

Περιγράμματα Μαθημάτων Προγράμματος Σπουδών

Στην ενότητα αυτή παρουσιάζονται τα συνοπτικά περιγράμματα των μαθημάτων που διδάσκονται στο Πρόγραμμα Σπουδών, είτε αυτά προσφέρονται από το τμήμα που είναι υπεύθυνο για το ΠΣ ή από άλλα τμήματα. Το περίγραμμα κάθε μαθήματος καθορίζει τη μορφή, το σκοπό, τα μαθησιακά αποτελέσματα και το περιεχόμενο του μαθήματος και προδιαγράφει τον τρόπο υλοποίησης της διδακτικής και μαθησιακής διαδικασίας και τον τρόπο αξιολόγησης των φοιτητών. Το περίγραμμα του μαθήματος αποτελεί τη βάση πάνω στην οποία ο διδάσκων του μαθήματος αναπτύσσει τον τρόπο διδασκαλίας του έτσι ώστε ανεξαρτήτως του διδάσκοντος ή των διδασκόντων να πληρούνται οι βασικές προδιαγραφές και να επιτυγχάνεται η επίτευξη των μαθησιακών αποτελεσμάτων.

Άρθρο 32 παρ. 1β του Ν.4009/11 και Υ.Α. Φ5/89656/Β3/2007 «Εφαρμογή του Συστήματος Μεταφοράς και Συσσώρευσης Πιστωτικών Μονάδων» ΦΕΚ Β' 1466/2007

ΑΡΧΑΙΑ ΙΣΤΟΡΙΑ (ΑΙΣ)

ΠΕΡΙΓΡΑΦΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΑΙΣ 516	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	1^ο, 3^ο, 5^ο, 7^ο ή μεγαλύτερα
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΘΕΣΜΟΙ ΤΩΝ ΚΛΑΣΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΛΛΗΝΙΣΤΙΚΩΝ ΧΡΟΝΩΝ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	5
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και	ΕΛΛΗΝΙΚΗ – ΑΓΓΛΙΚΗ (ΓΛΩΣΣΑ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ ΓΙΑ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS)		
ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:			
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://elearn.uoc.gr/course/view.php?id=6341		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος. Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Τα μαθησιακά αποτελέσματα που θα προκύψουν κατά τη διάρκεια του μαθήματος για τους φοιτητές και τις φοιτήτριες είναι: • η εξοικείωσή τους με τη σχετική βιβλιογραφία και την εξέταση των διαθέσιμων πηγών • η κατανόηση της ιστορικής εξέλιξης, της λειτουργίας και των κοινωνικοπολιτικών ρόλων των θεσμικών μορφών στον αρχαίο κόσμο • η καλλιέργεια της ικανότητας των φοιτητών να ερμηνεύουν τη θεσμική αλλαγή σε συνάρτηση με τις ιστορικές συνθήκες και τις ιδεολογικές μετατοπίσεις. ☐ η ανάπτυξη της ιστορικής σκέψης και των δεξιοτήτων ανάλυσης, σύνθεσης και συγκριτικής θεώρησης.																	
Γενικές Ικανότητες <i>Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;</i> <table border="0"> <tr> <td><i>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</i></td><td><i>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</i></td></tr> <tr> <td><i>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</i></td><td><i>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</i></td></tr> <tr> <td><i>Λήψη αποφάσεων</i></td><td><i>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</i></td></tr> <tr> <td><i>Αυτόνομη εργασία</i></td><td><i>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</i></td></tr> <tr> <td><i>Ομαδική εργασία</i></td><td><i>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</i></td></tr> <tr> <td><i>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</i></td><td><i>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</i></td></tr> <tr> <td><i>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</i></td><td></td></tr> <tr> <td><i>Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</i></td><td></td></tr> </table>		<i>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</i>	<i>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</i>	<i>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</i>	<i>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</i>	<i>Λήψη αποφάσεων</i>	<i>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</i>	<i>Αυτόνομη εργασία</i>	<i>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</i>	<i>Ομαδική εργασία</i>	<i>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</i>	<i>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</i>	<i>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</i>	<i>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</i>		<i>Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</i>	
<i>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</i>	<i>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</i>																
<i>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</i>	<i>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</i>																
<i>Λήψη αποφάσεων</i>	<i>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</i>																
<i>Αυτόνομη εργασία</i>	<i>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</i>																
<i>Ομαδική εργασία</i>	<i>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</i>																
<i>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</i>	<i>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</i>																
<i>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</i>																	
<i>Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</i>																	
<i>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</i> Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις <i>Λήψη αποφάσεων</i> <i>Αυτόνομη εργασία</i> <i>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</i> <i>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</i> <i>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</i> Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής <i>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</i>																	

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα «Θεσμοί των κλασικών και ελληνιστικών χρόνων» εξετάζει την οργάνωση, τη λειτουργία και την εξέλιξη των πολιτικών, κοινωνικών και διοικητικών θεσμών του ελληνικού κόσμου από τον 5ο έως τον 1ο αι. π.Χ. Ειδικότερα, επικεντρώνεται στη μελέτη των πολιτευμάτων των πόλεων-κρατών, με έμφαση στην αθηναϊκή δημοκρατία και τη σπαρτιατική πολιτεία, καθώς και στις μεταβολές που επέφερε η ελληνιστική εποχή υπό την επίδραση των μοναρχικών συστημάτων. Μέσα από ανάλυση πηγών, επιγραφών και αρχαίων κειμένων, οι φοιτητές καλούνται να κατανοήσουν τον τρόπο με τον οποίο οι θεσμοί αυτοί αντανακλούν τις κοινωνικές, οικονομικές και ιδεολογικές συνθήκες κάθε περιόδου, συμβάλλοντας έτσι στη διαμόρφωση του πολιτικού και πολιτισμικού πλαισίου του αρχαίου ελληνικού κόσμου.
--

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	Πρόσωπο με πρόσωπο		
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i>	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία και στην επικοινωνία με τους φοιτητές		
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.</i>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	
	Διαλέξεις	39 ώρες	

Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	67 ώρες
	4 γραπτές ασκήσεις	16 ώρες
	Εξέταση μαθήματος	3 ώρες
για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	Σύνολο Μαθήματος	125 ώρες
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Εκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.		
Τελική γραπτή εξέταση: συνδυασμός ερωτήσεων ανάπτυξης δοκιμιακού τύπου, ερωτήσεων που απαιτούν σύντομες απαντήσεις και ερωτήσεων σχολιασμού πρωτογενών πηγών.		

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Austin, M., 1995. *The Hellenistic World from Alexander to the Roman Conquest: a Selection of Ancient Sources in Translation.* Cambridge: Cambridge University Press.

Hansen, M.H., 1991. *The Athenian Democracy in the Age of Demosthenes: Structure, Principles, and Ideology.* Oxford, UK & Cambridge, Mass., USA: B. Blackwell.

Hansen, M.H., 2006. *Polis: An Introduction to the Ancient Greek City-State.* Oxford: Oxford University Press.

Hornblower, S., 1983. *The Greek World, 479-323 BC.* London & New York: Methuen.

Humbert, M., 2012. *Πολιτικοί και Κοινωνικοί Θεσμοί της Αρχαιότητας.* Μετάφραση Ι. Τζαμτζής. Αθήνα: Εκδόσεις Σάκκουλα.

Ma, J., 2024. *Polis: a new history of the ancient Greek city-state from the early Iron Age to the end of antiquity.* Princeton: Princeton University Press.

Osborne, R., 1996. *Greece in the Making, 1200-479 BC.* London & New York: Routledge.

Rhodes, P.J., 1986. *The Greek City States: a Sourcebook.* London: Croom Helm.

Samons, L.J., 2016. *Pericles and the Conquest of History: A Political Biography.* Cambridge: Cambridge University Press.

Χανιώτης, Α., 2021. *Η εποχή των κατακτήσεων: ο ελληνικός κόσμος από τον Αλέξανδρο στον Αδριανό, 336 π.Χ.-138 μ.Χ.* Ηράκλειο: Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ

ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΑΙΣ 360	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	3 ^ο , 5 ^ο , 7 ^ο ή μεγαλύτερα
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΚΟΙΝΑ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΚΛΑΣΙΚΟΥΣ ΕΩΣ ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΡΩΜΑΪΚΟΥΣ ΧΡΟΝΟΥΣ		
σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	10
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Υποβάθρου , Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων	ΚΑΤ’ ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ: ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και	ΔΥΟ ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΑΡΧΑΙΑΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ		
ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ – ΑΓΓΛΙΚΗ (ΓΛΩΣΣΑ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ ΓΙΑ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS)		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://elearn.uoc.gr/course/view.php?id=6340		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος. Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Το σεμινάριο επιδιώκει τη διαμόρφωση σαφών μαθησιακών στόχων, εστιασμένων στην εμβάθυνση της κατανόησης των αρχαίων Κοινών ως θεσμικών μορφών συλλογικής πολιτειακής οργάνωσης και φορέων εξωτερικής πολιτικής δράσης στον αρχαίο ελληνικό κόσμο. Οι φοιτητές αναμένεται να αναπτύξουν την ικανότητα εννοιολογικής αποσαφήνισης και ιστορικής αποτίμησης του φαινομένου της ομοσπονδίας στην αρχαιότητα, να κατανοήσουν την εσωτερική θεσμική συγκρότηση και ποικιλομορφία των επιμέρους Κοινών, καθώς και να αναλύσουν τις

γεωπολιτικές στρατηγικές και διπλωματικές πρακτικές τους από την κλασική έως τη ρωμαϊκή εποχή. Παράλληλα, επιδιώκεται η εξοικείωση των φοιτητών με πρωτογενές ιστορικό υλικό (επιγραφές, νομίσματα, φιλολογική παράδοση) και η ανάπτυξη δεξιοτήτων κριτικής ανάγνωσης και ερμηνείας, σε συνδυασμό με την αξιολόγηση σύγχρονων επιστημονικών προσεγγίσεων και θεωρητικών ερμηνειών.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και

ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το σεμινάριο με θέμα «Τα ελληνικά Κοινά από τους κλασικούς έως και τους ρωμαϊκούς χρόνους» εξετάζει την εξέλιξη και τον ρόλο των ελληνικών ομοσπονδιών και συνομοσπονδιών πόλεων (Κοινά) στον αρχαίο κόσμο. Μέσα από τη μελέτη της εδαφικής τους επικράτειας, της θεσμικής οργάνωσης και των πολιτικών και στρατιωτικών δομών τους, αναδεικνύεται ο τρόπος με τον οποίο τα Κοινά συνδύαζαν την αυτονομία των πόλεων-μελών με τη συλλογική δράση. Το σεμινάριο διερευνά επίσης τις περιόδους ακμής και παρακμής τους, τη διπλωματική και εξωτερική πολιτική τους απέναντι σε ισχυρότερες δυνάμεις, καθώς και τη φύση των αρχαίων συμπολιτειών ως πολιτικών και πολιτισμικών οργανισμών που συνέβαλαν στη διαμόρφωση της ελληνικής και ρωμαϊκής ταυτότητας.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο		
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία και στην επικοινωνία με τους φοιτητές		
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	
	Σεμινάρια	39 ώρες	
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	70 ώρες	
	Ανάλυση αρχαίων πηγών	40 ώρες	

Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	Παρουσίαση κύριας εργασίας	21 ώρες	
	Συγγραφή κύριας εργασίας	80 ώρες	
	Σύνολο Μαθήματος	250 ώρες	

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Ενεργή Συμμετοχή: 20% Δημόσια Παρουσίαση & Γραπτή Εργασία: 80%
---	--

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Ager, S., 1994.** «Hellenistic Crete and Κοινωδίκιον», *JHS* 114, 1-18.
- Bastini, A., 1987.** *Der achäische Bund als hellenische Mittelmacht: Geschichte des achäischen Koinon in der Symmachie mit Rom*. Frankfurt am Main & Bern & New York & Paris: Lang.
- Beck, H., 1997.** *Polis und Koinon: Untersuchungen zur Geschichte und Struktur der griechischen Bundesstaaten im 4. Jahrhundert v. Chr.* Stuttgart: Steiner.
- Beck, H & Funke, P., 2015.** *Federalism in Greek Antiquity*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Behrwald, R., 2000.** *Der Lykische Bund: Untersuchungen zu Geschichte und Verfassung*. Bonn: Habelt.
- Buck, R., 1993.** «The Hellenistic Boiotian League», *AHB* 7, 100-106.
- Constantakopoulou, C., 2012.** «Identity and Resistance: the Islanders League, the Aegean Islands and the Hellenistic Kings», *Mediterr. Hist. Rev.* 27, No.1, 49-70.
- Constantakopoulou, C., 2012β.** «Beyond the Polis: Island Koina and other non-polis entities in the Aegean», *REA* 114, 301-321.
- Craven, S.P., 2009.** *Koinodikion: A Study of Judicial Process as a Diplomatic Tool in Hellenistic Crete* (Master of Arts, University of Texas at Austin).
- Fossey, J.M., 1996.** «The Proxenia Decrees of the Aitolian. Federation», *AncW* 27, 158-167.
- Funke, P & Gehrke, H-J & Kolonas, L., 1993.** «Ein neues Proxenedekret des. Akarnanischen Bundes», *Klio* 75, 131-144.
- Grainger, J. D., 1999.** *The League of the Aitolians*. Leiden & Boston & Köln: Brill.
- Graninger, D., 2011.** *Cult and Koinon in Hellenistic Thessaly*. Leiden & Boston: Brill.
- Koehn, C., 2013.** «League of Islanders / Nesiotic League» στο (επιμ. R.Bagnall & K.Brodersen & A.Erskine & S.Hübner) *The Encyclopedia of Ancient History, Vol. 7*. Malden & Oxford & Victoria: Blackwell, 39833984.
- Kramolisch, H., 1978.** *Die Deutschen archäologischen Forschungen in Thessalien. Demetrias. II, Die Strategen des Thessalischen Bundes vom Jahr 196 v. Chr. bis zum Ausgang der römischen Republik*. Bonn: Habelt.
- Larsen, J.A.O., 1952.** «The Assembly of the Aetolian League», *TAPhA* 83, 1-33.
- Larsen, J.A.O., 1968.** *Greek Federal States: their Institutions and History*. Oxford: Clarendon Press.
- Larsen, J.A.O., 1969.** «Der frühe Achäische Bund», στο (επιμ. F. Gschnitzer), *Zur Griechischen Staatskunde*. Darmstadt, 298-323.
- Larsen, J.A.O., 1972.** «A recent interpretation of the Achaean assemblies», *CPh* 67, 178-185.
- Lehmann, G. A., 1983.** «Erwägungen zur Struktur des Achaischen Bundesstaates», *ZPE* 51, 237-261.
- Martin, D.G., 1975.** *Greek Leagues in the Later Second and First Centuries B.C.* (PhD thesis, Princeton University).
- Merker, I., 1970.** «The Ptolemaic Officials and the League of Islanders», *Historia* 19, 141-160.
- Παρασκευάς, Π., 2016.** *Το Κρητικό Κοινό στους ελληνιστικούς χρόνους 267-67 π.Χ.* (Μεταδιδακτορική Έρευνα, Ρέθυμνο, Τμήμα Ιστορίας & Αρχαιολογίας, Φιλοσοφική Σχολή, Πανεπιστήμιο Κρήτης).
- Παρασκευάς, Π., 2017.** «Το Κοινό των Κρητών στα ρωμαϊκά χρόνια, 67 π.Χ.-7ος αι. μ.Χ.», *Ἐν Χανίοις* 11, 237-268.
- Παρασκευάς, Π., 2018.** «Το Κοινό των Κρηταίων στα ελληνιστικά χρόνια» *Παλίμψηστον* 35, 155-183.
- Picard, O., 1979.** *Chalcis et la confédération eubéenne. Étude de numismatique et d'histoire (ive-ier siècle)*. Paris: École française d'Athènes.
- Rzepka, J., 2017.** *Greek Federal Terminology. Akanthina, 12*. Oxford: Oxbow Books.
- Willems, R.F., 1975.** «The Cretan Koinon: Epigraphy and Tradition», *Kadmos* 14, 143-148.

ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΙΣΤΟΡΙΑ (ΒΙΣ)

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΒΙΣ629	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	1^ο, 2^ο, 3^ο, 4^ο, 5^ο, 6^ο, 7^ο ή 8^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ο Βασίλειος Β' και η εποχή του (958-1025)		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	5
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου , Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ, ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ – ΑΓΓΛΙΚΗ (ΓΛΩΣΣΑ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ ΓΙΑ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS)		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://elearn.uoc.gr/course/view.php?id=6144		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Τα μαθησιακά αποτελέσματα που θα προκύψουν κατά τη διάρκεια του μαθήματος για τους φοιτητές και τις φοιτήτριες είναι:

• η εξοικείωσή τους με τη σχετική βιβλιογραφία και την εξέταση των διαθέσιμων πηγών • η απόκτηση γνώσεων και η εξοικείωσή τους με τη μελέτη και την έρευνα του Βυζαντίου, • η ανάπτυξη της κριτικής ικανότητας, καθώς τους δίνεται η δυνατότητα να συζητήσουν με τον διδάσκοντα στο πλαίσιο του μαθήματος τις επιστημονικές απόψεις που έχουν διατυπωθεί σε επιμέρους θέματα σε συνδυασμό με τις σύγχρονες θεωρητικές και μεθοδολογικές προσεγγίσεις στο αντικείμενο	
Γενικές Ικανότητες Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;.	
Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις Λήψη αποφάσεων Αυτόνομη εργασία Ομαδική εργασία Εργασία σε διεθνές περιβάλλον Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών	Σχεδιασμός και διαχείριση έργων Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις Λήψη αποφάσεων Αυτόνομη εργασία Εργασία σε διεθνές περιβάλλον Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης	

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το διάστημα της ζωής και της μακροχρόνιας βασιλείας του αυτοκράτορα Βασιλείου Β' του Πορφυρογέννητου έχει πολλές φορές χαρακτηριστεί ως το απόγειο της μεσαιωνικής Ρωμαϊκής Αυτοκρατορίας, καθώς αυτή γνώρισε μια σημαντική επέκταση στη Συρία, το μεσογειακό χώρο, τα Βαλκάνια και τις περιοχές της Αρμενίας. Σε άλλες περιπτώσεις, ο αυτοκράτορας έχει χαρακτηριστεί ως ένας πολέμιος της επέκτασης της γαιοκτητικής αριστοκρατίας, ακόμα και ως ένας «φιλολαϊκός» ηγέτης. Άλλοι πάλι έχουν τονίσει τον «σκληρό» ή «ασκητικό» χαρακτήρα του αυτοκράτορα, ενώ η πολιτιστική παραγωγή της εποχής του θεωρήθηκε υποτονική, σαν ένα στεγνό διάλειμμα ανάμεσα στην «μακεδονική αναγέννηση» και την πολιτιστική έκρηξη του 11^{ου} αιώνα. Τις τελευταίες δεκαετίες όλα τα παραπάνω έχουν αμφισβητηθεί ή ανατραπεί. Σε κάθε περίπτωση, η περίοδος του Βασιλείου Β' είναι μια εποχή ρευστότητας, σοβαρής πολιτικής αμφισβήτησης, οικονομικής ανάπτυξης, αλλά και σοβαρών προβλημάτων, νέων αισθητικών αναζητήσεων και αγωνίας για το μέλλον του κόσμου.

Στο μάθημα δεν θα προσεγγίσουμε την εποχή αυτή μέσα από μια γραμμική γεγονοτολογική αφήγηση, αλλά με αφετηρία διαφορετικές μαρτυρίες, κείμενα και αντικείμενα, θα διερευνήσουμε ιδιαίτερες πτυχές μιας σύνθετης πραγματικότητας που ποτέ δεν μπορεί να αποδοθεί στην πληρότητά της.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία και στην επικοινωνία με τους φοιτητές

Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	Δραστηριότητα Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις 39 ώρες
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας 67 ώρες
	8 γραπτές ασκήσεις 16 ώρες
	Εξέταση μαθήματος 3 ώρες
	Σύνολο Μαθήματος 125 ώρες
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	
Τελική γραπτή εξέταση (60%). Η εξέταση θα περιλαμβάνει μία ερώτηση γεωγραφικού εντοπισμού, σύντομες ταυτίσεις, και μία ερώτηση ανάπτυξης. Οκτώ σύντομες γραπτές ασκήσεις που θα υποβάλλονται στη διάρκεια του εξαμήνου (40%)	

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Επιλεγμένη γενική βιβλιογραφία (πιο εξειδικευμένη βιβλιογραφία θα δίνεται σε κάθε ενότητα χωριστά)

-J.-Cl. Cheynet (επιμ.), *Ο βυζαντινός κόσμος, τ.Β': η Βυζαντινή Αυτοκρατορία (641-1204)*, μετάφρ. Α. Καραστάθη, Αθήνα 2011

-P. Stephenson, *Ο θρύλος του Βασιλείου του Βουλγαροκτόνου*, μετάφρ. Ν. Παπαδάκης-Μ. Κόφφα, Αθήνα 2007

-J. Herrin, *Τι είναι το Βυζάντιο*; Μετάφρ. Χ. Σαμαρά, Αθήνα 2020

-Ιστορία του Ελληνικού Έθνους (συλλογ. έργο), τ. Η', Αθήνα 1971

-H.C. Evans και W.D. Wixom (επιμ.), *The Glory of Byzantium*, κατάλογος της έκθεσης του Μητροπολιτικού Μουσείου της Νέας Υόρκης, Νέα Υόρκη 1997

[Η καλύτερη και πιο πρόσφατη ιστορία των γεγονότων της εποχής του Βασιλείου Β' δεν έχει μεταφραστεί στα Ελληνικά, συνιστάται πάντως να τη διαβάσουν όσοι/ες διαβάζουν άνετα Αγγλικά: A. Kaldellis, *Streams of Gold, Rivers of Blood*, Οξφόρδη 2017, μέρος Ι, σελ. 21-152].

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΒΙΣ 310	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	3^ο, 4^ο, 5^ο, 6^ο, 7^ο ή 8^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Στρατός και πόλεμος στο βυζαντινό κόσμο		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	10
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου , Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΤΟ ΕΜ 002 ή οποιοδήποτε άλλο σεμινάριο		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ ΚΑΤΑ ΚΑΝΟΝΑ (ανοιχτό μόνο σε φοιτητές με γνώση της ελληνικής)		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης

• Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β

- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Τα μαθησιακά αποτελέσματα που θα προκύψουν κατά τη διάρκεια του μαθήματος για τους φοιτητές και τις φοιτήτριες είναι:

- η εξοικείωσή τους με τη σχετική βιβλιογραφία και την εξέταση των διαθέσιμων πηγών
- η απόκτηση γνώσεων και η εξοικείωσή τους με τη μελέτη και την έρευνα του βυζαντινού στρατού στις διαφορετικές φάσεις της ιστορίας της Αυτοκρατορίας,
- η ανάπτυξη της κριτικής ικανότητας, καθώς τους δίνεται η δυνατότητα να συζητήσουν με τον διδάσκοντα στο πλαίσιο του μαθήματος τις επιστημονικές απόψεις που έχουν διατυπωθεί σε επιμέρους θέματα σε συνδυασμό με τις σύγχρονες θεωρητικές και

μεθοδολογικές προσεγγίσεις στο αντικείμενο
Επιπλέον, μέσα από τη σύνθεση μιας μικρής μελέτης γύρω από ένα ζήτημα που εντάσσεται στην ευρύτερη θεματική του σεμιναρίου για το βυζαντινό στρατό, οι φοιτητές και οι φοιτήτριες:

- βελτιώνουν την ικανότητά τους να εκφράζουν τεκμηριωμένα τη σκέψη τους και να χειρίζονται σωστά τη γλώσσα
- εξοικειώνονται με τη μελέτη ξενόγλωσσης βιβλιογραφίας και εξασκούνται στη σωστή χρήση των βιβλιογραφικών παραπομπών

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και

ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το σεμινάριο εξετάζει την δομή και οργάνωση του βυζαντινού στρατού στις διαφορετικές φάσεις της ιστορίας της Αυτοκρατορίας, καθώς διάφορες άλλες πτυχές τού πώς η βυζαντινή κοινωνία αντιμετώπιζε την διαρκή πραγματικότητα του πολέμου: ιδεολογία, οπλισμό, οχυρωματική, τακτική, κλπ. Τελικό ζητούμενο είναι να ανιχνευθεί πώς ο πόλεμος και οι στρατιωτικές ανάγκες διαμόρφωναν τις κοινωνικές σχέσεις στο Βυζάντιο.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i>	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση και στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</i> <i>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και</i>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Σεμινάρια	39 ώρες
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	90 ώρες
	Ασκήσεις εξοικείωσης με τη θεματική του σεμιναρίου	40 ώρες
	Παρουσίαση κύριας εργασίας	1 ώρα

οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	Συγγραφή κύριας εργασίας	80 ώρες
	Σύνολο Μαθήματος	250 ώρες
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.		
Γραπτή Εργασία, Δημόσια Παρουσίαση		

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-BIBΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

ΚΕΙΜΕΝΑ-ΠΗΓΕΣ

Τακτικά (=κείμενα στρατηγικής):

-Dagron, G, και Mihaescu, H., *Le traité sur la guerilla (de velitatione) de l' empereur Nicéphore Phocas (963-969)*, Παρίσι, 1986

-Dennis, G.T., *Das Strategikon des Maurikios*, CFHB XVII, Βιέννη, 1981

-Dennis, G.T., *Three Byzantine Military Treatises*, CFHB XXV, Ουάσιγγτον, 1985

-Dennis, G.T. *The Tactica of Leo the Wise*, CFHB XLIX, Ουάσιγγτον, 2010

-Κεκαυμένος, Στρατηγικόν, εισαγωγή, μετάφραση, σχόλια Δ. Τσουγκαράκης, Αθήνα 1996 (από την έκδοση του J.J. Litavrin, Μόσχα 1972)

-Mc Geer, E., *Sowing the Dragon's Teeth: Byzantine Warfare in the Tenth Century*, Ουάσιγγτον, 1995

-Rance, Ph., *The Roman Art of War in Late Antiquity: the Strategikon of Emperor Maurice*, Ράουτλετζ, 2017

-Sullivan, D.F., *Siegecraft: Two Tenth-Century Instructional Manuals by 'Heron of Byzantium'*, Ουάσιγγτον, 2000

-Ναυμαχικά, επιμ. Ιω. Δημητρούκας, Αθήνα, Κανάκης, 2005

Σχετικές πηγές:

-Haldon, J., *Constantine Porphyrogenitus: three treatises on imperial military expeditions*, Βιέννη, 1990

Τακτικά (=κατάλογοι πρωτοκαθεδρίας):

-Oikonomidès, N., *Les listes de préséance byzantines des IXe-Xe siècles*, Παρίσι, 1972

Νομοθεσία:

-Svoronos, N., *Les nouvelles des empereurs Macédoniens concernant la terre et les stratiotes*, Αθήνα 1994

ΝΕΟΤΕΡΑ ΕΡΓΑ

- Ahrweiler, H., *Byzance et la mer. La marine de guerre, la politique et les institutions maritimes de Byzance aux VIIe-XVe siècles*, Παρίσι, 1966
- Bartusis, M., *The Late Byzantine Army; Arms and Society, 1204-1453*, Φιλαδέλφια, 1997
- Birkenmeier, J.W., *The Development of the Komnenian Army 1081-1180*, Λάυντεν/Βοστώνη, 2002
- Γρηγορίου- Ιωαννίδου, Μ., *Στρατολογία και έγγεια στρατιωτική ιδιοκτησία στο Βυζάντιο*, Θεσ/κη, 1989
- Grotowski, P. L., *Arms and Armour of the Warrior Saints*, μετάφρ. R. Brzezinski, Λάυντεν/Βοστώνη, 2010
- Haldon, J., *Byzantium at War, AD 600-1453*, Νέα Υόρκη, 2003
- Haldon, J., *Warfare, State and Society in the Byzantine World, 565-1204*, Λονδίνο, 1999
- Haldon, J., *Recruitment and Conscription in the Byzantine Army, c.550-950. A Study on the Origins of the Stratiotika Ktemata*, Βιέννη, 1979
- Καραγιαννόπουλος, Ι., *Συμβολή στο πρόβλημα της στρατιωτικής «πρόνοιας» κατά την εποχή των Παλαιολόγων*, Θεσσαλονίκη, 1998
- Κόλια-Δερμιτζάκη, Α., *Ο βυζαντινός «ιερός πόλεμος». Η έννοια και η προβολή του θρησκευτικού πολέμου στο Βυζάντιο*, Αθήνα, 1991
- Κόλιας, Τ., *Η θέση του στρατιωτικού στη βυζαντινή κοινωνία*, Αθήνα, 1994
- Kolias, T., *Byzantinische Waffen*, Βιέννη, 1988
- Kyriakidis, S., *Warfare in Late Byzantium*, Λάυντεν/Βοστώνη, 2011
- Mc Geer, E., *Sowing the Dragon's Teeth...*(όπως παραπάνω)
- Ostrogorskii, G., *Pour l' histoire de la féodalite byzantine*, Βρυξέλλες, 1954
- Pryor, J., και Jeffreys, E., *The Age of the Δρόμων. The Byzantine Navy ca. 500-1204*, Λάιντεν/Βοστώνη, 2006
- Sarantis, A., και Christie, N. (επιμ.), *War and Warfare in Late Antiquity*, Λάιντεν/Βοστώνη, 2013
- Stouraitis, Y. (επιμ.), *A Companion to the Byzantine Culture of War*, Λάιντεν, 2018
- Το εμπόλεμο Βυζάντιο (9^{ος}-12^{ος} αι.), πρακτικά διεθνούς συμποσίου ΙΒΕ, Αθήνα 1997 (ιδιαίτερα οι συμβολές των P. Magdalino, J. Haldon, G. Dennis και N. Οικονομίδη)
- Treadgold, W., *Byzantium and its Army, 284-1081*, Στάνφορντ, 1995

και για γενική αναφορά:

-*The Oxford Dictionary of Byzantium*, Νέα Υόρκη, 1991

ΠΕΡΙΓΡΑΦΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΒΙΣ 631	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	1^ο, 3^ο, 5^ο, 7^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ιουλιανός ο «Παραβάτης» (361-363): ο ειδωλολάτρης αυτοκράτορας		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ

	3	5
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.		
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Υποβάθρου , Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων	ΕΠΙΛΟΓΗΣ, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ	
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ	
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ	
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ	
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης

και Παράρτημα Β

- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Τα μαθησιακά αποτελέσματα που θα προκύψουν κατά τη διάρκεια του μαθήματος για τους φοιτητές και τις φοιτήτριες είναι:

- η εξοικείωσή τους με τη σχετική βιβλιογραφία και την εξέταση των διαθέσιμων πηγών
- η απόκτηση γνώσεων και η εξοικείωσή τους με τη μελέτη και την έρευνα για τον αυτοκράτορα Ιουλιανό τον «Παραβάτη»
- η ανάπτυξη της κριτικής ικανότητας, καθώς τους δίνεται η δυνατότητα να συζητήσουν με τον διδάσκοντα στο πλαίσιο του μαθήματος τις επιστημονικές απόψεις που έχουν διατυπωθεί σε επιμέρους θέματα σε συνδυασμό με τις σύγχρονες θεωρητικές και μεθοδολογικές προσεγγίσεις στο αντικείμενο

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Παρά τη σύντομη διάρκειά της η βασιλεία του Ιουλιανού δεν έχει πάψει εδώ και αιώνες να ελκύει το ενδιαφέρον των ιστορικών και όχι μόνο. Οραματιστής, ουτοπικός, ασκητικός και αυτοκαταστροφικός, ο τελευταίος ειδωλολάτρης αυτοκράτορας διαθέτει όλα τα χαρακτηριστικά για να γοητεύσει τους λάτρεις του ρομαντισμού. Ο Ιουλιανός όμως βασίλευσε σε μια περίοδο καμπίς για τη ρωμαϊκή αυτοκρατορία και για το μέλλον της και αντιμετώπισε τις προκλήσεις και τα προβλήματα της εποχής του, όχι μόνο στο θρησκευτικό τομέα, με έναν τρόπο πολύ διαφορετικό από τους άμεσους προκατόχους του. Από πολλές απόψεις η βασιλεία του αποτελεί τον αντίποδα του Κωνσταντίνου Α', σε σχέση με τον οποίο ακολούθησε πολύ διαφορετικές πολιτικές. Παρόλο που και οι δύο άντρες και συγγενείς έτρεφαν εξίσου φιλόδοξα οράματα, αυτό του Κωνσταντίνου αποσκοπούσε να αναζωογονήσει το ρωμαϊκό κόσμο μέσω μιας νέας θρησκείας, ενώ ο Ιουλιανός επεδίωξε τον ίδιο στόχο μέσω της επιστροφής της παλαιάς σε μια ανανεωμένη όμως μορφή. Η τελική του αποτυχία, η οποία σφραγίστηκε από τον πρόωρο θάνατό του, που θυμίζει έντονα αυτοκτονία, ερμηνεύθηκε ως νίκη του χριστιανισμού επί της θνήσκουσας ειδωλολατρίας, στην οποία ο αυτοκράτορας, παρά τις επίμονες προσπάθειές του, δεν κατόρθωσε να εμψυχήσει μια νέα ζωή. Η αντιχριστιανική δράση του Ιουλιανού τον κατέστησε μια εμβληματική μορφή, η οποία δαιμονοποιήθηκε για προπαγανδιστικούς λόγους από τους οπαδούς του χριστιανισμού και εξιδανικεύτηκε συχνά άκριτα από τους αντιπάλους του, παλαιούς και νέους. Η προσέγγισή μας αποσκοπεί να τον παρουσιάσει ως ένα «παιδί» της εποχής του, μιας μεταβατικής περιόδου όπου μπορούσε να συνυπάρχει, ακόμη και στο ίδιο πρόσωπο, η πιο εκλεπτυσμένη φιλοσοφία με την πιο σκοτεινή δεισιδαιμονία και όπου τόσο στο χριστιανικό όσο και στο ειδωλολατρικό στρατόπεδο επικρατεί η ρευστότητα και ο συγκρητισμός.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία και στην επικοινωνία με τους φοιτητές	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	39 ώρες
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	83 ώρες
	Εξέταση μαθήματος	3 ώρες
	Σύνολο Μαθήματος	125 ώρες

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Τελική γραπτή εξέταση: μία ερώτηση ανάλυσης πηγής και μια ερώτηση ανάπτυξης. Οδηγίες για την εξέταση δίνονται στο μάθημα και στην σχετική ιστοσελίδα
--	---

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Ενδεικτική βιβλιογραφία:

- ΑΘΑΝΑΣΙΑΔΗ Π., Ιουλιανός : Μια βιογραφία, Αθήνα 2005²
- BIDEZ J., *La vie de l'empereur Julien*, Paris 1965
- BOWERSOCK G.W., *Julian the Apostate*, London 1978
- NESSEL RATH, Th., *Kaiser Julian und die Repaganisierung des Reiches. Konzept und Vorbilder*, Münster 2013.
- REBENICH S. - WIEMER H.-U. (eds.), *A Compagnon to Julian the Apostate*, Leiden – Boston 2004
- SMITH R., *Julian's Gods: Religion and Philosophy in the Thought and Action of Julian Apostate*, London 1995.

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ		ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ	
ΤΜΗΜΑ		ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ	
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ			
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΒΙΣ 611	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΒΥΖΑΝΤΙΟ ΚΑΙ ΙΣΛΑΜ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	5
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Υποβάθρου , Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ		

ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ – ΑΓΓΛΙΚΗ (ΓΛΩΣΣΑ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ ΓΙΑ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS)
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://elearn.uoc.gr/course/view.php?id=6256

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης

και Παράρτημα Β

- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Το μάθημα σκοπεύει στην εξοικείωση των φοιτητών/τριών με τη μελέτη και την έρευνα του παρελθόντος, αναφορικά με την ιστορική οντότητα του Βυζαντίου. Η εξοικείωση επιδιώκεται με την αναφορά στη σχετική βιβλιογραφία και την εξέταση των διαθέσιμων πηγών κατά τη διάρκεια του μαθήματος. Ο συνδυασμός βιβλιογραφίας και πηγών επιτρέπει όχι μόνον την απόκτηση γνώσεων, αλλά και την ανάπτυξη της κριτικής ικανότητας του φοιτητή/τριας, καθώς τού δίνει τη δυνατότητα να συζητήσει με τον διδάσκοντα/ουσα στο πλαίσιο του μαθήματος τις επιστημονικές απόψεις που έχουν διατυπωθεί σε επιμέρους θέματα σε συνδυασμό με τις σύγχρονες θεωρητικές και μεθοδολογικές προσεγγίσεις στο αντικείμενο.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας

και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το περιεχόμενο του μαθήματος είναι προσανατολισμένο στην βασική εξοικείωση με τον κόσμο του μεσαιωνικού Ισλάμ (γεωγραφική εξάπλωση, πολιτικές ενότητες, στοιχεία κοινωνικής και πολιτικής

οργάνωσης), κυρίως όμως αποσκοπεί σε μία συνολική επισκόπηση του πολυ-επίπεδου πλαισίου των σχέσεων της βυζαντινής αυτοκρατορίας με τον ισλαμικό κόσμο. Οι σχέσεις αυτές, που δεν περιορίζονται στο επίπεδο της πολεμικής αντιπαράθεσης αλλά εντοπίζονται και στο χώρο του εμπορίου, και ιδίως του διαλόγου και των αλληλεπιδράσεων σε πολιτιστικό επίπεδο, θα εξεταστούν στο πλαίσιο της βασικής διαμόρφωσής τους καθ' όλη την περίοδο από τον 7^ο έως και το 15^ο αιώνα, δηλ. από την εμφάνιση του Ισλάμ έως το τέλος του Βυζαντίου. Το βάρος της διδακτικής ύλης επιμερίζεται εξίσου στους δύο κύριους παράγοντες – φορείς της ισλαμικής θρησκείας που επηρέασαν τη βυζαντινή ιστορία, δηλ. τους αραβικούς και τους τουρκικούς λαούς. Ιδιαίτερη έμφαση θα δοθεί στην εκατέρωθεν πρόσληψη και αντίληψη της κοινωνίας και του πολιτισμού του άλλου, για το λόγο αυτό θα αναλυθούν κατά τη διάρκεια των παραδόσεων σχετικά κείμενα από τις πηγές. Θα υπάρξει τέλος κριτική επισκόπηση της σύγχρονης ιστοριογραφίας των βυζαντινο-ισλαμικών σχέσεων.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i>	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία και στην επικοινωνία με τους φοιτητές	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</i>	Δραστηριότητα Διαλέξεις Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας Σύνολο Μαθήματος	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου 4 1 5
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ <i>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</i>	Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων	

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :
 -Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

- Bryer, A.A.M., *The Empire of Trebizond and the Pontos*, London 1980 (συλλογή μελετών).
- Bryer, A.A.M. – H. Lowry (επιμ.), *Continuity and Change in Late Byzantine and Early Ottoman Society*, Birmingham – Washington D.C. 1986.
- Βρυώνης, Σπ., *Byzantium: its internal history and relations with the Muslim world*, London 1971 (συλλογή μελετών).
- Βρυώνης, Σπ., *Η Παρακμή του Μεσαιωνικού Ελληνισμού στη Μικρά Ασία και η Διαδικασία του Εξισλαμισμού (11^{ος} – 15^{ος} αιώνας)*, Αθήνα 2000 [Berkeley 1971].
- Βρυώνης, Σπ., *Studies on Byzantium, Seljuks, and Ottomans*, Malibu 1981 (συλλογή μελετών).
- Canard, M., «Το Βυζάντιο και ο Μωαμεθανικός Κόσμος ως τα Μέσα του Ενδέκατου Αιώνα», στο J.M. Hussey (επιμ.), *Η Ιστορία της Βυζαντινής Αυτοκρατορίας [The Cambridge Medieval History, IV. The Byzantine Empire]*, Αθήνα 1979 [Cambridge 1966], τ. Α', σσ. 516-42, τ. Β', σσ. 1103-13.
- Χρηστίδης, Β., *The conquest of Crete by the Arabs (ca. 824) : a turning point in the struggle between Byzantium and Islam*, Αθήνα 1984.
- Ducellier, A., *Chrétiens d'orient et Islam au Moyen Age, VIIe – XVe siècle*, Paris 1996.
- Γούτας, Δ., *Η Αρχαία Ελληνική Σκέψη στον Αραβικό Πολιτισμό. Το κίνημα των ελληνοαραβικών μεταφράσεων στη Βαγδάτη κατά την πρώιμη αββασιδική περίοδο (2^{ος} – 4^{ος} / 8^{ος} – 10^{ος} αιώνας)*, Αθήνα 2001 [Λονδίνο 1998].
- Haldon, J.F. – H. Kennedy, "The Arab-Byzantine Frontier in the Eight and Ninth Centuries: Military Organisation and Society in the Borderlands", *Zbornik Radova Vizantoloskog Instituta*, 19 (1980), 79-116.
- Jenkins, R.J.H. (επιμ.), *Constantine Porphyrogenitus De Administrando Imperio, II. Commentary*, London 1962.
- [Kaegi, W.E.](#), *Byzantium and the early Islamic conquests*, Cambridge 1992.
- Κόλια-Δερμιτζάκη, Α., *Ο Βυζαντινός «Ιερός Πόλεμος». Η Έννοια και η Προβολή του Θρησκευτικού Πολέμου στο Βυζάντιο*, Αθήνα 1991.
- Lilie, R. – J., *Die byzantinische Reaktion auf die Ausbreitung der Araber*, München 1976 (Miscellanea Byzantina Monacensia, XXII).
- Moravcsik, G., *Byzantinoturcica*, 2 τ., Berlin 1958.
- Σαββίδης, Α.Γ.Κ., *Οι Τούρκοι και το Βυζάντιο, Α', Προ-οθωμανικά Φύλα στην Ασία και στα Βαλκάνια*, Αθήνα 1996.
- Taeschner, F., «Οι Τούρκοι και η Βυζαντινή Αυτοκρατορία ως το Τέλος του Δέκατου Τρίτου Αιώνα», στο J.M. Hussey (επιμ.), *Η Ιστορία της Βυζαντινής Αυτοκρατορίας [The Cambridge Medieval History, IV. The Byzantine Empire]*, Αθήνα 1979 [Cambridge 1966], τ. Α', σσ. 543-53, τ. Β', σσ. 1114.
- Taeschner, F., «Οι Οθωμανοί Τούρκοι ως το 1453», στο J.M. Hussey (επιμ.), *Η Ιστορία της Βυζαντινής Αυτοκρατορίας [The Cambridge Medieval History, IV. The Byzantine Empire]*, Αθήνα 1979 [Cambridge 1966], τ. Α', σσ. 554-69, τ. Β', σσ. 1114-16.
- Τσουγκαράκης, Δ., *Byzantine Crete from the 5th Century to the Venetian Conquest*, Αθήνα 1988.
- Ζαχαριάδου, Ε., *Romania and the Turks (c. 1300 – c. 1500)*, London 1985 (συλλογή μελετών).
- Ζαχαριάδου, Ε. (επιμ.), *The Ottoman Emirate (1300 – 1389)*, Ρέθυμνο 1993.

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ			
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΒΙΣ 368	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	

ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ		ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΕΙΣ ΚΑΙ ΜΕΤΑΚΙΝΗΣΕΙΣ ΠΛΗΘΥΣΜΩΝ ΣΤΗΝ ΒΑΛΚΑΝΙΚΗ ΧΕΡΣΟΝΗΣΟ, 7 ^{ος} -15 ^{ος} αι.	
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	10
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Υποβάθρου , Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΒΥΖΑΝΤΙΝΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://elearn.uoc.gr/course/view.php?id=6255		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος. Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α - Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης - Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β - Περίληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων
Το μάθημα σκοπεύει στην εξοικείωση των φοιτητών/τριών με τη μελέτη και την έρευνα του παρελθόντος, αναφορικά με την ιστορική οντότητα του Βυζαντίου. Η εξοικείωση επιδιώκεται με την αναφορά στη σχετική βιβλιογραφία και την εξέταση των διαθέσιμων πηγών κατά τη διάρκεια του μαθήματος. Ο συνδυασμός βιβλιογραφίας και πηγών επιτρέπει όχι μόνον την απόκτηση γνώσεων, αλλά και την ανάπτυξη της κριτικής ικανότητας του φοιτητή/τριας, καθώς τού δίνει τη δυνατότητα να συζητήσει με τον διδάσκοντα/ουσα στο πλαίσιο του μαθήματος τις επιστημονικές απόψεις που έχουν διατυπωθεί σε επιμέρους θέματα σε συνδυασμό με τις σύγχρονες θεωρητικές και μεθοδολογικές προσεγγίσεις στο αντικείμενο. Ο φοιτητής /τρια αναλαμβάνει να συνθέσει μια μικρή μελέτη γύρω από ένα ζήτημα που εντάσσεται στην ευρύτερη θεματική του σεμιναρίου. Με τον τρόπο αυτόν επιπλέον όλων των προηγούμενων βελτιώνει την ικανότητά του να εκφράζει τεκμηριωμένα τη σκέψη του και να χειρίζεται σωστά τη γλώσσα.
Γενικές Ικανότητες Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο

Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα: Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις Λήψη αποφάσεων Αυτόνομη εργασία Ομαδική εργασία Εργασία σε διεθνές περιβάλλον Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών		Σχεδιασμός και διαχείριση έργων Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις Λήψη αποφάσεων Αυτόνομη εργασία Ομαδική εργασία Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών Σχεδιασμός και διαχείριση έργων Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης		

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Αντικείμενο του σεμιναρίου είναι οι μετακινήσεις πληθυσμών στον χώρο των μεσαιωνικών Βαλκανίων ιδίως στις περιοχές που κατά καιρούς ελέγχονταν από το βυζαντινό κράτος. Εξετάζονται αυτές οι μετακινήσεις είτε προκύπτουν αυθόρμητα, είτε οργανωμένες από τις βυζαντινές αρχές. Οι φοιτητές αναλαμβάνουν μελετήσουν επιμέρους περιπτώσεις στα πλαίσια των εργασιών τους.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση και στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και	Δραστηριότητα	ΦόρτοςΕργασίας Εξαμήνου
	Σεμινάρια	120
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	60
	Συγγραφή εργασίας	120

οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS		
	Σύνολο Μαθήματος	300 ώρες
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Γραπτή Εργασία, Δημόσια Παρουσίαση	

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

- P. Charanis, *Studies on the Demography of the Byzantine Empire*, London 1980.
- H. Ahrweiler – A. Laiou (eds.), *Studies on the Internal Diaspora of the Byzantine Empire*
- C. Mango, *Βυζάντιο η αυτοκρατορία της Νέας Ρώμης*, Αθήνα 1988.

ΙΣΤΟΡΙΑ ΜΕΣΩΝ ΧΡΟΝΩΝ – ΔΥΤΙΚΗ ΕΥΡΩΠΗ (ΙΜΧ)

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΙΜΧ-217	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	1^ο, 3^ο, 5^ο, 7^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Κοινωνία και πίστη στον Δυτικό Μεσαίωνα		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	5
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	ΕΠΙΛΟΓΗΣ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΚΑΙ ΑΓΓΛΙΚΗ ΓΙΑ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://elearn.uoc.gr/course/view.php?id=6044		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Ολοκληρώνοντας αυτό το μάθημα, οι φοιτητές πρέπει:

- Να αναγνωρίζουν βασικά χαρακτηριστικά της μεσαιωνικής κοινωνικής και εκκλησιαστικής

οργάνωσης. • Να αναπτύξουν κατανόηση κάποιων θεμελειωδών καμπών στην ιστορία της Δυτικής Ευρώπης. • Να αναπτύξουν κατανόηση των μεσαιωνικών πρωτογενών πηγών και να καλλιεργήσουν την ικανότητά τους να τις αναλύουν. • Να διεξάγουν ιστοριογραφική έρευνα και να παραθέτουν επιχειρηματολογία σύμφωνα με τις κατάλληλες επιστημονικές συμβάσεις.																	
Γενικές Ικανότητες Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα; <table> <tr> <td>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</td><td>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</td></tr> <tr> <td>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</td><td>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</td></tr> <tr> <td>Λήψη αποφάσεων</td><td>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</td></tr> <tr> <td>Αυτόνομη εργασία</td><td>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</td></tr> <tr> <td>Ομαδική εργασία</td><td>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</td></tr> <tr> <td>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</td><td>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</td></tr> <tr> <td>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</td><td></td></tr> <tr> <td>Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</td><td></td></tr> </table>		Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών	Σχεδιασμός και διαχείριση έργων	Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις	Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα	Λήψη αποφάσεων	Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον	Αυτόνομη εργασία	Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου	Ομαδική εργασία	Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής	Εργασία σε διεθνές περιβάλλον	Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης	Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον		Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών	
Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών	Σχεδιασμός και διαχείριση έργων																
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις	Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα																
Λήψη αποφάσεων	Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον																
Αυτόνομη εργασία	Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου																
Ομαδική εργασία	Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής																
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον	Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης																
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον																	
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών																	
Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις Λήψη αποφάσεων Αυτόνομη εργασία Εργασία σε διεθνές περιβάλλον Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης																	

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Ο Μεσαίωνας περιγράφεται συχνά ως «η εποχή της πίστης». Αν και αυτός ο χαρακτηρισμός είναι κάπως υπεραπλουστευτικός, είναι γεγονός ότι η συντριπτική πλειοψηφία του ευρωπαϊκού πληθυσμού αποδεχόταν την χριστιανική κοσμοθεωρία. Επομένως, προκειμένου να κατανοήσει κανείς τις μεσαιωνικές κοινωνίες της Δυτικής Ευρώπης, είναι απαραίτητο να μελετήσει τον ρόλο που έπαιζε σε αυτές η θρησκευτική πίστη.

Σε αυτό το μάθημα θα μελετήσουμε τις δομές της χριστιανικής εκκλησίας στη Δυτική Ευρώπη και τους τρόπους με τους οποίους η θρησκεία διαμόρφωνε τις ζωές, τις κοινωνικές σχέσεις και τις αντιλήψεις των δυτικοευρωπαίων. Ιδιαίτερο βάρος θα δοθεί στην εξέταση της λαϊκής θρησκευτικότητας και των εθίμων και λατρευτικών συνηθειών που την συνόδευαν. Σημαντικό μέρος του μαθήματος θα αναλωθεί στην ανάλυση και ερμηνεία πρωτογενών πηγών, προκειμένου οι φοιτητές να έρθουν σε απευθείας επαφή με την μεσαιωνική θεώρηση του κόσμου.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	Πρόσωπο με πρόσωπο		
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i>	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία και στην επικοινωνία με τους φοιτητές		
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση,</i>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	
	Διαλέξεις	39 ώρες	

Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	83 ώρες
	Εξέταση μαθήματος	3 ώρες
	Σύνολο Μαθήματος	125 ώρες
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Τελική γραπτή εξέταση: μία ερώτηση ανάλυσης πηγής και μια ερώτηση ανάπτυξης. Οδηγίες για την εξέταση δίνονται στο μάθημα και στην σχετική ιστοσελίδα.	

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- David Nicholas, *Η Εξέλιξη του μεσαιωνικού κόσμου: κοινωνία, διακυβέρνηση και σκέψη στην Ευρώπη, 312-1500* (Αθήνα: ΜΙΕΤ, 1999)
- Jacques Le Goff, *Ο Πολιτισμός της Μεσαιωνικής Δύσης* (Θεσσαλονίκη: Βάνιας, 1993)
- Ρίκα Μπενβενίστε, *Από τους Βάρβαρους στους Μοντέρνους: Κοινωνική ιστορία και ιστοριογραφικά προβλήματα της μεσαιωνικής Δύσης* (Αθήνα: Πόλις, 2007)
- Peter Brown, *Ο Κόσμος της Ύστερης Αρχαιότητας, 150-750 μ.Χ.* (Αθήνα: Αλεξάνδρεια, 1998), 182-200
- Bernard Hamilton, *Religion in the Medieval West*
- Norman Tanner and Sethina Watson, 'Least of the Laity: The Minimum Requirements for a Medieval Christian', *Journal of Medieval History* 32 (2006), 395-423
- C.H. Lawrence, *Medieval Monasticism: Forms of Religious Life in Western Europe in the Middle Ages* (London: Routledge, 1984)
- R.I. Moore, *The Formation of a Persecuting Society: Authority and Deviance in Western Europe 950-1250* (Oxford: Blackwell, 1987)
- John H. Arnold, *Belief and Unbelief in Medieval Europe* (Hodder, 1995)
- Eamon Duffy, *The Stripping of the Altars: Traditional Religion in England, c.1400-c.1580* (New Haven: Yale University Press, 2005)
- James Given, 'The Inquisitors of Languedoc and the Medieval Technology of Power', *American Historical Review* 94 (1989), 336-359

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	IMXA 001	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Εισαγωγή στην Ευρωπαϊκή Μεσαιωνική Ιστορία: Οδηγίες Χρήσης για τον Μεσαίωνα		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	5
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ, ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ – ΑΓΓΛΙΚΗ (ΓΛΩΣΣΑ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ ΓΙΑ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS)		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://elearn.uoc.gr/course/view.php?id=6142		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης

• Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β

- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Τα μαθησιακά αποτελέσματα που θα προκύψουν κατά τη διάρκεια του μαθήματος για τους φοιτητές και τις φοιτήτριες είναι η εξοικείωση των φοιτητών/τριών με τη μελέτη και την έρευνα του παρελθόντος, συγκεκριμένα με σημαντικές πτυχές του πολιτισμού, της κοινωνίας, της οικονομίας και των θεσμών της δυτικής Ευρώπης κατά το Μεσαίωνα. Η εξοικείωση επιδιώκεται με την αναφορά στη σχετική βιβλιογραφία και την εξέταση των διαθέσιμων πηγών κατά τη διάρκεια του μαθήματος. Ο συνδυασμός

βιβλιογραφίας και πηγών επιτρέπει όχι μόνον την απόκτηση γνώσεων, αλλά και την ανάπτυξη της κριτικής ικανότητας του φοιτητή/τριας, καθώς του/της δίνει τη δυνατότητα να προσεγγίσει κριτικά επιλεγμένα αποσπάσματα από σχετικές ιστορικές πηγές και να συζητήσει στο πλαίσιο του μαθήματος τις επιστημονικές απόψεις που έχουν διατυπωθεί σε επιμέρους θέματα σε συνδυασμό με τις σύγχρονες θεωρητικές και μεθοδολογικές προσεγγίσεις στο αντικείμενο.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και

ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Στο μάθημα, το οποίο έχει εισαγωγικό χαρακτήρα, εξετάζονται, μέσα από τη νεότερη βιβλιογραφία και από τις πηγές, οι κύριοι άξονες της πολιτικής, θεσμικής, κοινωνικής, οικονομικής και πνευματικής εξέλιξης της δυτικής Ευρώπης κατά τη μεσαιωνική περίοδο, ενώ παράλληλα γίνεται συστηματική προσπάθεια να γίνουν κατανοητά αυτά τα ιστορικά φαινόμενα μέσα από ζωντανά και χειροπιαστά παραδείγματα ιστορικών πηγών της εποχής, αλλά και μέσα από τον αντίκτυπο που έχει ο μεσαίωνας στη σύγχρονη εποχή. Στόχος είναι μια πρώτη εξοικείωση με τις βασικές έννοιες και τα κύρια αναλυτικά εργαλεία του γνωστικού πεδίου της Μεσαιωνικής Ευρωπαϊκής Ιστορίας, αλλά και με το πώς προσλαμβάνεται ο μεσαίωνας στον σύγχρονο πολιτικό και πολιτισμικό διάλογο.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	Πρόσωπο με πρόσωπο		
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i>	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία και στην επικοινωνία με τους φοιτητές		
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας, Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης</i>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	
	Διαλέξεις	39 ώρες	
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	75 ώρες	
	1 προαιρετική γραπτή	8 ώρες	

(project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	άσκηση	
	Εξέταση μαθήματος	3 ώρες
	Σύνολο Μαθήματος	125 ώρες
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Εκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.		
Τελική γραπτή εξέταση: συνδυασμός ερωτήσεων ανάπτυξης δοκιμακού τύπου και ερωτήσεων επί των αποσπασμάτων των πηγών που θα έχουν συζητηθεί. Οδηγίες για τη μορφή της εξέτασης και τον ενδεδειγμένο τρόπο απάντησης θα αναρτηθούν στην ιστοσελίδα του μαθήματος. Μία προαιρετική γραπτή άσκηση μέσω της πλατφόρμας elearn μπορεί να προσauξήσει τον τελικό βαθμό κατά 1 μονάδα (μέγιστο).		

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Berstein, S., P. Milza, <i>Ιστορία της Ευρώπης 1. Από τη ρωμαϊκή αυτοκρατορία στα ευρωπαϊκά κράτη 5ος-18ος αιώνας</i> (Αθήνα: Αλεξάνδρεια, 1997) - Duby, G., <i>Μεσαιωνική Δύση. Κοινωνία και Ιδεολογία</i> (Αθήνα, 1988). - Μπενβενίστε, Ρίκα, <i>Από τους βαρβάρους στους μοντέρνους. Κοινωνική ιστορία και ιστοριογραφικά προβλήματα της μεσαιωνικής δύσης</i> (Αθήνα, 2007) - Nicholas, David, <i>Η εξέλιξη του μεσαιωνικού κόσμου. Κοινωνία, διακυβέρνηση και σκέψη στην Ευρώπη 312-1500</i> (Αθήνα: ΜΙΕΤ, 1999) - Smith, Julia, <i>Η Ευρώπη μετά τη Ρώμη. Μια νέα πολιτισμική ιστορία 500-1000</i> (Αθήνα, Εκδόσεις του Εικοστού Πρώτου, 2008) - Ward-Perkins, Bryan, <i>Η πτώση της Ρώμης και το τέλος του πολιτισμού μετάφραση Θ. Γιαννόπουλος – Ολυμπία Χειμωνίδου</i> (Αθήνα: Θύραθεν, 2007). - Wickham, Chris, <i>Η Μεσαιωνική Ευρώπη</i>, Αθήνα: Αλεξάνδρεια, 2018 - James, Edward, <i>Οι βάρβαροι της Ευρώπης, 200-600 μ.Χ.</i> (Ηράκλειο, 2022).

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	IMX 345	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Χειμερινό
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Πόλεμος, φορολογία, εκπροσώπηση στη μεσαιωνική Ευρώπη, 8 ^{ος} -14 ^{ος} αιώνας		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ		ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ

διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων		
	3	10
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.		
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου , Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ	
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΤΟΥΛΑΧΙΣΤΟΝ ΔΥΟ ΠΑΡΑΔΟΣΕΙΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΜΕΣΩΝ ΧΡΟΝΩΝ	
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ - και ΑΓΓΛΙΚΗ για φοιτητές Erasmus	
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ	
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://elearn.uoc.gr/course/view.php?id=6141	

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης

- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης

και Παράρτημα Β

- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Τα μαθησιακά αποτελέσματα που θα προκύψουν κατά τη διάρκεια του μαθήματος για τους φοιτητές και τις φοιτήτριες είναι:

- η εξοικείωσή τους με τη σχετική βιβλιογραφία και την εξέταση των διαθέσιμων πηγών
- η απόκτηση γνώσεων και η εξοικείωσή τους με τη μελέτη και την έρευνα του πολέμου, της φορολογίας και της εκπροσώπησης στη μεσαιωνική Ευρώπη
- η ανάπτυξη της κριτικής ικανότητας, καθώς τους δίνεται η δυνατότητα να συζητήσουν με τη διδάσκουσα στο πλαίσιο του μαθήματος τις επιστημονικές απόψεις που έχουν διατυπωθεί σε επιμέρους θέματα σε συνδυασμό με τις σύγχρονες θεωρητικές και μεθοδολογικές προσεγγίσεις στο αντικείμενο, αλλά και με τις προεκτάσεις βασικών ζητημάτων που θα αναλυθούν στο σεμινάριο στη σύγχρονη εποχή.

Επιπλέον, μέσα από τη σύνθεση μιας μικρής μελέτης γύρω από ένα ζήτημα που εντάσσεται στην ευρύτερη θεματική του σεμιναρίου, οι φοιτητές και οι φοιτήτριες:

- βελτιώνουν την ικανότητά τους να εκφράζουν τεκμηριωμένα τη σκέψη τους και να χειρίζονται σωστά τη γλώσσα
- εξοικειώνονται με τη μελέτη ξενόγλωσσας βιβλιογραφίας και εξασκούνται στην κριτική επεξεργασία των πληροφοριών που καλούνται να χειριστούν.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις Λήψη αποφάσεων Αυτόνομη εργασία Ομαδική εργασία Εργασία σε διεθνές περιβάλλον Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών	Σχεδιασμός και διαχείριση έργων Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις Λήψη αποφάσεων Αυτόνομη εργασία Ομαδική εργασία Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών Σχεδιασμός και διαχείριση έργων Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης	

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Η διαρκής πολεμική δραστηριότητα στη μεσαιωνική Ευρώπη καθιστούσε αναγκαία την εξεύρεση νέων πηγών χρηματοδότησης. Από νωρίς, λοιπόν, ο πόλεμος, η στρατιωτική υπηρεσία, η φορολογία και ο κρατικός δανεισμός αποκτούν περίπλοκες διασυνδέσεις με ενδιαφέρουσες επιπτώσεις στην κοινωνία και την οικονομία. Από νωρίς, επίσης, η πολεμική δραστηριότητα των κυβερνώντων και η επιβολή των αναγκών εισφορών για την υλοποίησή της νομιμοποιούνται από την εξασφάλιση της συναίνεσης των κυβερνωμένων, συμβολικής και τελετουργικής στην αρχή, ουσιαστικής αργότερα, στο πλαίσιο συλλογικών οργάνων που αποτελούν τους προγόνους των θεσμών εκπροσώπησης. Ξεκινώντας από τις βασικές αυτές αρχές, το σεμινάριο έχει ως στόχο να γίνει χώρος συζήτησης και επεξεργασίας θεμελιωδών φαινομένων και θεσμών του Μεσαίωνα με προεκτάσεις στην πρώιμη νεότερη εποχή, στην περίοδο της αποικιοκρατίας και στον σύγχρονο κόσμο.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εκπαίδευση και στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Σεμινάρια	39 ώρες
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	90 ώρες
	Ασκήσεις εξοικείωσης με τη θεματική του σεμιναρίου	60 ώρες
	Παρουσίαση κύριας εργασίας	1 ώρα
	Συγγραφή κύριας εργασίας	60 ώρες

ECTS			
	Σύνολο Μαθήματος	250 ώρες	
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.			
Δύο μικρές προφορικές παρουσιάσεις στη διάρκεια του εξαμήνου (40%), προφορική παρουσίαση ενός θέματος (20%) και υποβολή γραπτής εργασίας επί του ιδίου στο τέλος του εξαμήνου (40%).			

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-BIBΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

- Allmand, C.T., *The Hundred Years War. England and France at War, c. 1300-c. 1450* (Cambridge: CUP, 1988)
- Anderson, G.M., Ekelund, R.B., Tollison, R.D., 'An economic interpretation of the Medieval Crusades', *JEECH* 21 (1992), 339-63
- Arnold, B., *German Knighthood, 1050-1300* (1985).
- Bachrach, D.S. *Warfare in Tenth-Century Germany* (2012)
- Bouchard, C.B., *Strong of Body, Brave and Noble. Chivalry and Society in Medieval France* (Ithaca, NY: Cornell University Press, 1998)
- Brock, Peter, *Pacifism in Europe to 1914* (Princeton: Princeton University Press, 1972)
- Byzantine War Ideology between Roman Imperial Concept and Christian Religion: Akten des Internationalen Symposiums (Wien, 19-21. Mai 2011)*, ed. J. Koder, I. Stouraitis (Βιέννη, 2012).
- Contamine, Ph., *War in the Middle Ages* (1991).
- Cowdrey, H.E.J., 'The peace and truce of God in the eleventh century', *Past and Present* 46 (1970), 42-67
- Erdmann, C., *The Origin of the Idea of Crusade*, transl. M.W. Baldwin, W. Goffart (Princeton: Harvard University Press, 1977)
- Fighting Techniques of the Medieval World AD 500 to AD 1500: equipment, combat skills and tactics*, ed. M. Bennett et al. (Staplehurst, Kent: Spellmount, 2005)
- Findlay, R., K. O'Rourke, *Power and Plenty. Trade, War, and the World Economy in the Second Millenium* (Princeton, 2007).
- Firnhaber-Baker, J., 'Seigneurial war and royal power in later medieval southern France', *PP*, n.208 (2010), 37-76.
- France, J., *The Crusades and the Expansion of Catholic Christendom, 1000-1714* (London and New York: Routledge, 2005)
- France, J., *Warfare in the Dark Ages* (Aldershot: Ashgate, 2008)
- France, J., *Medieval France at War: a military history of the French monarchy 885-1305* (2022)
- France, J., *Western Warfare in the Age of the Crusades* (1999)
- Guerre et société au Moyen Âge: Byzance-Occident (VIIIe-XIIIe siècle)*, ed. D. Barthélemy, J.C. Cheynet (Paris: Association des amis du Centre d'histoire et civilisation de Byzance, 2010).

- Heers, J., *L'histoire oubliée des guerres d'Italie (1250-1550)* (Βερσαλίες, 2009)
- Johnson, J.T., *The quest for peace: three moral traditions in western cultural history* (Princeton, 1987)
- Jonathan Riley-Smith, *The Crusades, Christianity and Islam* (New York: Columbia UP, 2008)
- Keen, M., *Chivalry* (London, 1984)
- Keen, M., *Nobles, knights and men-at-arms in the Middle Ages* (London, 1996).
- Keen, M. (ed.), *Medieval Warfare: a History* (1999)
- Laiou, A.E., 'The just war of Eastern Christians and the Holy War of the Crusaders', in: Laiou, A.E., *Byzantium and the Other: relations and exchanges* (2012), essay VI
- Louthan, H., T. Helfferich (eds), *Beyond the battlefield: reconsidering warfare in Early Modern Europe* (2023).
- Magna Carta: Muse and mentor*, ed. R.J. Holland (2014).
- Mallett, M., *Mercenaries and their Masters* (Λονδίνο: 1974)
- Nicholson, H., *Medieval Warfare: Theory and Practice of War in Europe, 300-1500* (Basingstoke: MacMillan, 2004).
- Nicolle, D., *Medieval Warfare Sourcebook* (1995)
- Potter, David, *Renaissance France at War: Armies, Culture and Society, c. 1480-1560* (Woodbridge: Boydell Press, 2008).
- Riley-Smith, J., *What were the Crusades?* (1977)
- Rogers, C. J., *Medieval Warfare: Technology, Military Revolutions and Strategy* (2024)
- Routledge Handbook of the global history of warfare*, ed. K. Roy, M.W. Charney (2024)
- Speed, P., *Those who Fought: An Anthology of Medieval Sources* (New York, 1996)
- The Ethics of War: Classic and Contemporary Readings*, ed. G.M. Reichberg, et al. (Malden, MA: Blackwell, 2006).
- The Medieval Nobility*, ed. T. Reuter (Oxford, 1978)
- Trease, G., *The condottieri: soldiers of fortune* (Λονδίνο: Thames and Hudson, 1970)
- Tyerman, Christopher, *The Debate on the Crusades* (Manchester, MUP, 2011)
- War, Literature and Politics in the late Middle Ages*, ed. C.T. Allmand (Liverpool, 1976)

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Speculum

Past and Present

Journal of Medieval History

Parliamentary History

ΙΣΤΟΡΙΑ ΝΕΟΤΕΡΩΝ ΧΡΟΝΩΝ (ΙΝΧ)

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΙΝΧ263	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	1 ^ο - 8 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ιστορία των Βαλκανίων: Οραματισμοί και προσπάθειες για μια Βαλκανική Ομοσπονδία		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	5
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ (ΕΛΛΗΝΙΚΗ Ή ΑΓΓΛΙΚΗ ΓΙΑ ΤΙΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΤΩΝ ΦΟΙΤΗΤΩΝ/ΤΡΙΩΝ ERASMUS+)		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://elearn.uoc.gr/course/view.php?id=6189		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Τα μαθησιακά αποτελέσματα που θα προκύψουν κατά τη διάρκεια του μαθήματος για τους φοιτητές και τις φοιτήτριες είναι:

- Απόκτηση γνώσης στο αντικείμενο της παράδοσης και κατανόησης της βαλκανικής ιστορίας

του Μεσοπολέμου - Κατανόηση των ιστορικών και πολιτικών συμφραζόμενων στο πλαίσιο των οποίων αναπτύχθηκε η ιδέα και το εγχείρημα της βαλκανικής ομοσπονδίας - Η ανάπτυξη κριτικής σκέψης στην προσέγγιση και ανάλυση των σχέσεων των βαλκανικών κρατών, των συνεργασιών αλλά και των εντάσεων έως σήμερα - Κατανόηση του ρόλου των Μεγάλων δυνάμεων, της εξωτερικής πολιτικής των βαλκανικών χωρών και της διπλωματίας στην πορεία του εγχειρήματος της βαλκανικής ομοσπονδίας - Κατανόηση της συμβολής και του ρόλου των κοινωνικών δυνάμεων και γυναικείων οργανώσεων στο βαλκανικό ομοσπονδιακό όραμα. - Ο αναστοχασμός για τη σημασία του εγχειρήματος της βαλκανικής ενοποίησης και ο προβληματισμός για τις συνέπειες της αποτυχίας του στη συνέχεια της ιστορίας των Βαλκανίων - Η ικανότητα να αξιοποιούν την εξειδικευμένη γνώση και την κατανόησή τους για την επίλυση ερευνητικών ζητημάτων σε σχετικά πεδία με το γνωστικό πεδίο/αντικείμενο του μαθήματος - Ικανότητα να κοινοποιούν σε γραπτό και προφορικό λόγο με σαφήνεια και καθαρότητα τα συμπεράσματά τους, καθώς και τη γνώση, το σκεπτικό και τις παραδοχές στα οποία αυτά βασίζονται.																	
Γενικές Ικανότητες Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα: <table border="0"> <tr> <td>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</td><td>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</td></tr> <tr> <td>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</td><td>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</td></tr> <tr> <td>Λήψη αποφάσεων</td><td>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</td></tr> <tr> <td>Αυτόνομη εργασία</td><td>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</td></tr> <tr> <td>Ομαδική εργασία</td><td>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</td></tr> <tr> <td>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</td><td>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</td></tr> <tr> <td>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</td><td>.....</td></tr> <tr> <td>Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</td><td></td></tr> </table>		Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών	Σχεδιασμός και διαχείριση έργων	Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις	Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα	Λήψη αποφάσεων	Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον	Αυτόνομη εργασία	Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου	Ομαδική εργασία	Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής	Εργασία σε διεθνές περιβάλλον	Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης	Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον		Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών	
Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών	Σχεδιασμός και διαχείριση έργων																
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις	Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα																
Λήψη αποφάσεων	Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον																
Αυτόνομη εργασία	Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου																
Ομαδική εργασία	Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής																
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον	Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης																
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον																	
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών																	
- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών - Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις - Αυτόνομη και συνεργατική εργασία στο πλαίσιο ομάδας - Εργασία σε διεθνές περιβάλλον - Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα - Ευαισθησία σε θέματα φύλου - Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής - Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης																	

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Αμέσως μετά τη λήξη του Α΄ Παγκοσμίου Πολέμου δημιουργήθηκε μια ζωνρή πολιτική κίνηση για τη συγκρότηση υπερεθνικών οργανισμών και στενότερων σχέσεων μεταξύ των λαών με στόχο την απομάκρυνση της πιθανότητας νέων πολέμων, διαμορφώνοντας έτσι ένα κλίμα αισιοδοξίας σχετικά με την επικράτηση της ειρήνης σε παγκόσμια κλίμακα. Στα Βαλκάνια η κίνηση και το κλίμα αυτό αντανakλώνται καταρχάς στα διμερή βαλκανικά σύμφωνα συνεργασίας και φιλίας μεταξύ των χωρών και στη συνέχεια στις ευρύτερες βαλκανικές συνεργασίες και στην επανα-διατύπωση της ιδέας και την επιδίωξη δημιουργίας μιας Βαλκανικής ομοσπονδίας. Σκοπός του μαθήματος είναι η εστίαση στην και η αναλυτική μελέτη της ιστορίας της ιδέας της Βαλκανικής ενοποίησης και του εγχειρήματος της

Βαλκανικής ομοσπονδίας. Οι πρωταγωνιστές της ιδέας, η οργάνωση των Βαλκανικών συναντήσεων (Διασκέψεων), τα αποτελέσματα των προσπαθειών στην πορεία αυτή της δημιουργίας της βαλκανικής ομοσπονδίας θα αναλυθούν και θα συζητηθούν. Σημαντική υπήρξε η ενεργοποίηση, συμμετοχή και συμβολή στην όλη προσπάθεια των κοινωνικών δυνάμεων (φορέων, συλλογικοτήτων, γυναικείων οργανώσεων), ο ρόλος των οποίων επίσης θα αναλυθεί, όπως και οι κυβερνητικές έμμεσες και άμεσες παρεμβάσεις. Η περίοδος του Μεσοπολέμου αποτελεί μια «φωτεινή» στιγμή στην ιστορία των Βαλκανίων, που αποτυπώνεται με πυκνότητα στον τύπο και στις πηγές της εποχής, κατά την οποία η ιστορία εχθρότητας και συγκρούσεων των βαλκανικών λαών επιχειρείται να μετατραπεί σε ιστορία συνεργασιών και ειρηνικής συνύπαρξης.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Χρήση Τ.Π.Ε. στη διδασκαλία και στην επικοινωνία με τους φοιτητές και τις φοιτήτριες	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	39 ώρες
	Μελέτη της βιβλιογραφίας και προετοιμασία για τις εξετάσεις	83 ώρες
	Εξέταση μαθήματος	3 ώρες
	Σύνολο Μαθήματος	125 ώρες
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμών, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Η αξιολόγηση θα γίνει με βάση μία (τελική) γραπτή εξέταση. Ερωτήσεις: - σύντομης απάντησης και πολλαπλής επιλογής (γνώσης & κατανόησης) - ανάπτυξης (ανάλυσης/ερμηνείας/κριτικής προσέγγισης ζητημάτων) Οι φοιτητές και φοιτήτριες ενημερώνονται για την εξέταση και τον τρόπο αξιολόγησης κατά την έναρξη του μαθήματος. Οδηγίες για τη μορφή της εξέτασης και τον ενδεδειγμένο τρόπο απάντησης αναρτώνται στην ιστοσελίδα του μαθήματος.	

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Προτεινόμενη Βιβλιογραφία
 Ακριβούλης, Δημήτριος. *Ο Ελευθέριος Βενιζέλος, οι Μεγάλες Δυνάμεις και τα Βαλκάνια, 1928-1932*. Θεσσαλονίκη: Επίκεντρο, 2009.
 Dalakoura, Katerina. "Feminisms and Politics in the Interwar Period. The Little Entente of Women (1923-1938)". *Aspasia, The International Yearbook of Central, Eastern, and Southeastern European Women's and Gender Studies* (Berghahn) 16, 1 (2022): 37-55.
<https://www.berghahnjournals.com/view/journals/aspasia/16/1/aspasia.16.issue-1.xml>

- Dalakoura, Katerina. "Women, Politics, and Regional Diplomacy: From the Little Entente of Women to the Balkan Conference, 1923–1939". In *Feminisms and Politics in the Balkans and East-Central Europe*, edited by Katerina Dalakoura and Krassimira Daskalova. New York- Budapest: CEU Press, 2025 (forthcoming)
- Δορδανάς, Στράτος. «Βαλκανικά Σύμφωνα Φιλίας, 1912-1941]. Στο Βαλκάνια 1913-2011: *Εκατό χρόνια θύελλες και χίμαιρες*, επιμέλεια Νικόλαος Μέρτζος, Σπυρίδων Σφέτας, Ιωάννης Ζύκας κ.ά., σ. 119-126. Θεσσαλονίκη: Αφοί Κυριακίδη, 2012.
- Hassiotis, Loukianos. "The Ideal of Balkan Unity from a European Perspective (1789–1945)." *Balkanica. Annual of the Institute for Balkan Studies* 41 (2010): 211–217.
- Kissudi, Penelope. "The Balkan Games and Balkan Politics in the Interwar Years (1929-1939): Politicians in Pursuit of Peace". *The International Journal of the History of Sport* 25, no.13 (2008): 1687-1867.
- Mazower, Mark. *Τα Βαλκάνια. Μετάφραση Κώστα Κουρεμένος*. Αθήνα: Πατάκης, 2013.
- Mazower, Mark. *Σκοτεινή Ήπειρος. Ο Ευρωπαϊκός εικοστός αιώνας*. Μετάφραση Κώστα Κουρεμένος. Αθήνα: Αλεξάνδρεια, 2013 (κεφ. 2^ο).
- Νυσταζοπούλου-Πελεκίδου, Μαρία. «Ο Αλέξανδρος Παπαναστασίου και η Βαλκανική Συνεννόηση». *Δωδώνη* τ. ΙΣΤ (1987), σ. 135-157.
- Preshlenova, Roumiana. "Uniting the Balkans: Common Desires and First Initiatives in the Interwar Period," in *Disintegration and Integration in East-Central Europe, 1919 – post-1989*, edited by Wilfried Loth and Nicolae Păun, 93–104. Baden-Baden: Nomos Verlagsgesellschaft mbH Stäble & Co. KG, 2014.
- Sharp, Ingrid and Matthew Stibbe. Women's Interantional Activism during the Interwar Period, 1919-1939. *Women's History Review* 26, no. 2 (2017): 163-172.
- Σφέτας, Σπυρίδων. «Βαλκανικά σύμφωνα φιλίας 1913-2011». Στο *Βαλκάνια 1913-2011: Εκατό χρόνια θύελλες και χίμαιρες*, επιμέλεια Νικόλαος Μέρτζος, Σπυρίδων Σφέτας, Ιωάννης Ζύκας κ.ά., 103-117. Θεσσαλονίκη: Αφοί Κυριακίδη, 2012.
- Todorova, Maria. "What is or Is There a Balkan Culture and Do or Should the Balkans Have a Regional Identity?" *Southeast European and Black Sea Studies* 4, no. 1 (2004): 175-185.
- Τούντα Φεργάδη, Αρετή. *Μειονότητες στα Βαλκάνια: Βαλκανικές Διασκέψεις 1930-1934*. Θεσσαλονίκη: Επίκεντρο, 2010.
- Τούντα-Φεργάδη, Αρετή. *Θέματα Ελληνικής διπλωματικής Ιστορίας (1912-1934)*. Athens: Sideris, 2005.
- Τούντα Φεργάδη, Αρετή. *Η Εξωτερική Πολιτική των Μεγάλων Δυνάμεων στον Μεσοπόλεμο*. Αθήνα: Σιδέρης, 2000.
- Turan, Tufan. "The Rise of the Concept of a Balkan Pact and the first Balkan Conference". *International Journal of History Studies* 4, no. 4 (2012): 433-446.
- Vuljevic, Suzana. "The Crisis of Spirit: Pan-Balkan Idealism, Transnational Cultural-Diplomatic Networks and Intellectual Cooperation in Interwar Southeast Europe, 1930-1941". PhD Thesis, Columbia University, 2020. <https://doi.org/10.7916/d8-9zc3-wf30>

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	INXA 321	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	3 ^ο , 4 ^ο , 5 ^ο , 6 ^ο , 7 ^ο ή 8 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Μαθαίνοντας ιστορία με ψηφιακές πηγές και εργαλεία: οι πηγές, ο ερευνητής και η ιστορική γνώση		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ

απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων		
	3	10
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.		
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Υποβάθρου , Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ, ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ	
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑ ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑΣ ΕΡΕΥΝΑΣ	
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ (ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΣΤΗΝ ΑΓΓΛΙΚΗ ΓΙΑ ERASMUS+ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΦΟΙΤΗΤΡΙΕΣ)	
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ	
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://elearn.uoc.gr/course/view.php?id=6188	

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης

και Παράρτημα Β

- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Τα μαθησιακά αποτελέσματα που θα προκύψουν κατά τη διάρκεια του μαθήματος για τους φοιτητές και τις φοιτήτριες είναι:

- η εξοικείωσή τους με τη σχετική βιβλιογραφία (ελληνόγλωσση και ξενόγλωσση)
- η εξοικείωσή τους με την μεθοδολογία έρευνας, το ρόλο του ιστορικού, τις πηγές και τους περιορισμούς τους, γενικά, ώστε να προβληματίζονται σχετικά κατά την ανάληψη ερευνητικής διαδικασίας
- η εξοικείωσή τους ειδικότερα με ψηφιακές πηγές και βάσεις δεδομένων ως εργαλείων και μέσων έρευνας και η κατανόηση των ειδικότερων χαρακτηριστικών τους, των περιορισμών τους ως πηγών έρευνας, και τη διαφορετική τους διαχείριση από τον/την ιστορικό
- η ανάπτυξη δεξιοτήτων κριτικής χρήσης ψηφιακών πηγών και εργαλείων
- η εξοικείωσή τους με τα συστήματα παραπομπών και βιβλιογραφίας και η σωστή χρήση των βιβλιογραφικών παραπομπών
- ικανότητα να εκφράζουν τεκμηριωμένα τη σκέψη τους, να παρουσιάζουν την επιχειρηματολογία τους και να χειρίζονται σωστά τη γλώσσα.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και

ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Αυτόνομη εργασία

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Ευαισθησία σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Πώς μεταμορφώνεται η ιστορική επιστήμη στην ψηφιακή εποχή; Το μάθημα επιχειρεί να απαντήσει σε αυτό το ερώτημα συνδυάζοντας θεωρητική συζήτηση με πρακτικές εφαρμογές.

Οι ψηφιακές και υπολογιστικές τεχνολογίες έχουν αναμφισβήτητα συμβάλει στην πρόοδο της έρευνας και της διδασκαλίας στις ανθρωπιστικές επιστήμες. Ειδικότερα, αναφορικά με την ιστορική επιστήμη, οι ψηφιοποιήσεις υλικού και τα ψηφιακά αποθετήρια (μέσα από την καθολική πλέον στρατηγική μεγάλων βιβλιοθηκών και αρχείων για ψηφιοποίηση των συλλογών τους) έλυσαν έως έναν βαθμό το πρόβλημα της χρονοβόρας διαδικασίας εντοπισμού και συλλογής αρχειακού υλικού. Τα νέα ψηφιακά εργαλεία, δηλαδή οι ψηφιακές βάσεις δεδομένων που εμφανίζονται με τη νέα χιλιετία, παρέχουν επιπρόσθετα στους/στις ερευνητές/τριες τη δυνατότητα προσπέλασης και διαχείρισης τεράστιου όγκου αρχειακού υλικού και πηγών, ενώ οι «βάσεις νεότερης γενιάς» —«βάσεις συγκέντρωσης και συσχέτισης της γνώσης»— υπόσχονται πολύ περισσότερα για την επεξεργασία ιστορικών δεδομένων και την υποστήριξη σημασιολογικών αναζητήσεων στο ψηφιακό υλικό.

Παράλληλα, όμως, οι ίδιες αυτές πρόοδοι δημιουργούν ερωτήματα αναφορικά με τη διαδικασία παραγωγής (και παρουσίας) των ψηφιακών (μετα)δεδομένων (π.χ. διαδικασίες τεκμηρίωσης και μεθοδολογία), την επιστημονική γνώση που παράγεται μέσω αυτών των εργαλείων, αλλά και τους μετασχηματισμούς της ερευνητικής διαδικασίας και της ίδιας της δουλειάς του ιστορικού, εγείροντας ζητήματα επιστημολογικά.

Τα θέματα αυτά θα αποτελέσουν αντικείμενο πραγμάτευσης στο σεμινάριο, μέσα από (α) μελέτη, συζήτηση και κριτική προσέγγιση κειμένων και βιβλιογραφίας, (β) δραστηριότητες σε ομάδες μέσα στην τάξη (σύνδεση θεωρίας και πράξης) (γ) ασκήσεις σε βάσεις δεδομένων και βάσεις συσχέτισης γνώσης και (γ) την παρουσίαση και συγγραφή μιας ερευνητικής εργασίας.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση και στην Επικοινωνία με τους φοιτητές

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Σεμινάρια	39 ώρες
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	70 ώρες
	Ασκήσεις (3)	46 ώρες
	Προετοιμασία παρουσίασης κύριας εργασίας	15 ώρες
	Συγγραφή κύριας εργασίας	70 ώρες
	Σύνολο Μαθήματος	250 ώρες
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Ενεργή συμμετοχή: 10% Ασκήσεις 30% Γραπτή Εργασία, Δημόσια Παρουσίαση: 60% Τα κριτήρια αξιολόγησης αναρτώνται στην ηλεκτρονική σελίδα του μαθήματος	

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Βιβλιογραφία

Για την ιστορία, μεθοδολογία, πηγές: Γενικά

Βόγλη, Ελπίδα. *Τι πρέπει να γνωρίζει ο ιστορικός για την επιστήμη και το επάγγελμά του;*. [ηλεκτρ. βιβλ.] Αθήνα:Σύνδεσμος Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών, 2015. Διαθέσιμο στο: <http://hdl.handle.net/11419/3821> (κεφ. 2ο)

Cannadine, David, επιμ. *Τι είναι ιστορία σήμερα;* Μετάφραση Κώστας Αθανασίου. Αθήνα: Νήσος, 2007.

Ίγκερς, Γκέοργκ. *Η ιστοριογραφία στον 20ό αιώνα*. Αθήνα: Νεφέλη, 1999. (σ. 39-56 & 129-185).

Λιάκος Αντώνης. *Πώς το παρελθόν γίνεται ιστορία*, Αθήνα: Πόλις, 2007.

Offenstadt, Nicolas. *Οι λέξεις του ιστορικού. Έννοιες – κλειδιά στη μελέτη της ιστορίας*, Αθήνα: Κέδρος, 2004.

Ψηφιακή ιστορία - πηγές

Barber Sarah και Corinna Peniston-Bird , επιμ. *History Beyond the Text: A Student's Guide to Approaching Alternative Sources*. Λονδίνο, Νέα Υόρκη: Routledge 2009.

Borgman, Christine L. *Big Data, Little Data, No Data: Scholarship in the Networked World*. MIT

Press, 2015 (κεφάλαια 6–7).

Cohen, Daniel J., & Rosenzweig, Roy. *Digital History: A Guide to Gathering, Preserving, and Presenting the Past on the Web*. University of Pennsylvania Press, 2006..

Cannadine, David, επιμ. *Τι είναι ιστορία σήμερα; Μετάφραση Κώστας Αθανασίου*. Αθήνα: Νήσος, 2007.

Δαλακούρα, Κατερίνα. «Ψηφιακές τεχνολογίες και ιστορική έρευνα: Η χρήση των πηγών». Εισήγηση στην «Διαδικτυακή Ημερίδα Πληροφοριακά Συστήματα Τεκμηρίωσης Επιστημονικής Έρευνας στις Ανθρωπιστικές και Κοινωνικές Επιστήμες», Συνδιοργάνωση ΙΤΕ & ΚΕΜΕ, Π.Κ, Τετάρτη, 23 Σεπτεμβρίου 2020.

Jones, Steven. *The Emergence of the Digital Humanities*. New York, London: Routledge, 2014 (εισαγωγή).

Owens, Trevor and Thomas Padilla. "Digital sources and digital archives: historical evidence in the digital age". *International Journal of Digital Humanities* 1 (2021): 325-341. <https://doi.org/10.1007/s42803-020-00028-7>

Ρεπούση, Μαρία, Γιώργος Μακαράτζης,, και Μ. Μαυρομάτη. *Ψηφιακότητα και ιστορική εκπαίδευση. Η αξιοποίηση των ψηφιακών τεχνολογιών στην ιστορική εκπαίδευση* [Προπτυχιακό εγχειρίδιο]. Κάλλιπος, Ανοικτές Ακαδημαϊκές Εκδόσεις, 2023. <https://hdl.handle.net/11419/11944> (κεφ. 1)

Rosenzweig, Roy. "Scarcity or Abundance? Preserving the Past in a Digital Era." *The American Historical Review* 108, no. 3 (2003): 735–762.

Sternfeld, Joshua. "Archival Theory and Digital Historiography: Selection, Search, and Metadata as Archival Processes for Assessing Historical Contextualization". *The American Archivist* 74 (Fall / Winter 2011) : 544–575.

Tanaka, Stefan. "Pasts in a Digital Age". In Dougherty, Jack. *Writing History In the Digital Age*. MI: University of Michigan Press, 2013. <https://doi.org/10.3998/dh.12230987.0001.001>.

Βάσεις δεδομένων –σύνδεσμοι

FEPiB Research Database (Feminisms and Politics in the Balkans and East-Central Europe) Fepib Site --> <https://fepib.ua.ac.gr/> // Aqub --> <https://fepib.ua.ac.gr/aqb/>

Ψηφιακή Ερευνητική Βάση Δεδομένων "ΚΥΨΕΛΗ": Γυναικεία Περιοδικά στον Οθωμανικό Χώρο, <https://kypseli.history-archaeology.ua.ac.gr/>

Women writers in History <http://neww.huygens.knaw.nl/> (Αποτέλεσμα προγράμματος COST, με συνεργασία 29 χωρών)

<https://www.espr-it.eu/resources/links-and-publications> (ιστοσελίδα της διεθνούς ένωσης ESPRIT για την έρευνα του περιοδικού τύπου. Παρέχει πληροφορίες για σχετικά προγράμματα και βάσεις δεδομένων).

ΠΕΡΙΓΡΑΦΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΙΝΧΑ102	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	1 ^ο -8 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Εισαγωγή στην ιστορία του ελληνικού κοινοβουλευτισμού, 1864-1911		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ

πιστωτικών μονάδων			
		3	5
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Υποβάθρου , Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων	ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΟ. ΚΑΤ' ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS			
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://elearn.uoc.gr		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης

και Παράρτημα Β

- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

- Τα μαθησιακά αποτελέσματα που θα προκύψουν κατά τη διάρκεια του μαθήματος για τους φοιτητές και τις φοιτήτριες περιλαμβάνουν:
- Την εξοικείωσή τους με τη σχετική βιβλιογραφία και την εξέταση των διαθέσιμων πηγών
- Την απόκτηση γνώσεων για τον κοινοβουλευτισμό ως διεθνές φαινόμενο και για την εξέλιξη του ελληνικού κοινοβουλευτισμού τον 19^ο και το πρώτο μισό του 20ού αιώνα
- Την ανάπτυξη της κριτικής ικανότητας, καθώς τους δίνεται η δυνατότητα, με αφορμή τις πρωτογενείς πηγές που εξετάζονται στη διάρκεια του μαθήματος και της βιβλιογραφίας που αναρτάται στο e-learn, να συζητήσουν μεταξύ τους και με τον διδάσκοντα το πολιτικό πλαίσιο γύρω από το οποίο γίνονται κατανοητές οι κοινωνικές και οικονομικές εξελίξεις της περιόδου.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις Λήψη αποφάσεων Αυτόνομη εργασία Ομαδική εργασία Εργασία σε διεθνές περιβάλλον Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών	Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις Λήψη αποφάσεων Αυτόνομη εργασία Ομαδική εργασία Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών Σχεδιασμός και διαχείριση έργων Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης	

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Ο πρώτος ή πρώιμος ελληνικός κοινοβουλευτισμός αποτέλεσε ένα ιστορικό κεκτημένο που προώθησε μια δημοκρατική και φιλελεύθερη παράδοση η οποία συνήθως υποτιμάται ή υποβαθμίζεται από τη βιβλιογραφία για την πολιτική οργάνωση του ελληνικού κράτους μέχρι τις πρώτες δεκαετίες του 20ού αιώνα. Στο μάθημα αυτό θα εξετάσουμε ποιες ήταν οι αιτίες και οι συνέπειες της εισαγωγής της καθολικής ανδρικής ψηφοφορίας το 1864, ποιες υπήρξαν οι κινητήριες δυνάμεις πίσω από την παγίωση των κομματικών σχηματισμών που θα κυριαρχήσουν στο ελληνικό βασίλειο το δεύτερο μισό του 19^{ου} αιώνα, ποιες κατευθύνσεις έλαβαν οι απόπειρες μεταρρύθμισης του πολιτικού και πολιτειακού συστήματος που εγκαθιδρύθηκε μετά έξωση του Όθωνα, και πως το πολιτικό σύστημα που διαμορφώθηκε την περίοδο αυτή επηρέασε την κοινωνική και οικονομική εξέλιξη του ελληνικού κράτους.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση και στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	39 ώρες
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	66 ώρες
	Αναλύσεις και εξέταση κειμένων	17 ώρες
	Εξέταση μαθήματος	3 ώρες

εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS		
	Σύνολο Μαθήματος	125 ώρες
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Τελική γραπτή εξέταση που περιλαμβάνει θέματα που αφορούν βασικές πτυχές των ζητημάτων που καλύπτει η βιβλιογραφία που έχει αναρτηθεί στο e-learn, ή και ερωτήσεις μεθοδολογίας και σχολιασμού των ιστοριογραφικών τάσεων και μελετών που αφορούν τον ελληνικό κοινοβουλευτισμό. Η συμμετοχή των φοιτητών στις συζητήσεις και στην προβληματική που αναπτύσσεται κατά την διάρκεια του εξαμήνου λαμβάνεται θετικά υπόψη στη βαθμολογία.	

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

- Έφη Αβδελά, «Το “δημόσιο” και το “ιδιωτικό” στη νέα πολιτική ιστορία ή τα μεταβαλλόμενα όρια του πολιτικού», *Μνήμων* 21 (1999), σ.211-220
- Νικόλαος Αλιβιζάτος, *Το σύνταγμα και οι εχθροί του στη νεοελληνική ιστορία 1800-2010*, Αθήνα 2012
- Καίτη Αρώνη-Τσίχλη και Λύντια Τρίχα (επιμ.), *Ο Χαρίλαος Τρικούπης και η εποχή του: πολιτικές επιδιώξεις και κοινωνικές συνθήκες*, Αθήνα 2000
- Κατερίνα Γαρδίκας κ.α., *Η συγκρότηση του ελληνικού κράτους. Διεθνές πλαίσιο, εξουσία και πολιτική τον 19^ο αιώνα*, Αθήνα 2008
- Γ. Β. Δερτιλής, *Ατελέσφοροι ή τελεσφόροι; Φόροι και εξουσία στο νεοελληνικό κράτος*, Αθήνα 1993
- Γ. Β. Δερτιλής, *Ιστορία του ελληνικού κράτους 1830-1920*, Αθήνα 2005
- Νικηφόρος Διαμαντούρος, «Η εγκαθίδρυση του κοινοβουλευτισμού στην Ελλάδα και η λειτουργία του κατά τον 19^ο αιώνα», στο Δημ. Τσαούσης (επιμ.), *Όψεις της ελληνικής κοινωνίας του 19^{ου} αιώνα*, Αθήνα 1984
- Gunnar Hering, *Τα πολιτικά κόμματα στην Ελλάδα 1821-1936*, Αθήνα 2004, 2 τόμοι
- Γιάννης Κοκκινάκης, *Νόμισμα και πολιτική στην Ελλάδα 1830-1910*, Αθήνα 1999
- Κώστας Κωστής, *"Τα κακομαθημένα παιδιά της ιστορίας". Η διαμόρφωση του νεοελληνικού κράτους, 18ος - 21ος αιώνας*, Αθήνα 2013
- Αντώνης Λιάκος, «Η νεοελληνική ιστοριογραφία το τελευταίο τέταρτο του εικοστού αιώνα», *Σύγχρονα Θέματα* 76-77 (2001), σ.72-91
- Χρήστος Λυριντζής, «Πολιτική και πελατειακό σύστημα στην Ελλάδα του 19^{ου} αιώνα», *Ελληνική Κοινωνία* 1 (1987), σ.157-182
- Χρήστος Λυριντζής, *Το τέλος των τζακιών. Κοινωνία και πολιτική στην*

Αχαΐα του 19^{ου} αιώνα, Αθήνα 1991

- Σπύρος Μαρκέτος, *Ο Αλέξανδρος Παπαναστασίου και η εποχή του. Αντινομίες του μεταρρυθμιστικού σοσιαλισμού, διδακτορική διατριβή*, Αθήνα 1998
- Σπύρος Μαρκέτος, *Πώς φίλησα τον Μουσολίνι! Τα πρώτα βήματα του ελληνικού φασισμού*, Αθήνα 2006
- Νίκη Μαρωνίτη, *Το κίνημα στο Γουδί εκατό χρόνια μετά*, Αθήνα 2010
- Γιώργος Μαυρογορδάτος, *1915. Ο εθνικός διχασμός*, Αθήνα 2015
- Γιώργος Μαυρογορδάτος, *Μετά το 1922. Η παράταση του διχασμού*, Αθήνα 2017
- Νίκος Μουζέλης, *Κοινοβουλευτισμός και εκβιομηχάνιση στην ημιπεριφέρεια*, Αθήνα 1987
- Νίκος Μουζέλης, *Μεταμαρξιστικές προοπτικές. Για μια νέα πολιτική οικονομία και κοινωνιολογία*, Αθήνα 1992
- Αθανάσιος Μποχώτης, *Η ριζοσπαστική δεξιά. Αντικοινοβουλευτισμός, συντηρητισμός και ανολοκλήρωτος φασισμός στην Ελλάδα 1864-1911*, Αθήνα 2003
- Δέσποινα Παπαδημητρίου, *Από τον λαό των νομιμοφρόνων στο έθνος των εθνικοφρόνων. Η συντηρητική σκέψη στην Ελλάδα 1922-1967*, Αθήνα 2006
- John A. Petropoulos, *Πολιτική και συγκρότηση κράτους στο ελληνικό βασίλειο (1833-1843)*, Αθήνα 1986
- Νίκος Ποταμιάνος, «Πελατεία και λαϊκή πολιτική συμμετοχή στην ελληνική ιστορία», *Τα Ιστορικά* 49 (2008), σ.309-330
- Νίκος Ποταμιάνος, «Μορφές συμμετοχής των γυναικών στην πολιτική ζωή του ελληνικού κράτους, τέλη 19ου - αρχές 20ού αιώνα», *Τα Ιστορικά* 77 (2023), σ.129-162
- Θεόδωρος Σακελλαρόπουλος, *Θεσμικός μετασχηματισμός και οικονομική ανάπτυξη. Κράτος και οικονομία στην Ελλάδα 1830-1922*, Αθήνα 1991
- Γιώργος Σωτηρέλης, *Σύνταγμα και εκλογές στην Ελλάδα. Ιδεολογία και πράξη της καθολικής ψηφοφορίας 1864-1909*, Αθήνα 1991

ΠΕΡΙΓΡΑΦΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΙΝΧ 243	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	1 ^ο , 2 ^ο , 3 ^ο , 4 ^ο , 5 ^ο , 6 ^ο , 7 ^ο ή 8 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Κουλτούρα και πολιτική τον 20 ^ο αιώνα		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ

το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων		
	3	5
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.		
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Υποβάθρου , Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ, ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ	
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ	
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ – ΑΓΓΛΙΚΗ (ΓΛΩΣΣΑ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ ΓΙΑ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS)	
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ	
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://elearn.uoc.gr/course/view.php?id=6265	

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης

• Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β

- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Τα μαθησιακά αποτελέσματα που θα προκύψουν κατά τη διάρκεια του μαθήματος για τους φοιτητές και τις φοιτήτριες είναι:

- η εξοικείωσή τους με τις βασικές έννοιες του μαθήματος, την σχέση κουλτούρας και πολιτικής, με τα κύρια χαρακτηριστικά της ιστορίας του 20^{ου} αιώνα, τις πολιτικές και ιδεολογικές εξελίξεις.
- η εξοικείωσή τους με τη σχετική βιβλιογραφία και την κριτική ανάγνωση των διαθέσιμων πηγών
- η ανάπτυξη της κριτικής τους ικανότητας, καθώς τους δίνεται η δυνατότητα να συζητήσουν με τον διδάσκοντα και τους συμφοιτητές τους πάνω σε όλες τις θεματικές καθώς και πάνω σε συγκεκριμένα κείμενα-πηγές, έργα τέχνης, ταινίες κ.ο.κ.
- η εξοικείωσή τους με σύγχρονες θεωρητικές και μεθοδολογικές προσεγγίσεις στη σύγχρονη ιστορία

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παραινέται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

τεχνολογιών Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις Λήψη αποφάσεων Αυτόνομη εργασία Ομαδική εργασία Εργασία σε διεθνές περιβάλλον Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών	Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις Λήψη αποφάσεων Αυτόνομη εργασία Εργασία σε διεθνές περιβάλλον Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης	

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Αντικείμενο της παράδοσης είναι η σχέση ανάμεσα στα ιδεολογικά, καλλιτεχνικά, πνευματικά ρεύματα του 20^{ου} αιώνα, και σε ότι ονομάζεται γενικότερα “κουλτούρα”, και στην πολιτική, με την ευρύτερη σημασία του όρου: με τους πολέμους, τις επαναστάσεις, τον εθνικισμό, τα μεγάλα πολιτικά κινήματα και τις συγκρούσεις σε εθνικό και διεθνές επίπεδο.

Βέβαια, αυτή η σίγουρα τεράστια θεματική θα προσεγγιστεί μέσα από την εστίαση σε κάποια συγκεκριμένα παραδείγματα και ζητήματα, που θα επιτρέψουν τους φοιτητές να μπουν στην προβληματική της ιστορίας. Επίσης μέσα από τη συζήτηση πάνω σε συγκεκριμένα κείμενα-πηγές, σε έργα τέχνης, ταινίες, μανιφέστα, κ.ο.κ. Για ορισμένες από τις θεματικές θα γίνει συζήτηση με προσκεκλημένους ιστορικούς, έτσι ώστε οι φοιτητές να έρθουν σε επαφή με πιο εξειδικευμένη γνώση αλλά και με παραδείγματα μεθοδολογικών προσεγγίσεων.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο	
	ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	39 ώρες
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	67 ώρες
	4 γραπτές ασκήσεις	16 ώρες
	Εξέταση μαθήματος	3 ώρες
	Σύνολο Μαθήματος	125 ώρες
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης	Τελική γραπτή εξέταση που έχει στόχο την εξακρίβωση	

Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμών, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	της κατανόησης των βασικών εννοιών του μαθήματος και της εξοικείωσης με την ανάγνωση των πηγών και της βιβλιογραφίας.
---	--

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Eric Hobsbawm, <i>Η Εποχή των Άκρων Ο σύντομος Εικοστός Αιώνας 1914-1991</i>, Θεμέλιο 2010 - Enzo Traverso, <i>Δια πυρός και σιδήρου: Περί του ευρωπαϊκού εμφυλίου πολέμου 1914-1945</i>, Εκδόσεις του Εικοστού Πρώτου, 2013 - Johann Chapoutot, <i>Η πολιτιστική επανάσταση του ναζισμού</i>, Πόλις 2021 - Fredric Jameson, <i>Το μεταμοντέρνο ή η πολιτισμική λογική του ύστερου καπιταλισμού</i>, Νεφέλη 1999 - Tony Judt - Timothy Snyder, <i>Σκέψεις για τον εικοστό αιώνα</i>, Αλεξάνδρεια 2017 - Στρατής Μπουρνάζος, <i>Η ιστορία μιας ματαίωσης: το CCF και ο Πολιτισμικός Ψυχρός Πόλεμος στην Ελλάδα (1950-1967)</i> - Νίκος Δασκαλοθανάσης, <i>Ιστορία της τέχνης 1945-1975: Από τη μοντέρνα στη σύγχρονη τέχνη</i> - Walter Benjamin, <i>Δοκίμια για την τέχνη</i>, Κάλβος 1978. - Χρήστος Χατζηιωσήφ, <i>Ιστορία του 20ου αιώνα</i>, 3 τόμοι, Βιβλιοδρόμιο - Jeffrey Herf, <i>Αντιδραστικός μοντερνισμός, Τεχνολογία, κουλτούρα και πολιτική στη Βαϊμάρη και το Τρίτο Ράιχ</i>, ΠΕΚ 1996.
--

ΠΕΡΙΓΡΑΦΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ			
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	INX 390	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Φασισμός και εθνικοσοσιαλισμός μέσα από πηγές		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	10

Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου , Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:			
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	Επικοινωνία με τους φοιτητές μέσω email και dropbox		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης

- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης

και Παράρτημα Β

- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Το σεμινάριο σκοπεύει στην εξοικείωση των φοιτητών/τριών με τη μελέτη και την έρευνα του παρελθόντος. Η εξοικείωση επιδιώκεται με την αναφορά στη σχετική βιβλιογραφία και την εξέταση των διαθέσιμων πηγών κατά τη διάρκεια του μαθήματος. Βασικές πηγές είναι ο Τύπος, πολιτικά και λογοτεχνικά κείμενα, έργα τέχνης, ταινίες. Ο συνδυασμός βιβλιογραφίας και πηγών επιτρέπει όχι μόνον την απόκτηση γνώσεων, αλλά και την ανάπτυξη της κριτικής ικανότητας του φοιτητή/τριας, καθώς τού δίνει τη δυνατότητα να συζητήσει με τον διδάσκοντα/ουσα στο πλαίσιο του μαθήματος τις επιστημονικές απόψεις που έχουν διατυπωθεί σε επιμέρους θέματα σε συνδυασμό με τις σύγχρονες θεωρητικές και μεθοδολογικές προσεγγίσεις στο αντικείμενο. Ο κάθε φοιτητής /τρια αναλαμβάνει αρχικά να προσδιορίσει ένα θέμα μελέτης, δικής του επιλογής και σε συνεννόηση με τον διδάσκοντα, μέσα στην ευρύτερη θεματική του σεμιναρίου, και στη συνέχεια να συνθέσει μια μικρή εργασία. Αναλαμβάνει επίσης να την παρουσιάσει στο σεμινάριο και να την συζητήσει με τους συναδέλφους του και τον διδάσκοντα. Με τον τρόπο

αυτόν επιπλέον όλων των προηγούμενων βελτιώνει την ικανότητά του να εκφράζει τεκμηριωμένα τη σκέψη του και να χειρίζεται σωστά τη γλώσσα.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας

και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Σε αυτό το σεμινάριο θα προσεγγιστούν οι διάφορες μορφές που πήρε ο Φασισμός και Εθνικοσοσιαλισμός στον μεσοπόλεμο, η αντιμετώπισή τους και οι σχετικές συζητήσεις και διαμάχες, μέσα από πηγές, κυρίως της ίδιας εποχής, τόσο στην Ελλάδα όσο και σε άλλες χώρες. Βασικές πηγές είναι οι εφημερίδες, τα περιοδικά, τα πολιτικά και λογοτεχνικά κείμενα, οι κάθε λογής μαρτυρίες, τα έργα τέχνης, οι ταινίες, τα δημόσια μνημεία.

Στόχος είναι τόσο η γνωριμία με την ιστορία της περιόδου και με την σχετική βιβλιογραφία, όσο και η εξοικείωση με την έρευνα στις πηγές, την κριτική τους ανάγνωση, τη συζήτησή τους, και την παρουσίασή τους στα πλαίσια μιας επιστημονικής εργασίας.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Εκπαίδευση και στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Σεμινάρια	39 ώρες
	Αναζήτηση, μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	100 ώρες
	Εκπόνηση μελέτης (project)	30 ώρες
	Συγγραφή εργασίας	100 ώρες
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Σύνολο Μαθήματος 269 ώρες Γλώσσα Αξιολόγησης: Ελληνικά Μέθοδοι αξιολόγησης: -Αξιολόγηση της ενεργούς συμμετοχής του φοιτητή στη διαδικασία του σεμιναρίου -Γραπτή εργασία και δημόσια παρουσίασή της στο σεμινάριο.	

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Χρήστος Χατζηιωσήφ, *Ιστορία του 20ου αιώνα*, 3 τόμοι, Βιβλιοδρόμιο

Jeffrey Herf, *Αντιδραστικός μοντερνισμός, Τεχνολογία, κουλτούρα και πολιτική στη Βαϊμάρη και το Τρίτο Ράιχ*, ΠΕΚ 1996.

Enzo Traverso, *Οι ρίζες της ναζιστικής βίας. Μια ευρωπαϊκή γενεαλογία*, Εκδόσεις του Εικοστού Πρώτου, Αθήνα 2013.

Emilio Gentile, *Φασισμός: Ιστορία και ερμηνεία*, Ασίνη 2016.

Robert Paxton, *Η Ανατομία του Φασισμού*, Κέδρος 2006

Steven Ricci, *Cinema and Fascism: Italian Film and Society, 1922-1943*, University of California Press, 2008

John Weiss, *Συντηρητισμός και ριζοσπαστική δεξιά: Παραδοσιοκρατία, αντίδραση και αντεπανάσταση στην Ευρώπη 1770-1945*, Θύραθεν 2009.

Παρασκευάς Ματάλας «Τι θα πει φασισμός; Ερευνώντας την αρχική πρόσληψη του «φασισμού» στην Ελλάδα, 1922-1924», Τα Ιστορικά, τχ. 78, Απρ. 2024, σ. 51-79.

Johann Chapoutot, *Ο Εθνικοσοσιαλισμός και η Αρχαιότητα*, Πόλις 2013

Johann Chapoutot, *Η πολιτιστική επανάσταση του ναζισμού*, Πόλις 2021

Stanlay Payne, *Η ιστορία του φασισμού 1914-1945*, Φιλίστωρ 2000

Ελένη Μαχαίρα, *Η Νεολαία της 4ης Αυγούστου*, Φωτογραφίες, ΙΑΕΝ 1987.

ΤΟΥΡΚΟΛΟΓΙΑ (ΤΟΥ)

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΤΟΥ 113	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	1^ο, 2^ο, 3^ο, 4^ο, 5^ο, 6^ο, 7^ο ή 8^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Η Οθωμανική Αυτοκρατορία κατά τον 17ο και τον 18ο αιώνα		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	5
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου , Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ, ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ – ΑΓΓΛΙΚΗ (ΓΛΩΣΣΑ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ ΓΙΑ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS)		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://elearn.uoc.gr/course/index.php?categoryid=82		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης

και Παράρτημα Β

- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Τα μαθησιακά αποτελέσματα που θα προκύψουν κατά τη διάρκεια του μαθήματος για τους φοιτητές και τις φοιτήτριες είναι:

- η απόκτηση γνώσεων σχετικά με τα κύρια ζητήματα και φαινόμενα της οθωμανικής

ιστορίας κατά τον 17^ο και τον 18^ο αιώνα • η εξοικείωσή τους με τη σχετική επιστημονική βιβλιογραφία, τη μεθοδολογία της ιστορικής επιστήμης και σύγχρονες θεωρητικές προσεγγίσεις στο αντικείμενο • η ανάπτυξη της κριτικής σκέψης.	
Γενικές Ικανότητες Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;: Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών Σχεδιασμός και διαχείριση έργων Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα Λήψη αποφάσεων Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον Αυτόνομη εργασία Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου Ομαδική εργασία Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής Εργασία σε διεθνές περιβάλλον Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον	
Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις Λήψη αποφάσεων Αυτόνομη εργασία Εργασία σε διεθνές περιβάλλον Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης	

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Σκοπός του μαθήματος είναι η εξέταση διαφόρων όψεων της ιστορίας της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας του 17^{ου} και του 18^{ου} αιώνα. Παραδοσιακά, αυτοί οι δύο αιώνες αντιμετωπιζόνταν ως η καρδιά της «παρακμής» του οθωμανικού κράτους, προσέγγιση η οποία έχει δεχτεί ισχυρή κριτική κατά τις τελευταίες δεκαετίες. Στο πλαίσιο του μαθήματος θα επιδιώξουμε να αναδείξουμε ορισμένα από τα σημαντικά φαινόμενα αυτών των δύο αιώνων υπερβαίνοντας αυτή την παρωχημένη πια ιστοριογραφική αντίληψη.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο										
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Χρήση Τ.Π.Ε. στη διδασκαλία (πλατφόρμα elearn, προβολή με powerpoint, χρήση διαδικτύου) και στην επικοινωνία (email) με τους φοιτητές και τις φοιτήτριες.										
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	<table><tr><th>Δραστηριότητα</th><th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th></tr><tr><td>Διαλέξεις</td><td>39 ώρες</td></tr><tr><td>Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας</td><td>83 ώρες</td></tr><tr><td>Εξέταση μαθήματος</td><td>3 ώρες</td></tr><tr><td>Σύνολο μαθήματος</td><td>125 ώρες</td></tr></table> Η διδασκαλία οργανώνεται σε 13 τρίωρα μαθήματα. Σε κάθε μάθημα συνδυάζεται η διάλεξη με την ανάγνωση και τον σχολιασμό ιστορικών πηγών και την προβολή διαφανειών με κείμενο και εικονογράφηση. Οι διαλέξεις επικεντρώνονται στα κύρια φαινόμενα και γεγονότα του 17^{ου} και του 18^{ου} αιώνα στην Οθωμανική Αυτοκρατορία. Τα	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	39 ώρες	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	83 ώρες	Εξέταση μαθήματος	3 ώρες	Σύνολο μαθήματος	125 ώρες
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου										
Διαλέξεις	39 ώρες										
Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	83 ώρες										
Εξέταση μαθήματος	3 ώρες										
Σύνολο μαθήματος	125 ώρες										

	κύρια σημεία κάθε εβδομαδιαίου μαθήματος είναι διαθέσιμα στους φοιτητές και τις φοιτήτριες μέσω της πλατφόρμας elearn. Οι φοιτητές και οι φοιτήτριες συνδυάζουν την παρακολούθηση του μαθήματος με τη μελέτη της βιβλιογραφίας που τους έχει προταθεί.
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Εκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Οι φοιτητές και οι φοιτήτριες αξιολογούνται βάσει τριώρης γραπτής εξέτασης στην ελληνική γλώσσα στο τέλος του εξαμήνου, ενώ οι φοιτητές και οι φοιτήτριες με μαθησιακές δυσκολίες δικαιούνται συμπληρωματική ή και αποκλειστικά προφορική εξέταση. Η εξέταση περιλαμβάνει ερωτήσεις ανάπτυξης και ενδεχομένως ερωτήσεις πολλαπλών επιλογών. Οδηγίες ενόψει της εξέτασης αναρτώνται στην ηλεκτρονική σελίδα του μαθήματος και οι βαθμολογικές μονάδες που αποδίδονται σε κάθε θέμα καταγράφονται στο φύλλο με τα θέματα των εξετάσεων. Οι φοιτητές και οι φοιτήτριες έχουν το δικαίωμα επαναληπτικής εξέτασης κατά την εξεταστική περίοδο του Σεπτεμβρίου. Οι τελειόφοιτοι φοιτητές και φοιτήτριες έχουν το δικαίωμα να επανεξεταστούν κατά την εξεταστική περίοδο του επόμενου Ιανουαρίου.

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

• Karen BARKEY, <i>Αυτοκρατορίες και διαφορετικότητα: οι Οθωμανοί σε συγκριτικό πλαίσιο</i>, μτφρ. Μαρίνα Δημητριάδου, Αλεξάνδρεια, Αθήνα 2013 • Caroline FINKEL, <i>Οθωμανική Αυτοκρατορία, 1300-1923</i>, μτφρ. Μιχάλης Δελέγκος, Διόπτρα, Αθήνα 2007 • Douglas A. HOWARD, <i>Η ιστορία της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας</i>, μτφρ. Σοφία Λαΐου, Ινστιτούτο του Βιβλίου - Καρδαμίτσα, Αθήνα 2019 • Halil İNALCIK – Donald QUATAERT (επιμ.), <i>Οικονομική και κοινωνική ιστορία της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας. Τόμος Β΄: 1600-1914</i>, μτφρ. Μαρίνα Δημητριάδου, Αλεξάνδρεια, Αθήνα 2011 • Donald QUATAERT, <i>Η Οθωμανική Αυτοκρατορία: οι τελευταίοι αιώνες, 1700-1922</i>, μτφρ. Μαρίνος Σαρηγιάννης, Αλεξάνδρεια, Αθήνα 2006 • Suraiya N. FAROQHI (επιμ.), <i>The Cambridge History of Turkey. Volume 3: The Later Ottoman Empire, 1603-1839</i>, Cambridge University Press, Κέιμπριτζ 2006 • Baki TEZCAN, <i>The Second Ottoman Empire: Political and Social Transformation in the Early Modern World</i>, Cambridge University Press, Κέιμπριτζ 2010

ΠΡΟΪΣΤΟΡΙΚΗ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ (ΠΑΡ)

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΑΡ004	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	1 ^ο , 2 ^ο , 3 ^ο , 4 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Εισαγωγή στον Μινωικό και Μυκηναϊκό Πολιτισμό		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	5
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ, ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ – ΑΓΓΛΙΚΗ (ΓΛΩΣΣΑ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ ΓΙΑ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS)		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης

και Παράρτημα Β

- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Τα μαθησιακά αποτελέσματα που θα προκύψουν κατά τη διάρκεια του μαθήματος για τους φοιτητές και τις φοιτήτριες είναι:

- η εξοικείωσή τους με τη σχετική βιβλιογραφία και την εξέταση των διαθέσιμων πηγών
- η απόκτηση γνώσεων και η εξοικείωσή τους με τη μελέτη και την έρευνα των γενικών

χαρακτηριστικών του Μινωικού και Μυκηναϊκού Πολιτισμού η ανάπτυξη της κριτικής ικανότητας, καθώς τους δίνεται η δυνατότητα να συζητήσουν με τον διδάσκοντα στο πλαίσιο του μαθήματος τις επιστημονικές απόψεις που έχουν διατυπωθεί σε επιμέρους θέματα σε συνδυασμό με τις σύγχρονες θεωρητικές και μεθοδολογικές προσεγγίσεις για τον Μινωικό και Μυκηναϊκό πολιτισμό	
Γενικές Ικανότητες Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;: Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις Λήψη αποφάσεων Αυτόνομη εργασία Ομαδική εργασία Εργασία σε διεθνές περιβάλλον Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών Σχεδιασμός και διαχείριση έργων Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης	
Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις Λήψη αποφάσεων Αυτόνομη εργασία Εργασία σε διεθνές περιβάλλον Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης	

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Αντικείμενο της παράδοσης είναι η εισαγωγή στους δύο σημαντικούς πολιτισμούς της Εποχής του Χαλκού, τον Μινωικό και τον Μυκηναϊκό. Η αλλαγές στην Κρήτη θα συζητηθούν από τις αρχές της 3^{ης} χιλιετίας π.Χ. ως την δημιουργία ισχυρής θρησκείας και την εγκαθίδρυση ανακτόρων με διακριτές κοινωνικές και πολιτικές ομάδες στο νησί. Θα ανδειχθεί ο ρόλος και ο χαρακτήρας της τέχνης που άνθισε στα μέσα της 2^{ης} χιλιετίας π.Χ. και του εμπορίου στο Αιγαίο και στην ευρύτερη Μεσόγειο. Θα παρουσιαστεί ακόμα η ανάπτυξη του Μυκηναϊκού πολιτισμού στην ηπειρωτική Ελλάδα από τις αρχές έως το τέλος της 2^{ης} χιλιετίας π.Χ. Οι διαφορές των ηπειρωτικών ανακτόρων με αυτές της Κρήτης θα καταδειχθούν καθώς και τα νέα στοιχεία που φέρνουν τα μυκηναϊκά κράτη έως την πτώση των ανακτόρων και μετά, ως κληρονομιά στον κλασικό κόσμο.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.		Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές		Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία και στην επικοινωνία με τους φοιτητές	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή		Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
		Διαλέξεις	39 ώρες
		Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	83 ώρες
		Εξέταση μαθήματος	3 ώρες

για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS		
	Σύνολο Μαθήματος	125 ώρες
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Τελική γραπτή εξέταση: Τέσσερα θέματα από τα οποία θα επιλεγθούν τα δύο. Οδηγίες για τη μορφή της εξέτασης και τον ενδεδειγμένο τρόπο απάντησης είναι αναρτημένες στην ιστοσελίδα του μαθήματος.	

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Βασιλικού, Ν. 1995. *Ο Μυκηναϊκός Κόσμος*, Αθήνα.

Betancourt, P.P. 2007. *Introduction to Aegean Art*. Philadelphia: INSTAP Academic Press

Branigan, K. 1993. *Dancing with death: life and death in southern Crete, c. 3000 - 2000 BC*, Amsterdam.

Cavanagh, W. and Mee, C. 1998. *A Private Place: Death in Prehistoric Greece*, Jonsered.

Cline, E. (επ.) 2010. *The Aegean Bronze Age*, Οξφόρδη.

Davis, J.L. 1992. 'Review of Aegean prehistory I: The islands of the Aegean', *American Journal of Archaeology* 96, 699-756.

Decker-Jakoltzy, S. 2010 'Decline, destruction, aftermath', *The Cambridge Companion to the Archaeology of Aegean Bronze Age*, C. Shelmerdine, (επ.), Cambridge, 387-406.

Dickinson, O.T.P.K. 2003. *Αιγαίο: Εποχή του Χαλκού*, Αθήνα.

Faure, P. 2002 *Η Καθημερινή Ζωή στην Κρήτη τη Μινωική Εποχή*, Αθήνα

Hood, S. 1978. *The Arts in Prehistoric Greece*. New York.

Mountjoy, P.A. 1999. *Regional Mycenaean Decorated Pottery*, vols. 1-2, Rahden/Westf.

Legarra Herrero, B. 2014. *Mortuary Behavior and Social Trajectories in Pre- and Protopalatial Crete*, Philadelphia.

Shelmerdine, C. (επ.) 2008. *The Cambridge Companion to the Archaeology of Aegean Bronze Age*, Cambridge.

Schallin A.-L. 1993. *Islands Under Influence- The Cyclades in the Late Bronze Age and the Nature of Mycenaean Presence*, Jonsered.

Treuil, R., Darcque, P., Poursat, J.-Vl., και Touchais, G. 1996. *Οι Πολιτισμοί του Αιγαίου*, Ο. Πολυχρονοπούλου και Α. Φίλιππα-Touchais (μεταφ), Αθήνα.

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ

ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΑΡ205	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	1^ο, 2^ο, 3^ο, 4^ο, 5^ο, 6^ο, 7^ο ή 8^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ταφικά έθιμα και πεποιθήσεις στο Προϊστορικό Αιγαίο		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	5
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ, ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ – ΑΓΓΛΙΚΗ (ΓΛΩΣΣΑ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ ΓΙΑ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS)		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος. Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α - Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης - Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β - Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων
Τα μαθησιακά αποτελέσματα που θα προκύψουν κατά τη διάρκεια του μαθήματος για τους φοιτητές και τις φοιτήτριες είναι: - η εξοικείωσή τους με τη σχετική βιβλιογραφία και την εξέταση των διαθέσιμων πηγών - η απόκτηση γνώσεων και η εξοικείωσή τους με τη μελέτη και την έρευνα των ταφικών εθίμων και παρκατικών καθ' όλη τη διάρκεια της Προϊστορίας στο Αιγαίο - η ανάπτυξη της κριτικής ικανότητας, καθώς τους δίνεται η δυνατότητα να συζητήσουν με τον διδάσκοντα στο πλαίσιο του μαθήματος τις επιστημονικές απόψεις που έχουν διατυπωθεί σε επιμέρους θέματα σε συνδυασμό με τις σύγχρονες θεωρητικές και μεθοδολογικές προσεγγίσεις στο αντικείμενο στο Αιγαίο και ευρύτερα
Γενικές Ικανότητες Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;. Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις Λήψη αποφάσεων Αυτόνομη εργασία Ομαδική εργασία Εργασία σε διεθνές περιβάλλον Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών	Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις Λήψη αποφάσεων Αυτόνομη εργασία Εργασία σε διεθνές περιβάλλον Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης	

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Αντικείμενο της παράδοσης είναι η κατανόηση της πολυπλοκότητας των ταφικών εθίμων και πρακτικών γενικότερα στην αρχαιολογία. Θα δοθεί έμφαση στη διαχρονικές αλλαγές και παραδόσεις που εμφανίστηκαν στο Αιγαίο καθώς και το κοινωνικό και πολιτικό αποτύπωμα το οποίο άφησαν. Ειδικά για την Εποχή του Χαλκού ο πλούτος πληροφοριών επιτρέπει την ανάλυση των κοινοτήτων, των δραστηριοτήτων και πολλές φορές των πεποιθήσεων των ανθρώπων της περιόδου αυτής. Οι διαφορετικές μεθοδολογικές και ερμηνευτικές προσεγγίσεις που θα παρουσιαστούν μέσα στο μάθημα θα αναδείξουν τον τρόπο με τον οποίο η μελέτη των ταφικών καταλοίπων μπορεί να προσφέρουν συμπεράσματα για τις κοινωνικές και πολιτικές δυναμικές της εποχής.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία και στην επικοινωνία με τους φοιτητές	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	39 ώρες
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	83 ώρες
	Εξέταση μαθήματος	3 ώρες
	Σύνολο Μαθήματος	125 ώρες
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων,	Τελική γραπτή εξέταση: Τέσσερα θέματα από τα οποία θα επιλεγθούν τα δύο. Οδηγίες για τη μορφή της εξέτασης και τον ενδεδειγμένο τρόπο απάντησης είναι αναρτημένες στην ιστοσελίδα του μαθήματος.	

Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Εκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες

Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-BIBΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Branigan, K. 1993. *Dancing with death: life and death in southern Crete, c. 3000 - 2000 BC*, Amsterdam.
- Broodbank, C. 2008. 'The Early Bronze Age in the Cyclades', *The Cambridge Companion to the Archaeology of Aegean Bronze Age*, C. Shelmerdine, (επ.), Cambridge, 47-76.
- Broodbank, C. 2000. *An Island Archaeology of the Early Cyclades*, Cambridge.
- Cavanagh, W. 2010. 'Death and the Mycenaeans', *The Cambridge Companion to the Archaeology of Aegean Bronze Age*, C. Shelmerdine, (επ.), Cambridge, 327-341.
- Cavanagh, W. and Mee, C. 1998. *A Private Place: Death in Prehistoric Greece*, Jonsered.
- Decker-Jakoltzy, S. 2010 'Decline, destruction, aftermath', *The Cambridge Companion to the Archaeology of Aegean Bronze Age*, C. Shelmerdine, (επ.), Cambridge, 387-406.
- Doumas, Ch. 1977. *Early Bronze Age Burial Habits in the Cyclades*, Göteborg.
- Legarra Herrero, B. 2014. *Mortuary Behavior and Social Trajectories in Pre- and Protopalatial Crete*, Philadelphia.
- Mee, C. 2008. 'Death and burial', *The Aegean Bronze Age*, E. Cline (επ.), Οξφόρδη, Κεφάλαιο 21.
- Parker Pearson, M. 2000. *The Archaeology of Death and Burial*, London.
- Renfrew, C. 1972. *The Emergence of Civilisation: The Cyclades and the Aegean in the Third Millennium BC*, Λονδίνο
- Renfrew, C. 2010. 'Cyclades', *The Aegean Bronze Age*, E. Cline (ed.), Oxford, 139-155.
- Soles, J.S. 1992. *The Prepalatial Cemeteries of Mochlos and Gournia and the House tombs of Bronze Age Crete*, New Jersey.
- Βλαχόπουλος, Α.Γ. 2006. *Η Υστεροελλαδική ΙΙΙΓ περίοδος στη Νάξο: Τα ταφικά σύνολα και οι συσχετισμοί τους με το Αιγαίο*, Αθήνα.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΑΡ180	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	1 ^ο , 2 ^ο , 3 ^ο , 4 ^ο , 5 ^ο , 6 ^ο , 7 ^ο ή 8 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Προϊστορική Κύπρος		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ

	3	5
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.		
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ, ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ	
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ	
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ (ΓΛΩΣΣΑ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ ΚΑΙ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ ΓΙΑ ΕΓΓΕΓΡΑΜΜΕΝΟΥΣ ΦΟΙΤΗΤΕΣ) ΑΓΓΛΙΚΗ ή ΓΑΛΛΙΚΗ ή ΓΕΡΜΑΝΙΚΗ ή ΙΤΑΛΙΚΗ (ΓΛΩΣΣΑ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ ΓΙΑ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS)	
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ	
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://elearn.uoc.gr/course/view.php?id=5976	

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Τα μαθησιακά αποτελέσματα που θα προκύψουν κατά τη διάρκεια του μαθήματος για τους φοιτητές και τις φοιτήτριες είναι:

- η εξοικείωσή τους με τη σχετική βιβλιογραφία και τα δεδομένα της έρευνας για τη γεωγραφική περιοχή στα οποία αφορά το μάθημα (Κύπρος) κυρίως κατά την Εποχή του Χαλκού.
- η απόκτηση γνώσεων και η εξοικείωσή τους με τη μελέτη και την έρευνα του νησιού,
- η ανάπτυξη της κριτικής ικανότητας, καθώς τους δίνεται η δυνατότητα να συζητήσουν με τη διδάσκουσα στο πλαίσιο του μαθήματος τις επιστημονικές απόψεις που έχουν διατυπωθεί σε επιμέρους θέματα σε συνδυασμό με τις σύγχρονες θεωρητικές και μεθοδολογικές προσεγγίσεις στο αντικείμενο.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Παράγωγη νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
 Λήψη αποφάσεων
 Αυτόνομη εργασία
 Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
 Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Στο πλαίσιο του μαθήματος θα ασχοληθούμε με την αρχαιολογία της προϊστορικής Κύπρου. Για τις ανάγκες των διαλέξεων πρώτα θα εξεταστούν τα αρχαιολογικά δεδομένα της πρωιμότερης κατοίκησης στο νησί κατά την Επιπαλαιολιθική και Νεολιθική περίοδο (10.500-3900 π.Χ.), καθώς και κατά τη Χαλκολιθική (3900-2500 π.Χ.). Οι διαλέξεις θα επικεντρωθούν ωστόσο κατά κύριο λόγο στην Εποχή του Χαλκού (2500-1050 π.Χ.). Θα εξεταστούν αρχικά ζητήματα γεωγραφίας και φυσικού περιβάλλοντος, με έμφαση σε γεωλογικά δεδομένα, όπως τα χαλκοφόρα κοιτάσματα, που έχουν καθορίσει τη φυσιογνωμία και την ιστορία του νησιού στη διάρκεια των αιώνων.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο.	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία και στην επικοινωνία με τους φοιτητές Οι παραδόσεις θα διεξαχθούν δια ζώσης. Όλη η επικοινωνία με τους συμμετέχοντες στο μάθημα (βιβλιογραφία του μαθήματος, ύλη διδασκτέα και εξεταστέα, δραστηριότητες) θα αναρτάται στη σελίδα του μαθήματος στο eLearn (https://elearn.uoc.gr/course/view.php?id=5976)	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	39 ώρες
	Ατομική μελέτη	78 ώρες
	Εξέταση μαθήματος	3 ώρες
	Σύνολο Μαθήματος	120 ώρες
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Εξεταστέα ύλη και γενικά ανακοινώσεις που αφορούν στο μάθημα: στην ιστοσελίδα του μαθήματος στο eLearn. Τελική γραπτή εξέταση: τρίωρη, γραπτή εξέταση δια ζώσης. Προσφέρεται επίσης η δυνατότητα προφορικής, ατομικής εξέτασης σε όλες/όλους (κατόπιν συνεννόησης με τη διδάσκουσα).	

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Γενικά έργα (ελληνικά, αγγλικά)

- B. Καραγιώργης, *Κύπρος: Το σταυροδρόμι της Ανατολικής Μεσογείου (1600-500 π.Χ.)*, Καπόν 2002.
- B. Καραγιώργης, *Αρχαία κυπριακή τέχνη στο Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο Αθηνών*, Ίδρυμα Λεβέντη- Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο Αθηνών 2003.
- M. Καντηρέα, *Οι επιγραφές του Κυπριακού Μουσείου: στιγμιότυπα της ιστορίας της αρχαίας Κύπρου*, Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κύπρου 2019.
- E. Μαντζουράνη, *Η αρχαιολογία της προϊστορικής Κύπρου*, Καρδαμίτσα 2001.
- N. Παπαδημητρίου, M. Τόλη (επιμ.), *Αρχαία Κύπρος – Πρόσφατες Εξελίξεις στην Αρχαιολογία της Ανατολικής Μεσογείου*, Μουσείο Κυκλαδικής Τέχνης 2017.
- Θ. Παπαδόπουλλος (επιμ.), *Ιστορία της Κύπρου. Τόμος Α'. Αρχαία Κύπρος, Μέρος Α'. Φυσιογεωγραφική εισαγωγή. Προϊστορικοί χρόνοι. Σχέσεις προς όμορους χώρους*, Ίδρυμα Αρχιεπισκόπου Μακαρίου Γ', 1997 [πλειάδα συγγραφέων].
- A. C. Brown, H. W. Catling, *Ancient Cyprus*, Ashmolean Museum 1986 [διαθέσιμο διαδικτυακά/available online: <https://archive.org/details/ANCIENTCYPRUS1986BYA.C.BROWNH.W.CATLING>]
- G. Cadogan, M. Iacovou, K. Koraka, J. Whitley (επιμ.), *Parallel lives. Ancient island societies in Crete and Cyprus*, British School at Athens 2012.

Ηλεκτρονικές πηγές

- Ιστοσελίδα για την αρχαιολογία της Κύπρου, «Κύπριος χαρακτήρ»:
<http://kyprioscharacter.eie.gr/el/episthmonikes-symbolos/>
- Κέντρο Κυπριακών Σπουδών, Γαλλία/Centre d'Études Chypriotes:
<http://centredetudeschypriotes.fr/>
- Περιοδικό με πρόσβαση διαδικτυακή, Cahiers du Centre d'Études Chypriotes (CCEC):
<https://www.persee.fr/collection/cchyp>
- Ιστοσελίδα αφιερωμένη στη μελέτη της κυπριακής ειδωλοπλαστικής, StyraX:
<https://sites.uwm.edu/dbc/>
- Ερευνητικό πρόγραμμα του ΕΙΕ για την Κύπρο και τον έξω της κόσμο, Cypriot connectivity:
<https://cycomedproject.eie.gr/>
- Cyprus American Archaeological Research Institute: <https://caari.org/>
- Τμήμα Αρχαιοτήτων Κύπρου:
https://www.culture.gov.cy/dmcculture/da/da.nsf/DMLindex_gr/DMLindex_gr?OpenDocument

ΠΕΡΙΓΡΑΦΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΑΡ 321	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	3 ^ο , 4 ^ο , 5 ^ο , 6 ^ο , 7 ^ο ή 8 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Αρχιτεκτονική και πολεοδομία της Εποχής Χαλκού σε Ελλάδα και Κύπρο		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές</i>		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ

Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων		
	3	10
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.		
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Υποβάθρου , Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ	
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΤΟΥΛΑΧΙΣΤΟΝ ΔΥΟ ΠΑΡΑΔΟΣΕΙΣ ΠΡΟΪΣΤΟΡΙΚΗΣ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ, ΕΚ ΤΩΝ ΟΠΟΙΩΝ Η ΜΙΑ ΝΑ ΑΦΟΡΑ ΣΤΗΝ ΕΠΟΧΗ ΤΟΥ ΧΑΛΚΟΥ (3 ^η -2 ^η χιλ. π.Χ.)	
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ	
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ	
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://elearn.uoc.gr/course/view.php?id=5975	

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης

• Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β

- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Τα μαθησιακά αποτελέσματα που θα προκύψουν κατά τη διάρκεια του μαθήματος για τους φοιτητές και τις φοιτήτριες είναι:

- η εξοικείωσή τους με τη σχετική βιβλιογραφία και η εξέταση των διαθέσιμων πηγών (αναλογικές και ψηφιακές πηγές),
- η απόκτηση γνώσεων και η εξοικείωσή τους με τη μελέτη και την έρευνα της αρχιτεκτονικής και πολεοδομικής οργάνωσης κατά την 3^η και 2^η χιλ. π.Χ. στον ελλαδικό χώρο και στην Κύπρο,
- η ανάπτυξη της κριτικής ικανότητας, καθώς τους δίνεται η δυνατότητα να συζητήσουν με τη διδάσκουσα στο πλαίσιο του μαθήματος τις επιστημονικές απόψεις που έχουν διατυπωθεί σε επιμέρους θέματα σε συνδυασμό με τις σύγχρονες θεωρητικές και μεθοδολογικές προσεγγίσεις στο θέμα.

Επιπλέον, μέσα από τη σύνθεση μιας μικρής μελέτης γύρω από ένα ζήτημα που εντάσσεται στην ευρύτερη θεματική του σεμιναρίου για την αρχιτεκτονική και την πολεοδομία, οι φοιτητές και οι φοιτήτριες:

- μαθαίνουν και εξασκούνται στους τρόπους και στο σκεπτικό των προφορικών παρουσιάσεων (παρουσίαση με χρήση Powerpoint),
- βελτιώνουν την ικανότητά τους να εκφράζουν τεκμηριωμένα τη σκέψη τους, εξασκούνται στον χειρισμό της τεχνικής ορολογίας,
- εξοικειώνονται με τη μελέτη ξενόγλωσσης βιβλιογραφίας και εξασκούνται στη σωστή

χρήση των βιβλιογραφικών παραπομπών, εξασκούν και βελτιώνουν τις ικανότητές τους στο γραπτό λόγο μέσω της σύνταξης της τελικής γραπτής εργασίας.	
Γενικές Ικανότητες Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;	
Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις Λήψη αποφάσεων Αυτόνομη εργασία Ομαδική εργασία Εργασία σε διεθνές περιβάλλον Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών	Σχεδιασμός και διαχείριση έργων Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών Λήψη αποφάσεων Αυτόνομη εργασία Ομαδική εργασία Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης	

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το σεμινάριο έχει ως θέμα μελέτης και εξέτασης την αρχιτεκτονική και την οργάνωση του χώρου γενικότερα στις κοινωνίες της 3^{ης} και 2^{ης} χιλ. π.Χ. στον ελλαδικό χώρο και στην Κύπρο.

Οι εργασίες θα αφορούν αφενός στην οικιστική αρχιτεκτονική, αφετέρου θα μελετηθεί η ταφική αρχιτεκτονική και οργάνωση. Θα συζητηθούν ιδιόμορφοι τύποι κτηρίων, όπως (ενδεικτικά): οι πρωτοελλαδικές οικίες με διάδρομο, τα μεγαροειδή της 3^{ης} χιλ. π.Χ., τα αψιδωτά κτήρια, τα κρητικά «ανάκτορα» και αυτά της ηπειρωτικής Ελλάδας κατά τη μυκηναϊκή περίοδο, τα κτήρια με «ξεστή» τοιχοδομία (ashlar buildings) κ.ά. Ιδιαίτερα κεφάλαια θα αποτελέσουν τα κάθε λογής θεωρούμενα ως «δημόσια» ή «κοινοτικά» κτήρια, η καθ' ύψος ανάπτυξη (διώροφα ή γενικώς πολυώροφα κτήρια), καθώς και τα κοινόχρηστα ή κοινωφελή έργα (οχυρωματικά έργα, αποχετευτικά συστήματα, υδροδοτικά έργα).

Επιπλέον έμφαση θα δοθεί στην πολεοδομική οργάνωση των οικιστικών συνόλων, καθώς μεγάλης κλίμακας αρχιτεκτονήματα αλλά και σύνολα οικιστικά ή ταφικά φαίνεται να κατασκευάζονται κατόπιν συνέργειας και συνεννόησης των μελών μιας κοινότητας, υπονοώντας συλλογική δράση και πιθανό κεντρικό σχεδιασμό. Σε αυτό το πλαίσιο, ιδιαίτερη έμφαση θα δοθεί στο φαινόμενο της αστικοποίησης, το οποίο παρατηρείται για πρώτη φορά στην 3^η χιλ. στον ελλαδικό χώρο και στη 2^η χιλ. π.Χ. στην Κύπρο.

Τέλος, θα συζητηθεί ο κοινωνικός ρόλος της αρχιτεκτονικής και θα επιδιωχθεί η εξαγωγή συμπερασμάτων από τα οικιστικά και ταφικά αρχιτεκτονικά δεδομένα όσον αφορά στην οργάνωση και στις αντιλήψεις των κοινωνιών της εποχής.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Δια ζώσης
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	- Τακτική και υποχρεωτική χρήση της ιστοσελίδας eLearn του μαθήματος. - Παρουσιάσεις μαθήματος με χρήση powerpoint, η διδασκαλία της χρήσης του οποίου περιλαμβάνεται στους σκοπούς του

	μαθήματος. - Ειδικά όσον αφορά στη χρήση Τεχνητής Νοημοσύνης, προσδιορίζεται ότι επιτρέπεται στο παρόν σεμινάριο, αλλά με ρητή αναφορά στην εργασία για το πώς και σε ποια έκταση χρησιμοποιήθηκε: σε καμία περίπτωση δεν επιτρέπεται η χρήση της ΤΝ για να συνταχθεί η προφορική ή η γραπτή εργασία.	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Σεμινάρια	39 ώρες
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	90 ώρες
	Ασκήσεις εξοικείωσης με τη θεματική του σεμιναρίου	40 ώρες
	Παρουσίαση κύριας εργασίας	1 ώρα
	Συγγραφή κύριας εργασίας	80 ώρες
	Σύνολο Μαθήματος	250 ώρες
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Εκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	- Παρουσία και συμμετοχή στο μάθημα, - Μικρές, προκαταρκτικές εργασίες, - Δημόσια, προφορική παρουσίαση εργασίας, - Ποιότητα γραπτής εργασίας (παραδίδεται στο τέλος του σεμιναρίου). - Συζήτηση της διδάσκουσας με τον εξεταζόμενο περί της γραπτής εργασίας μετά από την παράδοσή της.	

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Γενικά για την προϊστορική αρχαιολογία της Εποχής Χαλκού σε Ελλάδα και Κύπρο:

P. P. Betancourt, *Introduction to Aegean art*, INSTAP 2007.

A. Βλαχόπουλος (επιμ.), *Αρχαιολογία-Νησιά του Αιγαίου/Πελοπόννησος/Εύβοια και Στερεά Ελλάδα/Μακεδονία και Θράκη*, Μέλισσα 2005 κ.ε.

A. C. Brown, H. W. Catling, *Ancient Cyprus*, Ashmolean Museum 1986 [διαθέσιμο διαδικτυακά/available online: <https://archive.org/details/ANCIENTCYPRUS1986BYA.C.BROWNH.W.CATLING>]

G. Cadogan, M. Iacovou, K. Kopaka, J. Whitley (επιμ.), *Parallel lives. Ancient island societies in Crete and Cyprus*, British School at Athens 2012.

E. H. Cline (επιμ.), *The Bronze Age Aegean (ca. 3000-1000 BC)*, OUP 2010.

T. Cullen (επιμ.), *Aegean Prehistory. A review*, AJA Supplements 2001.

E. Μαντζουράνη, *Η αρχαιολογία της προϊστορικής Κύπρου*, Καρδαμίτσα 2001.

- N. Παπαδημητρίου, Μ. Τόλη (επιμ.), *Αρχαία Κύπρος – Πρόσφατες Εξελίξεις στην Αρχαιολογία της Ανατολικής Μεσογείου*, Μουσείο Κυκλαδικής Τέχνης 2017.
- Θ. Παπαδόπουλλος (επιμ.), *Ιστορία της Κύπρου. Τόμος Α'. Αρχαία Κύπρος, Μέρος Α'. Φυσιογεωγραφική εισαγωγή. Προϊστορικοί χρόνοι. Σχέσεις προς όμορους χώρους*, Ίδρυμα Αρχιεπισκόπου Μακαρίου Γ', 1997 [πλειάδα συγγραφέων].
- J.-Cl. Poursat, *L'art égéen*. Vol. 1. *Grèce, Cyclades, Crète jusqu'au milieu du IIe millenaire av. J.-C.* Vol. 2. *Mycènes et le monde mycénien*, Paris 2008-2014.
[αγγλ. έκδ.] J.-Cl. Poursat, *The art and archaeology of the Aegean Bronze Age: a History*. C. Knappett (transl.), CUP 2022.
- J. Rutter (επιμ.), ονλάιν μαθήματα +βιβλιογραφία για την ελληνική προϊστορία:
<https://sites.dartmouth.edu/aegean-prehistory/>
- C. W. Shelmerdine (επιμ.), *The Cambridge Companion to the Aegean Bronze Age*, CUP 2008.
- R. Treuil, P. Darcque, J.-Cl. Poursat, G. Touchais, *Les civilisations égéennes du Néolithique à l' Age du Bronze*, Paris 1989.
[ελλ. έκδ.] R. Treuil, P. Darcque, J.-Cl. Poursat, G. Touchais, *Οι πολιτισμοί του Αιγαίου κατά τη Νεολιθική και την Εποχή του Χαλκού*, Καρδαμίτσα (2^η έκδ.) 2015.
- Ηλεκτρονικές πηγές γενικού αρχαιολογικού ενδιαφέροντος:
Η ιστοσελίδα του Υπουργείου Πολιτισμού για την πολιτιστική κληρονομιά της χώρας:
https://www.culture.gov.gr/el/service/SitePages/heritage_new.aspx
Ιστοσελίδα Αρχαιολογικού Κτηματολογίου: <https://www.arxaiologikoktimatologio.gov.gr/>
Σύντομες αναφορές σε νέες έρευνες, συνέργεια της Αγγλικής και της Γαλλικής Αρχαιολογικής Σχολής:
<https://chronique.efa.gr/?kroute=homepage>
Οι συλλογές του Εθνικού Αρχαιολογικού Μουσείου: <https://www.namuseum.gr/collections/>
Ιστοσελίδα της εταιρείας «Αιγέυς» με αναρτήσεις προϊστορικού ενδιαφέροντος:
<https://www.aegeussociety.org/>
Ιστοσελίδα με άρθρα για την αρχαιολογία της Κύπρου: <http://kyprioscharacter.eie.gr/el/episthmonikes-symbols/>
- Ηλεκτρονικές πηγές ειδικού ενδιαφέροντος για την Εποχή του Χαλκού:
Βιβλιογραφική βάση με τίτλους ενδιαφέροντος και ανακοινώσεις εκδηλώσεων και συνεδρίων για την ελληνική προϊστορία, Nestor: <https://classics.uc.edu/nestor/>
Ηλεκτρονικές δημοσιεύσεις της εν Αθήναις Αρχαιολογικής Εταιρείας:
<https://www.archetai.gr/index.php?p=content§ion=1&id=31&lang=>
Οδηγοί μουσείων και αρχαιολογικών χώρων Ιδρύματος Λάτση: <https://www.latsis-foundation.org/ell/e-library>
- Ειδικά για την αρχιτεκτονική της Εποχής Χαλκού σε Ελλάδα και Κύπρο:
L'habitat égéen préhistorique. Actes de la table ronde CNRS-Université Paris I-EFA, Athènes 23-25 juin 1987, Suppléments au BCH 19, 1990.
J. Bretschneider, J. Driessen, K. van Lerberghe (επιμ.), *Power and architecture: monumental public architecture in the Bronze Age Near East and Aegean*, 2007.
M. Devolder, I. Kreimerman (επιμ.), *Ashlar. Exploring the materiality of cut-stone masonry in the eastern Mediterranean Bronze Age*, 2020.
R. Hägg and D. Konsola, *Early Helladic architecture and urbanization*, 1986.
K. D. Glowacki, N. Vogeikoff-Brogan (επιμ.), *ΣΤΕΓΑ: The Archaeology of Houses and Households in Ancient Crete*, *Hesperia Supplements 44*, 2011.
Q. Letesson, C. Knappett (επιμ.), *Minoan architecture and urbanism*, 2017.
J. C. McEnroe, *Architecture of Minoan Crete: constructing identity in the Aegean Bronze Age*, 2010.
C. Palyvou, *Daedalos at work: a phenomenological approach to the study of Minoan architecture*, 2018.
A. Rapoport, *House form and culture*, 1969.
J. W. Shaw, *Minoan architecture: materials and techniques*, 2009.
J. W. Shaw, *Elite Minoan architecture: its development at Knossos, Phaistos, and Malia*, 2015.

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΑΡ324	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	3 ^ο , 4 ^ο , 5 ^ο , 6 ^ο , 7 ^ο ή 8 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Παλαιολιθική ενδυμασία, κόσμηση και νηματουργία Palaeolithic clothing, ornamentation and twisted fibre technology		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	10
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΤΟΥΛΑΧΙΣΤΟΝ ΔΥΟ ΠΑΡΑΔΟΣΕΙΣ ΒΥΖΑΝΤΙΝΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Τα μαθησιακά αποτελέσματα που θα προκύψουν κατά τη διάρκεια του μαθήματος για τους φοιτητές και τις φοιτήτριες είναι:

- Η εξοικείωσή τους με τη σχετική βιβλιογραφία (ελληνόγλωσση και ξενόγλωσση) και την εξέταση των διαθέσιμων πηγών, η οποία αποσκοπεί όχι μόνον στην απόκτηση γνώσεων αλλά και στην ανάπτυξη της κριτικής ικανότητας του φοιτητή/τριας.
- Η απόκτηση γνώσεων και η εξοικείωσή τους με την έρευνα της Προϊστορίας έρευνας και ειδικά με την θεματική της ένδυσης και της κόσμησης κατά την Παλαιολιθική εποχή.

- Η ανάπτυξη της κριτικής ικανότητας, μέσα από συζητήσεις καθώς τους δίνεται η δυνατότητα να συζητήσουν με τον διδάσκοντα στο πλαίσιο του μαθήματος θεωρητικές, αναλυτικές και ερμηνευτικές προσεγγίσεις σχετικά με την προϊστορία της ένδυσης και της κόσμησης. Ο φοιτητής/τρια ενθαρρύνεται να συμμετέχει ενεργά στις συζητήσεις κατά τη διάρκεια των μαθημάτων.
- Η εκπαίδευση στην πραγμάτευση και συγγραφή ερευνητικού δοκιμίου και μέσω αυτής η βελτίωση κριτικής σκέψης, ανάπτυξης επιχειρηματολογίας και χρήσης του λόγου (γραφτού και προφορικού). Ο φοιτητής/τρια παρουσιάζει προφορικά θέμα σχετικό με τις θεματικές του σεμιναρίου υπό την καθοδήγηση της διδάσκουσας. Για την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος αναλαμβάνει να εκπονήσει μια σχετική εργασία έκτασης που δεν ξεπερνά τις οχτώ χιλιάδες λέξεις γύρω από το ερευνητικό θέμα.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και

ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το σεμινάριο επικεντρώνεται στις απαρχές της ένδυσης, της κόσμησης και της νηματοουργίας στον Παλαιολιθικό κόσμο. Αντικείμενο του η επισκόπηση των αρχαιολογικών ευρημάτων και οι τελευταίες αποκαλύψεις για τα πρώτα ρούχα, τα πρώτα εσώρουχα, τα αρχαιότερα κοσμήματα, τις τέχνες και τις τεχνικές εκείνες κατακτήσεις που κατέστησαν δυνατό τον εμπλουτισμό του ανθρώπινου σώματος. Στο πλαίσιο του σεμιναρίου θα συζητηθούν οι διεργασίες του νου και οι επεμβάσεις στην ύλη που δεν υπηρετούν απλώς την προστασία του σώματος από τις καιρικές συνθήκες, αλλά βαδίζουν χέρι-χέρι με την ιστορία του πολιτισμού και την ανθρώπινη εξέλιξη. Πιο συγκεκριμένα θα παρουσιαστούν θεματικές σχετικά με τις πρώτες ύλες, τις τεχνικές επεξεργασίας και κατασκευής ενδυμάτων και κοσμημάτων, τα κοσμήματα και τις πρακτικές διακόσμησης, το πολιτισμικό υπόβαθρο της κόσμησης, τη συμβολική συμπεριφορά και τις κοινωνικό-οικονομικές πτυχές που συνδέονται με την ανάδυση της ένδυσης και την κόσμησης.

The focus of this seminar is the origin of clothing, decoration and fibre technology in the Palaeolithic World. An overview of available archaeological evidence and recent developments on first clothes, underwear, the earliest ornaments, skills and techniques that enabled the human body enhancement. We will discuss conceptual processes and

human interventions on matter, made not only to protect the human body from climatic conditions but they go hand in hand with the history of civilization and human evolution. More specifically, we will examine themes relevant to raw material, processing and manufacture techniques of clothes and ornamentation, ornaments and decoration practices, cultural background of ornamentation, symbolic behaviour and socio-economic aspects in the emergence of clothing and decoration.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i>	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση και στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</i> <i>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</i>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Σεμινάρια	39 ώρες
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	90 ώρες
	Ασκήσεις εξοικείωσης με τη θεματική του σεμιναρίου	40 ώρες
	Παρουσίαση κύριας εργασίας	1 ώρα
	Συγγραφή κύριας εργασίας	80 ώρες
	Σύνολο Μαθήματος	250 ώρες
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ <i>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</i> <i>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</i> <i>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</i>	Γραπτή Εργασία, Δημόσια Παρουσίαση	

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Βιβλιογραφία

- Adovasio, J.M., Soffer, O. and Klíma, B., 1996. Upper Palaeolithic fibre technology: interlaced woven finds from Pavlov I, Czech Republic, c. 26,000 years ago. *Antiquity*, 70(269), pp.526-534.
- Backwell, L., d'Errico, F. and Wadley, L., 2008. Middle stone age bone tools from the Howiesons Poort layers, Sibudu Cave, South Africa. *Journal of Archaeological Science*, 35(6), pp.1566-1580.
- Balter, M., 2006. First Jewelry? Old Shell Beads Suggest Early Use of Symbols. *Science* 312, 1731-1731 (2006). DOI:10.1126/science.312.5781.1731
- Baysal, E.L., 2019. *Personal Ornaments in Prehistory: An exploration of body augmentation from the Palaeolithic to the Early Bronze Age*, Oxbow Books.
- Collard, M., Tarle, L., Sandgathe, D. and Allan, A., 2016. Faunal evidence for a difference in clothing use between Neanderthals and early modern humans in Europe. *Journal of Anthropological Archaeology*, 44, pp.235-246.
- d'Errico, F. and Backwell, L., 2016. Earliest evidence of personal ornaments associated with burial: the Conus shells from Border Cave. *Journal of Human Evolution*, 93, pp.91-108.
- d'Errico, F. and Vanhaeren, M., 2009. Earliest personal ornaments and their significance for the origin of language debate. *The cradle of language*, 12, p.16.
- d'Errico, F. and Colagè, I., 2022. The emergence of symbolic cognition. In *The Routledge International Handbook of Neuroaesthetics* (pp. 539-554). Routledge.
- Garofoli, D., 2015. Do early body ornaments prove cognitive modernity? A critical analysis from situated cognition. *Phenomenology and the Cognitive Sciences*, 14(4), pp.803-825.
- Gilligan, I., 2007. Clothing and modern human behaviour: prehistoric Tasmania as a case study. *Archaeology in Oceania*, 42(3), pp.102-111.
- Gilligan, I. 2010. The Prehistoric Development of Clothing: Archaeological Implications of a Thermal Model. *J Archaeol Method Theory* 17, 15–80. <https://doi.org/10.1007/s10816-009-9076-x>
- Gilligan, I., 2019. *Climate, clothing, and agriculture in prehistory: Linking evidence, causes, and effects*. Cambridge University Press.
- Gilligan, I., d'Errico, F., Doyon, L., Wang, W. and Kuzmin, Y.V., 2024. Paleolithic eyed needles and the evolution of dress. *Science Advances*, 10(26), p.eadp2887.
- Golovanova, L.V., Doronichev, V.B. and Cleghorn, N.E., 2010. The emergence of bone-working and ornamental art in the Caucasian Upper Palaeolithic. *Antiquity*, 84(324), pp.299-320.
- Hardy, K., 2008. Prehistoric string theory. How twisted fibres helped to shape the world. *Antiquity*, 82(316), pp.271-280.

- Hardy, B.L., Moncel, M.H., Kerfant, C., Lebon, M., Bellot-Gurlet, L. and Mélard, N., 2020. Direct evidence of Neanderthal fibre technology and its cognitive and behavioral implications. *Scientific Reports*, 10(1), p.4889.
- Kuhn, S.L., Stiner, M.C., Reese, D.S. and Güleç, E., 2001. Ornaments of the earliest Upper Paleolithic: New insights from the Levant. *Proceedings of the national academy of sciences*, 98(13), pp.7641-7646.
- Kuhn, S.L. and Stiner, M.C., 2007. Paleolithic ornaments: implications for cognition, demography and identity. *Diogenes*, 54(2), pp.40-48.
- Mayer, D.E.B.Y. and Bosch, M., 2019. Personal Ornaments in Early Prehistory Humans' Earliest Personal Ornaments: An Introduction. *PaleoAnthropology*, 19, p.23.
- Zilhão, J., 2007. The emergence of ornaments and art: an archaeological perspective on the origins of "behavioral modernity". *Journal of archaeological research*, 15(1), pp.1-54.

ΚΛΑΣΙΚΗ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ (ΚΑΡ)

ΠΕΡΙΓΡΑΦΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΚΑΡ 156	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	1 ^ο , 2 ^ο , 3 ^ο , 4 ^ο , 5 ^ο , 6 ^ο , 7 ^ο ή 8 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΘΑΝΑΤΟΥ (Τελετουργίες και Κοινωνία)		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	5
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ, ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ – ΑΓΓΛΙΚΗ (ΓΛΩΣΣΑ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ ΓΙΑ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS)		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://elearn.uoc.gr/course/view.php?id=6102		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης

- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης

και Παράρτημα Β

- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Τα μαθησιακά αποτελέσματα που θα προκύψουν κατά τη διάρκεια του μαθήματος για τους φοιτητές και τις φοιτήτριες είναι:

• η εξοικείωσή τους με τη σχετική βιβλιογραφία και την εξέταση των διαθέσιμων πηγών • η απόκτηση γνώσεων και η εξοικείωσή τους με τη μελέτη και την έρευνα της ταφικής αρχαιολογίας, • η ανάπτυξη της κριτικής ικανότητας, καθώς τους δίνεται η δυνατότητα να συζητήσουν με τον διδάσκοντα στο πλαίσιο του μαθήματος τις επιστημονικές απόψεις που έχουν διατυπωθεί σε επιμέρους θέματα σε συνδυασμό με τις σύγχρονες θεωρητικές και μεθοδολογικές προσεγγίσεις στο αντικείμενο	
Γενικές Ικανότητες <i>Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;</i>	
<i>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</i> <i>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</i> <i>Λήψη αποφάσεων</i> <i>Αυτόνομη εργασία</i> <i>Ομαδική εργασία</i> <i>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</i> <i>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</i> <i>Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</i>	<i>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</i> <i>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</i> <i>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</i> <i>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</i> <i>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</i> <i>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</i>
<i>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</i> <i>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</i> <i>Λήψη αποφάσεων</i> <i>Αυτόνομη εργασία</i> <i>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</i> <i>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</i> <i>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</i> <i>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</i> <i>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</i>	

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Σκοπός του μαθήματος είναι η διερεύνηση της πρόσληψης του θανάτου από την κοινωνία του αρχαίου ελληνικού κόσμου, από τους Πρώιμους Ιστορικούς Χρόνους (περίπου 1100-700 π.Χ.) μέχρι και την ύστερη κλασική περίοδο (τέλος 4^{ου} αι. π.Χ.), όπως αυτή αποκρυσταλλωμένη διαπιστώνεται στις δοξασίες, τις ταφικές πρακτικές και τελετουργίες.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i>	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία και στην επικοινωνία με τους φοιτητές	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.</i> <i>Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</i> <i>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο</i>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	39 ώρες
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	83 ώρες
	Εξέταση μαθήματος	3 ώρες
	Σύνολο Μαθήματος	125 ώρες

συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS		
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Τελική γραπτή εξέταση: μία ερώτηση μεθοδολογίας ή θεωρητικής προσέγγισης του θέματος πηγών και μία ερώτηση σχολιασμού υλικών καταλοίπων (με φωτογραφίες) Οδηγίες για τη μορφή της εξέτασης και τον ενδεδειγμένο τρόπο απάντησης είναι αναρτημένες στην ιστοσελίδα του μαθήματος.	

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-BIBΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

M. Andronikos, Totenkult, *Archaeologia Homerica* III (1968).

C. Donna Kurtz – John Boardman, *Greek Burial Customs* (1971) [Έθιμα ταφής στον αρχαίο ελληνικό κόσμο, 1994].

L. Roller, *Funeral Games in Greek Literature, Art and Life* (1977).

J. N. Coldstream, *Geometric Greece* (1977) [Γεωμετρική Ελλάδα, 1997]

Ch. W. Clairmont, *Gravestone and Epigram. Greek Memorials from the Archaic and Classical Period* (Mainz 1970)

Chr. W. Clairmont, *Patrios Nomos: Public Burial in Athens during the Fifth and Fourth Centuries BC* (BAR International Series 161), Oxford 1983.

R. Garland, *The Greek Way of Death* (1985)

I. Morris, *Burial and Ancient Society* (Cambridge 1987)

Ian Morris, *Death – Ritual and Social Structure in Classical Antiquity* (1992) [ελλην. Μετάφραση, Ταφικά τελετουργικά έθιμα και κοινωνική δομή στην κλασική αρχαιότητα, 1994].

G.I. Oliver (επιμ.), *The Epigraphy of Death, Studies in the History and Society of Greece and Rome* (2000)

Richard Seaford, *Reciprocity and Ritual. Homer and Tragedy in the Developing City – State* (1994) [Ανταπόδοση και Τελετουργία. Ο Όμηρος και η τραγωδία στην αναπτυσσόμενη πόλη – κράτος (2003)]

Δ. Μποσνάκης, Γεωμετρικές καύσεις νεκρών από την πόλη της Κω, στον τόμο: «Καύσεις στην εποχή του Χαλκού και την πρώιμη εποχή του Σιδήρου». Πρακτικά του Συμποσίου (επιμ. Ν. Χρ. Σταμπολίδης, Αθήνα 2001), 223-257.

Δ, Μποσνάκης, Κατηφείη και Όνειδος. Ταπεινωμένοι και Καταφρονεμένοι Νεκροί Αθήνα 2020, 2023.

Δ. Μποσνάκης, Η τελευταία του Κυνικού Δημόνακτος και ο απόταφος Ν. Καζαντζάκης (Εξαιρετικές βιογραφίες, εξαιρετικές ταφικές τελετές: μια διαχρονική προσέγγιση στην αρχαιολογία του θανάτου, in *Honorary Volume for Professor Nikolaos Chr. Stampolidis* (eds. Manolis I. Stefanakis – Mimika Giannopoulou – Maria Achiola), II, *Mediterranean Archaeological Society*, (Rethymno 2023), 143-158.

D. Bosnakis, A disregard of decency: concepts and metaphors of “waste” and “binding” behind some non-normative burial rituals in ancient Greece, στο K. Sekita - K. Southwood (επιμ.), *Death Imagined, Studies in Ancient History* series, Liverpool University Press 2025, 95- 118.

D, Bosnakis, Deviations from Necro-normality in the Greek Poleis: The Governance of the Corpse (modalities and symbolisms), στο E. Karakantza, Alexandros Velaoras, M. Meyer, (επιμ.). *Ancient Necropolitics. Maltreating the Living, Abusing the Dead in Greek Antiquity*, Brill 2025, 139-163

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΚΑΡ100	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	1 ^ο , 2 ^ο , 3 ^ο , 4 ^ο , 5 ^ο , 6 ^ο , 7 ^ο ή 8 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Εισαγωγή στην Κλασική Αρχαιολογία		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	5
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου , Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ, ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ – ΑΓΓΛΙΚΗ (ΓΛΩΣΣΑ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ ΓΙΑ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS)		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://elearn.uoc.gr/course/view.php?id=6092		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης

• Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β

- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Τα μαθησιακά αποτελέσματα που θα προκύψουν κατά τη διάρκεια του μαθήματος για τους φοιτητές και τις φοιτήτριες είναι:

- η απόκτηση γνώσεων και η εξοικείωσή τους με τη μελέτη και την έρευνα της κλασικής αρχαιολογίας στην Ελλάδα

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Η κλασική αρχαιολογία είναι ο κλάδος της αρχαιολογίας που ασχολείται με τα υλικά κατάλοιπα της ελληνορωμαϊκής αρχαιότητας. Γεωγραφικά επικεντρώνεται στην περιοχή της Μεσογείου, ιδίως στην Ελλάδα, την Μικρά Ασία, τη Νότια Ιταλία και τη Ρωμαϊκή Αυτοκρατορία, ενώ χρονικά καλύπτει την περίοδο από το περ. 1050 έως την ύστερη αρχαιότητα (4^{ος} αι. μ.Χ.).

Στο επίκεντρο της κλασικής αρχαιολογίας βρίσκεται η ανακάλυψη, μελέτη και δημοσίευση των υλικών καταλοίπων, τα οποία περιλαμβάνουν τα πάντα, αρχιτεκτονική, γλυπτική, ζωγραφική, κεραμική, νομίσματα αλλά και σκελετούς ανθρώπων και ζώων, υπολείμματα τροφής, γύρη φυτών κτλ. Δεν πρόκειται μόνο για την περιγραφή και τη χρονολόγηση των ευρημάτων, αλλά και για την πολιτιστική και ιστορική ταξινόμησή τους και την ερμηνεία τους στο κοινωνικό, πολιτικό και θρησκευτικό πλαίσιο της αρχαιότητας.

Η ανάπτυξη της κλασικής αρχαιολογίας ως επιστημονικής πειθαρχίας ξεκίνησε κυρίως τον 19ο αιώνα. Αρχικά είχε έντονο τον χαρακτήρα ιστορίας της τέχνης και εστίαζε στα μνημεία και στα «υψηλής αξίας» έργα τέχνης. Στο μεταξύ, η επιστήμη έχει επεκταθεί μεθοδολογικά και συνεργάζεται διεπιστημονικά με τις φυσικές επιστήμες, τις ψηφιακές ανθρωπιστικές επιστήμες, την ανθρωπολογία, την τοπογραφία και φυσικά τις ιστορικές επιστήμες.

Ένα κεντρικό πεδίο εργασίας είναι η αρχαιολογική έρευνα πεδίου, ιδίως οι ανασκαφές και οι επιφανειακές έρευνες. Σε αυτό το πλαίσιο χρησιμοποιούνται σύγχρονες μέθοδοι, όπως γεωφυσικές έρευνες, τρισδιάστατες ανακατασκευές και GIS (συστήματα γεωγραφικών πληροφοριών).

Η κλασική αρχαιολογία θεωρείται σήμερα μια δυναμική, μεθοδολογικά πλουραλιστική επιστήμη, η οποία, αφενός, ερευνά τα υλικά κατάλοιπα της αρχαιότητας και, αφετέρου, αντανakλά τις τρέχουσες κοινωνικές συζητήσεις. Τα αποτελέσματά της συμβάλλουν ουσιαστικά στην κατανόηση της ευρωπαϊκής πολιτιστικής και ιδεολογικής ιστορίας και δείχνουν πόσο έντονα η αρχαιότητα έχει επηρεάσει το παρόν μας.

Το μάθημα Εισαγωγή στην Κλασική Αρχαιολογία αποτελεί μια σύντομη επισκόπηση της έννοιας, του περιεχομένου, των μεθόδων και της σημασίας της κλασικής αρχαιολογίας του

ελληνικού, κυρίως, χώρου.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	Πρόσωπο με πρόσωπο		
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i>	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία και στην επικοινωνία με τους φοιτητές		
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</i>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	
	Διαλέξεις	122 ώρες	
	Εξέταση μαθήματος	3 ώρες	
	Σύνολο Μαθήματος	125 ώρες	
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ <i>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</i>			

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Τ. Hölscher, Κλασική Αρχαιολογία-Βασικές γνώσεις (μτφρ), Αθήνα 2019.

Δ. Πλάντζος, Ελληνική Τέχνη και Αρχαιολογία 1200-30 π.Χ., Αθήνα 2016.

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ, ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΚΑΡ330	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	1 ^ο , 2 ^ο , 3 ^ο , 4 ^ο , 5 ^ο , 6 ^ο , 7 ^ο ή 8 ^ο

ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Τα πηλίνα ειδώλια ως αναθήματα στα ιερά από την Αρχαϊκή έως την Ελληνιστική περίοδο		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	10	
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Υποβάθρου , Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ, ΑΓΓΛΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://elearn.uoc.gr/course/index.php?categoryid=82		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης

- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης

και Παράρτημα Β

- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Τα μαθησιακά αποτελέσματα που θα προκύψουν κατά τη διάρκεια του μαθήματος για τους φοιτητές και τις φοιτήτριες είναι:

- η εξοικείωσή τους με τη σχετική βιβλιογραφία
- η απόκτηση γνώσεων και η εξοικείωσή τους με τη μελέτη των κοροπλαστικών ευρημάτων
- η ανάπτυξη της κριτικής ικανότητας, καθώς τους δίνεται η δυνατότητα να συζητήσουν με τον διδάσκοντα στο πλαίσιο του μαθήματος τις επιστημονικές απόψεις που έχουν διατυπωθεί για την ερμηνεία των ειδωλίων στα ιερά. Επιπλέον, μέσα από τη σύνθεση μιας μικρής μελέτης σχετικής με τα ευρήματα ειδωλίων, οι φοιτητές και οι φοιτήτριες:
- βελτιώνουν την ικανότητά τους να εκφράζουν τεκμηριωμένα τη σκέψη τους και να χειρίζονται σωστά τη γλώσσα
- εξοικειώνονται με τη μελέτη ξενόγλωσσης βιβλιογραφίας και εξασκούνται στη σωστή χρήση των βιβλιογραφικών παραπομπών

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και

ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Ένας από τους πιο δημοφιλείς τύπους αναθημάτων στα ιερά είναι τα πήλινα ειδώλια. Από τα γεωμετρικά χρόνια και εξής έως και το αργότερο τον 1^ο αι. π.Χ., όταν και αντικαθίσταται από άλλους τύπους αναθημάτων, έρχονται στο φως κατά χιλιάδες σε ποικίλα ανασκαφικά σύνολα, όπως ταφικά και οικιστικά, κυρίως όμως στα ιερά. Τα ειδώλια από τα ιερά προσφέρουν, υπό προϋποθέσεις, πολύτιμα στοιχεία για τη λατρευόμενη θεότητα και τις ιδιότητες της, τις τελετουργικές πρακτικές που λάμβαναν χώρα αλλά και τους ίδιους τους αναθέτες και τα κίνητρα τους πίσω από την προσφορά συγκεκριμένων τύπων.

Πέρα από τα ζητήματα χρονολόγησης, τυπολογίας και κατασκευής ακόμη και σήμερα είναι επίκαιρα τα εξής ζητήματα/ερωτήματα όσον αφορά την κοροπλαστική: 1. το ζήτημα της ταύτισης των ανθρωπόμορφων ειδωλίων με θεότητα ή με τον ίδιο τον αναθέτη, 2. η ερμηνεία της πράξεως απόθεσης και του συμβολισμού που αυτή έφερε, 3. Σε τι βαθμό ένα σύνολο ειδωλίων χαρακτηρίζει τη λατρεία σε ένα ιερό, αποδίδει και αντανάκλα τις ιδιότητες της θεότητας, 4. Εάν η επιλογή συγκεκριμένων τύπων επηρεάζεται από τυχαίους παράγοντες ή είναι συνειδητή και σχετίζεται με τη λατρευόμενη θεότητα, αλλά και τις επιδιώξεις του αναθέτη. Όλα τα παραπάνω θα πρέπει να εξετάζονται κατά περίπτωση, κατά τόπους και σε σχέση με τα υπόλοιπα ευρήματα από το ιερό.

Στο πλαίσιο του σεμιναρίου θα εξεταστεί το σύνολο των ειδωλίων από συγκεκριμένα ιερά, κυρίως γυναικείων θεοτήτων, όπως αυτά της Ήρας στην Αργολίδα, της Άρτεμης στη Σπάρτη και τη Βραυρώνα της Αττικής. Επίσης, συγκεκριμένοι τύποι ειδωλίων, όπως οι προτομές, οι παιδικές απεικονίσεις, οι ανδρικές και οι γκροτέσκ μορφές, που συχνά χαρακτηρίζουν συγκεκριμένες λατρείες.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση και στην Επικοινωνία με τους φοιτητές

Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές			
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	
	Σεμινάρια	39 ώρες	
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	90 ώρες	
	Παρουσίαση κύριας εργασίας	30 -45 λεπτά	
	Συγγραφή κύριας εργασίας	80 ώρες	
	Σύνολο Μαθήματος	250 ώρες	
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Γραπτή Εργασία (περ. 10-12 σελίδες), Δημόσια Παρουσίαση		

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

--

ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ (ΒΑΡ)

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ			
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΒΑΡ 554	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	1ο, 2ο, 3ο, 4ο, 5ο, 6ο, 7ο ή 8ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Υστεροβυζαντινή τέχνη (1204 -1453): Παράδοση και ανανέωση - Art of the Late Byzantine era (1204-1453): Tradition and innovation		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	5
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:			
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ – ΑΓΓΛΙΚΗ (ΓΛΩΣΣΑ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ ΓΙΑ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS)		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://elearn.uoc.gr/course/view.php?id=6090		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης

- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης

και Παράρτημα Β

- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Τα μαθησιακά αποτελέσματα που θα προκύψουν κατά τη διάρκεια του μαθήματος για τους φοιτητές και τις φοιτήτριες είναι:

- η εξοικείωσή τους με τη σχετική βιβλιογραφία και την εξέταση των διαθέσιμων αρχαιολογικών τεκμηρίων και εικαστικών έργων
 - η απόκτηση γνώσεων και η εξοικείωσή τους με τη μελέτη και την έρευνα της βυζαντινής τέχνης, ειδικότερα ζητημάτων εικονογραφίας και τεχνοτροπίας της βυζαντινής ζωγραφικής και της εξέλιξης της αρχιτεκτονικής και μικροτεχνίας της Ύστερης Βυζαντινής περιόδου
 - η ανάπτυξη της κριτικής ικανότητας, καθώς τους δίνεται η δυνατότητα να συζητήσουν με τον διδάσκοντα στο πλαίσιο του μαθήματος τις επιστημονικές απόψεις που έχουν
- διατυπωθεί σε επιμέρους θέματα σε συνδυασμό με τις σύγχρονες θεωρητικές και μεθοδολογικές προσεγγίσεις στο αντικείμενο

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας

και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Στόχος του μαθήματος είναι η εξοικείωση με τις βασικές εκφάνσεις της τέχνης και του υλικού πολιτισμού της ύστερης βυζαντινής εποχής (1204-1453). Θα εξεταστούν οι βασικές κατηγορίες και χαρακτηριστικά παραδείγματα έργων μνημειακής ζωγραφικής (ψηφιδωτά και τοιχογραφίες), εικονογραφημένων χειρογράφων και εικόνων. Σε κάθε μάθημα θα δίνονται το σχεδιάγραμμα με τα περιεχόμενα, ενδεικτική βιβλιογραφία και εποπτικό υλικό, όπως επίσης και σχετικές μελέτες (άρθρα ή κεφάλαια από βιβλία και συλλογικούς τόμους), τα οποία θα αναρτηθούν και στην ηλεκτρονική σελίδα της παράδοσης στο e-learn.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία και στην επικοινωνία με

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	τους φοιτητές (elearn – power point)	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	39
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	83
	Γραπτή εξέταση	3
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Τελική γραπτή εξέταση (αναγνώριση και ανάλυση έργων τέχνης-ερωτήσεις ανάπτυξης πάνω σε ειδικά θέματα που συζητήθηκαν στη διάρκεια της παράδοσης)	
	Σύνολο Μαθήματος	125

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

• Αχειμάστου-Ποταμιάνου Μ., <i>Ελληνική Τέχνη. Βυζαντινές τοιχογραφίες</i>, Αθήνα (Εκδοτική Αθηνών) 1994. • Βοκοτόπουλος Π. Α., <i>Ελληνική Τέχνη. Βυζαντινές εικόνες</i>, Αθήνα (Εκδοτική Αθηνών) 1995. • Βοκοτόπουλος Π. Α. (επ. επιμ.) <i>Η Βυζαντινή τέχνη μετά την Τέταρτη Σταυροφορία. Διεθνές Συνεδριο, Ακαδημία Αθηνών 9-12 Μαρτίου 2004</i>, Αθήνα 2007. • Γαλάβαρης Γ., <i>Ελληνική Τέχνη. Ζωγραφική βυζαντινών</i>
--

χειρογράφων, Αθήνα (Εκδοτική Αθηνών) 1995.

- Καλοπίση – Βέρτη Σ., 'Η μνημειακή ζωγραφική της υστεροβυζαντινής περιόδου', στο Τ. Λουγγής (επ. επιμ.), *Βυζάντιο. Ιστορία και Πολιτισμός*, τόμ. Γ', Αθήνα 2016, σελ. 191-283, 548-560.
- Μπούρας Χ., *Ιστορία της Αρχιτεκτονικής*, τόμ. Β': Αρχιτεκτονική στο Βυζάντιο, το Ισλάμ και τη Δυτική Ευρώπη κατά το Μεσαίωνα, Αθήνα (Εκδοτικός Οίκος Μέλισσα) 1994, κεφ. XV: Η αρχιτεκτονική στο Βυζάντιο κατά την τελευταία περίοδο (1204-1453), σ. 396-441.
- Μπούρας Χ., *Βυζαντινή και Μεταβυζαντινή Αρχιτεκτονική*, Αθήνα (εκδ. Μέλισσα) 2001, σελ. 193 -234.
- Ν. Πανσελήνου, *Βυζαντινή ζωγραφική. Η βυζαντινή κοινωνία και οι εικόνες της*, Αθήνα 2002, σελ. 211-279.
- Rodley L., *Εισαγωγή στη βυζαντινή τέχνη και αρχιτεκτονική*, Αθήνα (εκδ. Καρδαμίτσα) 2010 (μετ. Μ. Βέικου), σελ. 287-378.
- Χατζηδάκη Ν., *Ελληνική Τέχνη. Βυζαντινά ψηφιδωτά*, Αθήνα (Εκδοτική Αθηνών) 1995.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ			
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΒΑΡ 339	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	3 ^ο -4 ^ο -5 ^ο -6 ^ο -7 ^ο -8 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Μυστράς: Η υστεροβυζαντινή πόλη και τα μνημεία της - Mistras: The late Byzantine city and its monuments		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	10

Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Υποβάθρου , Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	2 Παραδόσεις ΒΥΖΑΝΤΙΝΗΣ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ (ΒΑΡ)		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://elearn.uoc.gr/course/view.php?id=6089		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης

και Παράρτημα Β

- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Το μάθημα σκοπεύει στην εξοικείωση των φοιτητών/τριών με τη μελέτη και την έρευνα του παρελθόντος. Η εξοικείωση επιδιώκεται με την αναφορά στη σχετική βιβλιογραφία και την εξέταση των διαθέσιμων πηγών κατά τη διάρκεια του μαθήματος. Ο συνδυασμός βιβλιογραφίας και πηγών επιτρέπει όχι μόνον την απόκτηση γνώσεων, αλλά και την ανάπτυξη της κριτικής ικανότητας του φοιτητή/τριας, καθώς τού δίνει τη δυνατότητα να συζητήσει με τον διδάσκοντα/ουσα στο πλαίσιο του μαθήματος τις επιστημονικές απόψεις που έχουν διατυπωθεί σε επιμέρους θέματα σε συνδυασμό με τις σύγχρονες θεωρητικές και μεθοδολογικές προσεγγίσεις στο αντικείμενο. Ο φοιτητής /τρια αναλαμβάνει να συνθέσει μια μικρή μελέτη γύρω από ένα ζήτημα που εντάσσεται στην ευρύτερη θεματική του σεμιναρίου. Με τον τρόπο αυτόν επιπλέον όλων των προηγούμενων βελτιώνει την ικανότητά του να εκφράζει τεκμηριωμένα τη σκέψη του και να χειρίζεται σωστά τη γλώσσα.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Η υστεροβυζαντινή πόλη του Μυστρά, ένα από τα πληρέστερα σωζόμενα οικιστικά σύνολα της περιόδου, αποτελεί το αντικείμενο του σεμιναρίου. Αρχικά θα εξετάσουμε το Μυστρά ως παράδειγμα πόλης αυτή της εποχής με όλα τα πολεοδομικά χαρακτηριστικά του, δηλ. την οχύρωση, τις κατοικίες, τα διοικητικά κτήρια, τους ναούς και τα μοναστήρια, το σύστημα ύδρευσης κ.λπ. Θα μελετήσουμε επίσης σε ξεχωριστές ενότητες κάποια από τα σημαντικότερα μνημεία της πόλης, όπως τη Μητρόπολη, τη Μονή της Οδηγήτριας, την Παναγία Περίβλεπτο και το μοναστήρι της Παντάνασσας, μνημεία που τόσο αρχιτεκτονικά όσο και λόγω του γραπτού τους διακόσμου αποτελούν έργα κλειδιά για την μελέτη και κατανόηση της τέχνης της εποχής. Τέλος, θα θίξουμε γενικότερα θέματα, όπως οι κτητορικές επιγραφές & τα πορτραίτα των χορηγών των ναών, μέσω των οποίων δίνεται η δυνατότητα να συνδεθεί η καλλιτεχνική παραγωγή της πόλης με τους δημιουργούς και τους αποδέκτες της.

Η συμμετοχή στο σεμινάριο αξιολογείται με βάση μικρές εργασίες που οι φοιτητές-τριες παρουσιάζουν γραπτά ή προφορικά τις πρώτες 4 εβδομάδες των μαθημάτων και από μία μεγαλύτερη εργασία που θα παρουσιάσουν προφορικά και στη συνέχεια θα καταθέσουν σε γραπτή μορφή. Για τη συμμετοχή στο σεμινάριο απαραίτητη είναι η δυνατότητα κατανόησης ξενόγλωσσας βιβλιογραφίας (κυρίως αγγλικά) και επιτυχής παρακολούθηση δύο παραδόσεων ΒΑΡ.

Σε όσους ενδιαφέρονται να παρακολουθήσουν το σεμινάριο προτείνεται καταρχάς να συμβουλευτούν τη γενική βιβλιογραφία, που αναφέρεται παρακάτω.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση και στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	Δραστηριότητα Σεμινάρια Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας Ασκήσεις εξοικείωσης με τη θεματική του σεμιναρίου Παρουσίαση κύριας εργασίας Συγγραφή κύριας εργασίας Σύνολο Μαθήματος	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου 39 90 40 1 80 250
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Ενεργή συμμετοχή και συστηματική παρουσία στο μάθημα Δημόσια Παρουσίαση και Γραπτή Εργασία	

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Γενική Βιβλιογραφία

- Η Πολιτεία του Μυστρά, Ώρες Βυζαντίου. Έργα και ημέρες στο Βυζάντιο. Κατάλογος έκθεσης Μυστράς Αύγουστος 2001- Ιανουάριος

2002, Υπουργείο Πολιτισμού – Διεύθυνση Βυζαντινών και Μεταβυζαντινών Μνημείων- 5^η Εφορεία Βυζαντινών Αρχαιοτήτων, Αθήνα 2001.

- Σ. Σίνος (επ. επιμ.), *Τα μνημεία του Μυστρά. Το έργο της Επιτροπής Αναστήλωσης Μνημείων Μυστρά*, Αθήνα 2009.
- Μ. Χατζηδάκης, *Μυστράς. Η μεσαιωνική πολιτεία και το κάστρο*, Αθήνα 1987.
- S. Kalopissi – Verti, «Mistra. A Fortified Late Byzantine Settlement», στο J. Albani, E. Chalkia (επιστ. επιμ.), *Heaven and Earth. Cities and Countryside in Byzantine Greece*, κατάλογος έκθεσης Αθήνα 2013, σελ. 224-239.

Αναλυτική βιβλιογραφία έχει αναρτηθεί στην ιστοσελίδα του μαθήματος στο elearn

ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΕΧΝΗΣ ΤΗΣ ΔΥΣΗΣ (ΙΤΔ)

ΠΕΡΙΓΡΑΦΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΙΤΔ 386	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	1 ^ο , 2 ^ο , 3 ^ο , 4 ^ο , 5 ^ο , 6 ^ο , 7 ^ο ή 8 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ευγένιος Μαθιόπουλος, <i>Η ιστορία της ελληνικότητας» στις εικαστικές τέχνες</i> Evgenios Matthiopoulos, <i>The history of "Greekness" in fine arts</i>		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	10
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΤΟΥΛΑΧΙΣΤΟΝ ΔΥΟ ΠΑΡΑΔΟΣΕΙΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ ΤΗΣ ΔΥΣΗΣ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://elearn.uoc.gr/course/view.php?id=6082		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος. Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Τα μαθησιακά αποτελέσματα που θα προκύψουν κατά τη διάρκεια του μαθήματος για τους φοιτητές και τις φοιτήτριες είναι:

- η εξοικείωσή τους με τη σχετική βιβλιογραφία και την εξέταση των διαθέσιμων πηγών
- η απόκτηση γνώσεων και η εξοικείωσή τους με τη μελέτη και την έρευνα της ιστορίας της νεωτερικής τέχνης των αρχών των τεσσάρων πρώτων δεκαετιών του 20ού αιώνα,
- η ανάπτυξη της κριτικής ικανότητας, καθώς τους δίνεται η δυνατότητα να συζητήσουν με τον διδάσκοντα στο πλαίσιο του μαθήματος τις επιστημονικές απόψεις που έχουν διατυπωθεί σε επιμέρους θέματα σε συνδυασμό με τις σύγχρονες θεωρητικές και μεθοδολογικές προσεγγίσεις στο αντικείμενο

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον Παράγωγή

νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και

ευαισθησίας σε θέματα φύλου Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον Εργασία

σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου Άσκηση

κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Στόχος του σεμιναρίου είναι να εισαγάγει τους φοιτητές στην ιστορία του ιδεολογήματος της «ελληνικότητας» στο πεδίο των εικαστικών τεχνών, στους τρόπους δηλαδή που οι καλλιτέχνες (Κ. Παρθένης, Φ. Κόντογλου, Σπ. Παπαλουκάς, Δ. Πικιώνης, Ν. Χατζηκυριάκος-Γκίκας, Γ. Τσαρούχης, Δ. Διαμαντόπουλος, Σπ. Βασιλείου, Γ. Μόραλης κ.ά.) προσέλαβαν τις εθνοκεντρικές θεωρίες και προσπάθησαν να τις εκφράσουν μέσα από τα έργα τους, καθώς και στον συναφή ιδεολογικά αισθητικό και τεχνοκριτικό λόγο που υποστήριζε δημόσια και ανατροφοδοτούσε θεωρητικά και ηθικά τις αναζητήσεις τους.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο		
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία και στην επικοινωνία με τους φοιτητές eLearn		
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση,	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	
	Σεμινάρια	39 ώρες	

Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	90 ώρες
	Ασκήσεις εξοικείωσης με τη θεματική του σεμιναρίου	40 ώρες
	Εξέταση μαθήματος	1 ώρα
	Παρουσίαση εργασίας	80 ώρες
	Συγγραφή κύριας εργασίας	
	Σύνολο Μαθήματος	125 ώρες
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμών, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Γλώσσα εξετάσεων: Ελληνική Γραπτή Εργασία, Δημόσια Παρουσίαση	

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Εθνική Πινακοθήκη, 100 χρόνια. Τέσσερις αιώνες ελληνικής ζωγραφικής, επιμέλεια Μαρίνα Λαμπράκη-Πλάκα, ΕΠΜΑΣ, Αθήνα 1999
- Nicos Hadjinicolaou, *Theophilos, Kontoglou, Ghika, Tsarouchis : four painters of 20th century Greece*, London, Wildenstein, 1975.
- Αντώνης Κωτίδης, *Μοντερνισμός και «Παράδοση» στην ελληνική τέχνη του μεσοπολέμου*, Θεσσαλονίκη, University Press, 1993.
- Ε.Δ. Ματθιόπουλος, «Οι εικαστικές τέχνες κατά την περίοδο 1922-1940», στον συλλογικό τόμο: *Ιστορία της Ελλάδας του 20ού αιώνα*, επιμέλεια Χρήστος Χατζηιωσήφ, τ. Β2, Αθήνα, εκδόσεις Βιβλιόραμα, 2003, σ. 400-459.
- Ε.Δ. Ματθιόπουλος, «Οι εικαστικές τέχνες κατά την περίοδο 1940-1944», στον συλλογικό τόμο: *Ιστορία της Ελλάδας του 20ού αιώνα*, επιμέλεια Χρήστος Χατζηιωσήφ - Προκόπης Παπαστράτης, τ. Γ2, Αθήνα, Βιβλιόραμα, 2007, σ. 263-301.
- Έφη Αβδελά, Δημήτρης Αρβανιτάκης, Σωκράτης Πετμεζάς, Ευγένιος Δ. Ματθιόπουλος κ.ά. (επιμ.), *Φυλετικές θεωρίες στην Ελλάδα. Προσλήψεις και χρήσεις στις επιστήμες, την πολιτική, τη λογοτεχνία και την ιστορία της τέχνης κατά τον 19ο και 20ό αιώνα*,

Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης - Εκδόσεις Φιλοσοφικής Σχολής Πανεπιστημίου Κρήτης, Ηράκλειο 2017.
Εθνική Πινακοθήκη, 100 χρόνια. Τέσσερις αιώνες ελληνικής ζωγραφικής, επιμέλεια Μαρίνα Λαμπράκη-Πλάκα, ΕΠΜΑΣ, Αθήνα 1999.
7. Ελληνισμός-ελληνικότητα : ιδεολογικοί και βιωματικοί άξονες της νεοελληνικής κοινωνίας, επιμ. Δ. Γ. Τσαούση, Εστία, Αθήνα 1983. 8. Αντώνης Κωτίδης, Μοντερνισμός και «Παράδοση» στην ελληνική τέχνη του μεσοπολέμου, Θεσσαλονίκη, University Press, 1993. 9. Ε.Δ. Μαθιόπουλος, «Η ιστορία της τέχνης στα όρια του έθνους», στον συλλογικό τόμο: Η ιστορία της τέχνης στην Ελλάδα, πρακτικά Α΄ Συνεδρίου Ιστορίας της Τέχνης, Πανεπιστήμιο Κρήτης, Ρέθυμνο, 2000, επιμ. Ευγένιος Δ. Μαθιόπουλος, Νίκος Χατζηνικολάου, Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης, Ηράκλειο 2003, σ. 419-475. 10. Νίκος Χατζηνικολάου, «Τέσσερις Έλληνες ζωγράφοι του 20ού αιώνα. Θεόφιλος, Κόντογλου, Γκίκας, Τσαρούχης», στο Εθνική τέχνη και πρωτοπορία, Όχημα, Αθήνα 1982. 11. Μπέκεντικτ Άντερσον, Φαντασιακές κοινότητες : στοχασμοί για τις απαρχές και τη διάδοση του εθνικισμού, μετάφραση Ποθητή Χαντζαρούλα, Νεφέλη 1997. 12. Ernest Gellner, Έθνη και εθνικισμός, μετάφραση: Δώρα Λαφαζάνη, Αλεξάνδρεια, Αθήνα 1992.

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΙΤΔ128	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	1 ^ο , 2 ^ο , 3 ^ο , 4 ^ο , 5 ^ο , 6 ^ο , 7 ^ο ή 8 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	<i>Η κατασκευή του ορατού: τέχνη και κοινωνία στις Κάτω Χώρες (1400–1600)</i>		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	5
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Υποβάθρου , Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ, ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ – ΑΓΓΛΙΚΗ (ΓΛΩΣΣΑ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ ΓΙΑ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS)		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ	ΝΑΙ		

ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://elearn.uoc.gr/course/view.php?id=6087

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης

• Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β

- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Τα μαθησιακά αποτελέσματα που θα προκύψουν κατά τη διάρκεια του μαθήματος για τους φοιτητές και τις φοιτήτριες είναι:

- η εξοικείωσή τους με τη σχετική βιβλιογραφία και την εξέταση των διαθέσιμων πηγών
- η απόκτηση γνώσεων και η εξοικείωσή τους με τη μελέτη και την έρευνα στην ιστορία της νεότερης ευρωπαϊκής τέχνης,
- η ανάπτυξη της κριτικής ικανότητας, καθώς τους δίνεται η δυνατότητα να συζητήσουν με τον διδάσκοντα στο πλαίσιο του μαθήματος τις επιστημονικές απόψεις που έχουν διατυπωθεί σε επιμέρους θέματα σε συνδυασμό με τις σύγχρονες θεωρητικές και μεθοδολογικές προσεγγίσεις στο αντικείμενο

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και

ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα εξετάζει την εικαστική παραγωγή στις Κάτω Χώρες από το 1400 έως το 1600, περίοδο κατά την οποία η περιοχή υπήρξε εργαστήριο καλλιτεχνικών καινοτομιών και κοινωνικών μετασχηματισμών. Μέσα από τη μελέτη παραδειγμάτων έργων τέχνης αναλύεται πώς καλλιτέχνες όπως ο Jan van Eyck, ο Hieronymus Bosch, ο Pieter Bruegel ο Πρεσβύτερος και άλλοι, διαμόρφωσαν νέες αντιλήψεις για το ορατό, το ρεαλιστικό και το φανταστικό. Παράλληλα, εξετάζεται η σχέση ανάμεσα στην τέχνη και τις κοινωνικές, θρησκευτικές και οικονομικές δομές: η άνοδος της αστικής τάξης, η θρησκευτική μεταρρύθμιση, η ανάπτυξη της αγοράς τέχνης και η κυκλοφορία των εικόνων. Η

τεχνοτροπική και εικονογραφική ανάλυση των έργων τέχνης, η παρουσίαση των ποικίλων μεθοδολογικών προσεγγίσεων, καθώς και η ανάδειξη των ιστοριογραφικών ζητημάτων συναπαρτίζουν τους βασικούς άξονες του μαθήματος.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο																					
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία και στην επικοινωνία με τους φοιτητές																					
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	<table><tr><th>Δραστηριότητα</th><th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th></tr><tr><td>Διαλέξεις</td><td>39 ώρες</td></tr><tr><td>Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας</td><td>83 ώρες</td></tr><tr><td>Εξέταση μαθήματος</td><td>3 ώρες</td></tr><tr><td></td><td></td></tr><tr><td></td><td></td></tr><tr><td></td><td></td></tr><tr><td></td><td></td></tr><tr><td>Σύνολο Μαθήματος</td><td>125 ώρες</td></tr><tr><td></td><td></td></tr></table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	39 ώρες	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	83 ώρες	Εξέταση μαθήματος	3 ώρες									Σύνολο Μαθήματος	125 ώρες			
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου																					
Διαλέξεις	39 ώρες																					
Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	83 ώρες																					
Εξέταση μαθήματος	3 ώρες																					
Σύνολο Μαθήματος	125 ώρες																					
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Τελική γραπτή εξέταση: Αναγνώριση και ανάλυση έργων τέχνης - ερωτήσεις γενικού περιεχομένου.																					

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Borchert Till H., *Le siècle de Van Eyck. Le monde méditerranéen et les primitifs flamands, 1430-1530*, Ludion, Γάνδη, 2002
- Campbell G. (επιμ.), *The Grove Encyclopedia of Northern Renaissance art*, Oxford University press, 2009, 3 τόμ
- Friedlaender M., *From Van Eyck to Brueghel: Early Netherlandish Painting*, (α' γερμ. εκδ. 1924), Phaidon, New York, 1956
- Harbison G., *The Mirror of the Artist, Northern Renaissance and its Historical Context*, Laurence King, Λονδίνο, 1996
- Huizinga J., *The waning of the Middle Ages* (1^η ολλ. εκδ. 1919), Λονδίνο, 1976
- Panofsky E., *Early Netherlandish Painting: Its Origins and Character* Cambridge, Harvard University Press, 1953.

- Nutall P., *From Flanders to Florence. The Impact of Netherlandish painting 1400-1500*, Yale University press, 2004
- Ridderbos B. - van Buren A. - van Veen H., *Early Netherlandish painting. Rediscovery, Reception and Research*, Amsterdam University Press, 2005
- Σμιθ Τζ. Τ., *Η Αναγέννηση στη Βόρεια Ευρώπη*, Καστανιώτης, Αθήνα, 2005
- Wolf J.O. - Hand M., *Early Netherlandish painting*, National Gallery of Washington - Cambridge University Press, 1986

ΠΕΡΙΓΡΑΦΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΙΤΔ 396	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	3 ^ο , 4 ^ο , 5 ^ο , 6 ^ο , 7 ^ο ή 8 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	<i>Ανάγνωση και εγγραμματοσύνη: εικαστικές αναπαραστάσεις και κοινωνικές κατασκευές στην Ευρώπη (15ος–18ος αιώνας)</i>		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	10
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΤΟΥΛΑΧΙΣΤΟΝ ΔΥΟ ΠΑΡΑΔΟΣΕΙΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://elearn.uoc.gr/course/view.php?id=6086		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης

Τα μαθησιακά αποτελέσματα που θα προκύψουν κατά τη διάρκεια του μαθήματος για τους φοιτητές και τις φοιτήτριες είναι:

- η εξοικείωσή τους με τη σχετική βιβλιογραφία και την εξέταση των διαθέσιμων πηγών
- η απόκτηση γνώσεων και η εξοικείωσή τους με τη μελέτη και την έρευνα της καλλιτεχνικής παραγωγής και των κοινωνικών προϋποθέσεων της κατά την υπό εξέταση περίοδο
- η ανάπτυξη της κριτικής ικανότητας, καθώς τους δίνεται η δυνατότητα να συζητήσουν με τον διδάσκοντα στο πλαίσιο του μαθήματος τις επιστημονικές απόψεις που έχουν διατυπωθεί σε επιμέρους θέματα σε συνδυασμό με τις σύγχρονες θεωρητικές και μεθοδολογικές προσεγγίσεις στο αντικείμενο

Επιπλέον, μέσα από τη σύνθεση μιας μικρής μελέτης γύρω από ένα ζήτημα που εντάσσεται στην ευρύτερη θεματική του σεμιναρίου, οι φοιτητές και οι φοιτήτριες:

- βελτιώνουν την ικανότητά τους να εκφράζουν τεκμηριωμένα τη σκέψη τους και να χειρίζονται σωστά τη γλώσσα
- εξοικειώνονται με τη μελέτη ξενόγλωσσης βιβλιογραφίας και εξασκούνται στη σωστή χρήση των βιβλιογραφικών παραπομπών

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και

ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το σεμινάριο διερευνά τη σχέση ανάμεσα στην ανάγνωση, την εγγραμματοσύνη και τις αναπαραστάσεις τους στην καλλιτεχνική παραγωγή από τον 15ο έως τον 18ο αιώνα. Εστιάζει στη μελέτη εικαστικών έργων που αποτυπώνουν την πράξη της ανάγνωσης καθώς και τις κοινωνικές αντιλήψεις γύρω από αυτήν. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στον τρόπο με τον οποίο η ανάγνωση απεικονίζεται και νοηματοδοτείται σε διαφορετικά κοινωνικά, θρησκευτικά και πολιτισμικά συμφραζόμενα.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση και στην Επικοινωνία με τους φοιτητές

Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές																											
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	<table><tr><th>Δραστηριότητα</th><th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th></tr><tr><td>Σεμινάρια</td><td>39 ώρες</td></tr><tr><td>Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας</td><td>90 ώρες</td></tr><tr><td>Ασκήσεις εξοικείωσης με τη θεματική του σεμιναρίου</td><td>40 ώρες</td></tr><tr><td>Παρουσίαση κύριας εργασίας</td><td>1 ώρα</td></tr><tr><td>Συγγραφή κύριας εργασίας</td><td>80 ώρες</td></tr><tr><td></td><td></td></tr><tr><td></td><td></td></tr><tr><td></td><td></td></tr><tr><td></td><td></td></tr><tr><td>Σύνολο Μαθήματος</td><td>250 ώρες</td></tr><tr><td></td><td></td></tr><tr><td></td><td></td></tr></table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Σεμινάρια	39 ώρες	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	90 ώρες	Ασκήσεις εξοικείωσης με τη θεματική του σεμιναρίου	40 ώρες	Παρουσίαση κύριας εργασίας	1 ώρα	Συγγραφή κύριας εργασίας	80 ώρες									Σύνολο Μαθήματος	250 ώρες				
	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου																									
	Σεμινάρια	39 ώρες																									
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	90 ώρες																									
	Ασκήσεις εξοικείωσης με τη θεματική του σεμιναρίου	40 ώρες																									
	Παρουσίαση κύριας εργασίας	1 ώρα																									
	Συγγραφή κύριας εργασίας	80 ώρες																									
	Σύνολο Μαθήματος	250 ώρες																									
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Γραπτή Εργασία, Δημόσια Παρουσίαση																										

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Bared Robert, *Le livre dans la peinture*, Citadelles et Mazenod, 2015

Camplin Jamie - Ranauro Maria, *The Art of Reading: An Illustrated History of Books in Painting*, Getty publications, 2018

Camplin Jamie - Ranauro Maria, *Books Do Furnish a Painting*, Thames and Hudson, 2018

Cavallo Guglielmo - Chartier Roger (επιμ.), *Histoire de la lecture dans le monde occidental*, Paris, Seuil, 1997· *Ιστορία της ανάγνωσης στον δυτικό κόσμο*, επιστ. επιμέλεια Χριστίνα Μπάνου, Αθήνα, Μεταίχμιο, 2008

Chartier R., *Η ανάγνωση και η γραφή στην Ευρώπη*, Αθήνα, Ελληνικά Γράμματα, 1997

Cipolla Carlo M., *Literacy and development in the West*, Harmondsworth, Penguin, 1969.

Graff Harvey J., *Storia dell'alfabetizzazione Occidentale*: Bologna, Il Mulino, 1990, 3 τόμ., τόμ. II: *L'eta moderna*.

Houston Rab. A., "Literacy and Society in the West, 1500-1800", *Social History*, 8, 3, Oct. 1983, 269-293

Houston Rab A., *Literacy in early modern Europe : culture and education 1500-1800*, London ; New York : Longman, 1995

Louvel Liliane, *Texte-Image : images à lire, textes à voir*, Rennes, PUR, 2002
Stone L., 'Literacy and Education in England 1640-1900', *Past and Present* 42 (1969), 69-139
Raven James, Small Helen, Tadmor Noemi (επιμ.), *The Practice and Representation of Reading in England*, Cambridge University press, 1996

ΠΕΡΙΓΡΑΦΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΙΤΔ 121	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	1 ^ο , 2 ^ο , 3 ^ο , 4 ^ο , 5 ^ο , 6 ^ο , 7 ^ο ή 8 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Το έργο του Ραφαήλ και η επίδρασή του στην ευρωπαϊκή τέχνη		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	5
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ, ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ – ΑΓΓΛΙΚΗ (ΓΛΩΣΣΑ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ ΓΙΑ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS)		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://elearn.uoc.gr/course/view.php?id=6247		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης

• Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β

- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Τα μαθησιακά αποτελέσματα που θα προκύψουν κατά τη διάρκεια του μαθήματος για τους φοιτητές και τις φοιτήτριες είναι:

- η εξοικείωσή τους με ένα μεγάλο κεφάλαιο της ευρωπαϊκής τέχνης: την Υψηλή Αναγέννηση με επίκεντρο το έργο του Ραφαήλ Σάντσιο (1483-1520).
- η απόκτηση γνώσεων και η εξοικείωσή τους με τη μελέτη των εικόνων και των σχετικών πηγών,
- η ανάπτυξη της κριτικής ικανότητας, καθώς τους δίνεται η δυνατότητα να συζητήσουν με τον διδάσκοντα στο πλαίσιο του μαθήματος τις επιστημονικές απόψεις που έχουν διατυπωθεί σε επιμέρους θέματα σε συνδυασμό με τις σύγχρονες θεωρητικές και μεθοδολογικές προσεγγίσεις στο αντικείμενο

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;.

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και

ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Στην παράδοση εξετάζεται τόσο το έργο του Ραφαήλ (Raffaello Sanzio, 1483-1520) όσο και η επίδρασή του στην ευρωπαϊκή τέχνη, από τον 16^ο έως και τις αρχές του 19^{ου} αιώνα. Ενότιες της παράδοσης:

1. Εισαγωγικά. Η ιταλική τέχνη έως τον Ραφαήλ. Βιογραφικά στοιχεία του ζωγράφου. Πηγές για τη ζωή και το έργο του. Βασική Βιβλιογραφία.
2. Η μαθητεία του Ραφαήλ στο περιβάλλον του Ουρμπίνο και τα έργα στη Φλωρεντία.
3. Η έννοια της Κλασικής Αναγέννησης. Ο Ραφαήλ στη Ρώμη.
4. Έργα του Ραφαήλ στη Ρώμη: οι «Αίθουσες» του Βατικανού Ι.
5. Έργα του Ραφαήλ στη Ρώμη: οι «Αίθουσες» του Βατικανού ΙΙ.
6. Άλλα ζωγραφικά έργα της ρωμαϊκής περιόδου.
7. Αρχιτεκτονικά έργα και γραπτά κείμενα του Ραφαήλ.
8. Το εργαστήριο: συνεργάτες, μαθητές και συνεχιστές.
9. Οι χαρακτηριστικές αναπαραγωγές έργων του Ραφαήλ και η διάδοση του ραφαηλικού στυλ.
10. Η επίδραση του έργου του Ραφαήλ στον 16^ο αιώνα: έργα και κείμενα.

11. Η επίδραση του έργου του Ραφαήλ στον κλασικισμό του 17^{ου} αιώνα.
12. «Εικόνες» του Ραφαήλ κατά τον 18^ο και τις αρχές του 19^{ου} αιώνα.
13. Οι πρώτες μελέτες για τον Ραφαήλ.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία και στην επικοινωνία με τους φοιτητές	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	39 ώρες
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	67 ώρες
	4 γραπτές ασκήσεις	16 ώρες
	Εξέταση μαθήματος	3 ώρες
	Σύνολο Μαθήματος	125 ώρες
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Τελική γραπτή εξέταση: αναγνώριση και σχολιασμός (εικονογραφικός, στυλιστικός, πραγματολογικός) εικόνων . Ανάπτυξη θεωρητικών ζητημάτων.	

5. ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

6. J. Shearman, *The Vatican Stanza: Functions and Decoration*, Λονδίνο 1972
7. K. Oberhuber, *The Works of Marcantonio Raimondi and his School*, Νέα Υόρκη 1978
8. K. Oberhuber, *Raffaello*, Μιλάνο 1982
9. P. Joannides, *The Drawings of Raphael with a Complete Catalogue*, Οξφόρδη 1983
10. R. Jones & N. Penny, *Raphael*, New Haven - Λονδίνο 1983
11. *Raphaël dans des collections françaises*, κατάλογος έκθεσης, Παρίσι, 1983
12. L. Frommel, S. Ray, M. Tafuri (επιμ.), *Raffaello architetto*, Μιλάνο 1984
13. *Raffaello e l'Europa, atti del IV Corso Internazionale di Alta Cultura*, επιμ.

Marcello Fagiolo, Ρώμη 1990

14. J. H. Beck: *Raphael*, Νέα Υόρκη 1994
15. Όλο το ζωγραφικό έργο του Ραφαήλ, επιμ. Pierluigi de Vecchi, Αθήνα 1995
16. J. K. G. Shearman, *Raphael in Early Modern Sources: 1483–1602*, 2 τόμοι, New Haven – Λονδίνο 2003
17. E. Pommier, *Raffaello e il classicismo francese del XVII secolo*, Ουρμπίνιο 2004
18. L. Pon: *Raphael, Dürer and Marcantonio Raimondi: Copying and the Italian Renaissance Print*, New Haven – Λονδίνο 2004
19. *Raphael: From Urbino to Rome*, κατάλογος έκθεσης, επιμ. H. Chapman, T. Henry, C. Plazzotta, Λονδίνο 2004
20. D. A. Brown & J. Van Nimmen: *Raphael & the Beautiful Banker: The Story of the Bindo Altoviti Portrait*, New Haven - Λονδίνο 2005
21. *The Cambridge companion to Raphael*, επιμ. Marcia B. Hall, Νέα Υόρκη 2005
22. G. Heß (επιμ.), *Raffaels als Paradigma: Rezeption, Imagination und Kult im 19. Jahrhundert*, Βερολίνο-Βοστώνη 2012
23. R. Williams, *Raphael and the redefinition of art in Renaissance Italy*, Νέα Υόρκη 2017
24. *Raffaels - Macht der Bilder*, επιμ. Stephan Kojas, Δρέσδη 2020
25. *Raffaello 1520-1483*, επιμ. Marzia Faietti / Matteo Lafranchi / Francesco P. Di Teodoro / Vincenzo Farinella / Sylvia Ferino-Pagden, Μιλάνο 2020
26. Giorgio Vasari, «Ο Βίος του Ραφαήλ (1550, 1568)», εισαγωγή-μετάφραση-σχόλια Παναγιώτης Ιωάννου, *Ιστορία της τέχνης*, τεύχος 14 (2025).

ΠΕΡΙΓΡΑΦΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΙΤΔ 343	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	1 ^ο , 2 ^ο , 3 ^ο , 4 ^ο , 5 ^ο , 6 ^ο , 7 ^ο ή 8 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Η αρχαία τέχνη στην Αναγέννηση		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	5
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ, ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και	ΕΛΛΗΝΙΚΗ – ΑΓΓΛΙΚΗ (ΓΛΩΣΣΑ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ ΓΙΑ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS)		

ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://elearn.uoc.gr/course/view.php?id=6248

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης

• Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β

- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Τα μαθησιακά αποτελέσματα που θα προκύψουν κατά τη διάρκεια του μαθήματος για τους φοιτητές και τις φοιτήτριες είναι:

- η εξοικείωσή τους με την έρευνα, βιβλιογραφική και εικονογραφική, και με τις μεθόδους της ιστορίας της τέχνης.
- η απόκτηση γνώσεων και η εξοικείωσή τους με τη μελέτη των εικόνων και των σχετικών πηγών,
- η ανάπτυξη της κριτικής ικανότητας, καθώς τους δίνεται η δυνατότητα να συζητήσουν με τον διδάσκοντα στο πλαίσιο του μαθήματος τις επιστημονικές απόψεις που έχουν διατυπωθεί σε επιμέρους θέματα σε συνδυασμό με τις σύγχρονες θεωρητικές και μεθοδολογικές προσεγγίσεις στο αντικείμενο

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγη νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και

ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Στο σεμινάριο εξετάζεται η πολυεπίπεδη επίδραση της τέχνης της ελληνικής και ρωμαϊκής αρχαιότητας στην καλλιτεχνική παραγωγή της Αναγέννησης όπως επίσης και στη διατύπωση θεωρητικών αρχών από τους συγγραφείς της εποχής. Βασικής σημασίας

Θέματα του σεμιναρίου είναι τα εξής:

- Αρχαία έργα γνωστά στην Αναγέννηση.
- Αντιγραφή, μέσα από παραγγελίες, αρχαίων έργων από τους καλλιτέχνες της Αναγέννησης.
- Συλλογές αρχαίων έργων στην Αναγέννηση.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία και στην επικοινωνία με τους φοιτητές	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	Δραστηριότητα Διαλέξεις Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας Παρουσιάσεις εργασιών Σύνολο Μαθήματος	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου 12 ώρες 86 ώρες 27 ώρες 125 ώρες
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Εκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Προφορική υποστήριξη εργασιών. Παράδοση γραπτής εργασίας.	

5. ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Aby Warburg, *The renewal of pagan antiquity : contributions to the cultural history of the European Renaissance*, εισαγωγή Kurt W. Forster, μετάφραση David Britt, Λος Άντζελες, Getty Research Institute for the History of Art and the Humanities, 1999.
- Roberto Weiss, *The Renaissance discovery of classical antiquity*, Οξφόρδη, B. Blackwell, 1973.

- Manfred Landfester (επιμ.), *The reception of Antiquity in Renaissance humanism*, Λέιντεν-Βοστώνη, Brill, 2017
- Phyllis Pray Bober / Ruth Rubinstein, *Renaissance artists & antique sculpture : a handbook of sources*, Λονδίνο, Oxford University Press, 1986. (2η έκδοση: 2010)
- F. Haskell / N. Penny, *Taste and the Antique: The Lure of Classical Sculpture, 1500–1900*, Λονδίνο, Yale University Press, 1981
- Έρβιν Πανόφσκι, *Μελέτες εικονολογίας. Ουμανιστικά θέματα στην τέχνη της Αναγέννησης*, μετάφραση Ανδρέας Παππάς, Αθήνα, Νεφέλη, 1991

ΙΤΑΛΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΟΡΟΛΟΓΙΑ (ΕΜ)

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ (μάθημα επιλεγόμενο από τα Τμήματα: ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ, ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ, ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ ΚΑΙ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΙΤΑΑ 010	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Από το 1 ^ο (χειμερινό εξάμηνο)
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ιταλική Γλώσσα και Ορολογία 010		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ ΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ		3	3
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΙΤΑΛΙΚΗ ΚΑΙ ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ (απαραίτητη η καλή γνώση της ελληνικής γλώσσας)		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	ΔΙΑΤΜΗΜΑΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗΣ ΣΧΟΛΗΣ: https://elearn.uoc.gr/course/view.php?id=6104		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης

- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης

και Παράρτημα Β

Το μάθημα *Ιταλική Γλώσσα και Ορολογία* αποβλέπει στην εκμάθηση της Ιταλικής γλώσσας και την αξιοποίησή της για ακαδημαϊκούς, ερευνητικούς και επαγγελματικούς σκοπούς. Πιο συγκεκριμένα, κατά το συγκεκριμένο επίπεδο (010) επιδιώκεται εκ μέρους των φοιτητών:

– η διαβαθμισμένη ορθή κατανόηση, πρόσληψη, και παραγωγή στην υπό εκμάθηση γλώσσα, με έμφαση στον ακαδημαϊκό λόγο και τα ειδικά λεξιλόγια των ανθρωπιστικών και των κοινωνικών σπουδών·

– η εξοικείωσή τους με τη σχετική επιστημονική βιβλιογραφία στην Ιταλική γλώσσα.

Ειδικότερα, με την επιτυχή ολοκλήρωση του επιπέδου 10 του μαθήματος οι φοιτητές, ως βασικοί χρήστες της υπό εκμάθηση γλώσσας, προβλέπεται να είναι σε θέση:

- να καταλαβαίνουν, με τη βοήθεια λεξικού και γραμματικής, το περιεχόμενο απλών και σύντομων κείμενων στην Ιταλική γλώσσα σχετικών με τα γνωστικά πεδία των ανθρωπιστικών και κοινωνικών σπουδών,
 - να απαντούν σε ερωτήσεις κατανόησης των κειμένων αυτών,
 - να αποδίδουν περιληπτικά το περιεχόμενό τους στην Ελληνική γλώσσα,
 - να μεταφράζουν τον ιταλικό ακαδημαϊκό λόγο των κειμένων του επιπέδου αυτού στον αντίστοιχο ελληνικό,
 - να αναγνωρίζουν, να κατανοούν και να αποδίδουν στην ελληνική τις λέξεις ορολογίας που περιέχονται στα διδασκόμενα κείμενα,
 - να “κατακτήσουν” στοιχειώδεις γνώσεις αναφορικά με τις βασικότερες μορφοσυντακτικές δομές της υπό εκμάθηση γλώσσας·
 - να επεξεργάζονται άγνωστο λεξιλόγιο από τα συμφραζόμενα χρησιμοποιώντας μεταγνωστικές διαδικασίες,
- να παράγουν σύντομα και απλά γραπτά κείμενα στην Ιταλική γλώσσα.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και

ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Εργασία και συνεργασία σε διεθνές περιβάλλον

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Στο πλαίσιο της διδασκαλίας-εκμάθησης του μαθήματος αξιοποιούνται: διδακτικό υλικό

σε μορφή κειμένων σχετικών με τα γνωστικά πεδία της Ιστορίας, της Αρχαιολογίας, της Γλωσσολογίας, της Λογοτεχνίας, των Κοινωνικών και Φιλοσοφικών Σπουδών, της Ψυχολογίας και των Επιστημών της Αγωγής, σχεδιαγράμματα και πίνακες μορφοσυντακτικών δομών και (χρηστικού και επιστημονικού) λεξιλογίου, αυθεντικό υλικό στην υπό εκμάθηση γλώσσα, διαβαθμισμένες ασκήσεις, ατομικές και ομαδικές, ελέγχου γνώσεων και ανάπτυξης των τεσσάρων βασικών γλωσσικών δεξιοτήτων: ανάγνωσης, κατανόησης, ομιλίας και γραφής, ανοικτού και κλειστού τύπου, μετάφρασης, περιλήψης του περιεχομένου των κειμένων στην ελληνική γλώσσα, καθώς και σύνταξης απλών και σύντομων κειμένων στην Ιταλική γλώσσα.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	Πρόσωπο με πρόσωπο με την ενεργή συμμετοχή των φοιτητών	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i>	Υποστήριξη διδακτικής-μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας https://elearn.uoc.gr . Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία και στην επικοινωνία με τους φοιτητές	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας, Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</i> <i>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</i>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις-Ασκήσεις	39 ώρες
	Γλωσσικές Ασκήσεις	20 ώρες
	Αυτοτελής Μελέτη	13 ώρες
	Εξέταση μαθήματος	3 ώρες
	Σύνολο Μαθήματος	75 ώρες
		(25 ώρες φόρτου εργασίας ανά πιστωτική μονάδα)
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ <i>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</i> <i>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</i> <i>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</i>	1. Διαμορφωτική αξιολόγηση κατά τη διάρκεια των μαθημάτων στην τάξη: διαβαθμισμένες ασκήσεις (γραμματικής, συντακτικού και ορολογίας, μετάφρασης γνωστών κειμένων, κατανόησης και απόδοσης του περιεχομένου γνωστών κειμένων), ατομικές και ομαδικές, ελέγχου γνώσεων και ανάπτυξης των τεσσάρων βασικών γλωσσικών δεξιοτήτων (ανάγνωσης, κατανόησης, ομιλίας και γραφής), ανοικτού και κλειστού τύπου, καθώς επίσης και μετάφρασης και σύνταξης απλών και σύντομων κειμένων. 2. Προαιρετική τελική εργασία (μετάφραση και απόδοση περιεχομένου σύντομου και απλού άγνωστου επιστημονικού κειμένου της Ιταλικής στην Ελληνική γλώσσα).	

	3. Γραπτή εξέταση στο πέρας του εξαμήνου – πρόοδος (υποχρεωτική παρακολούθηση) ή/και – τελική γραπτή εξέταση η οποία περιλαμβάνει: -μετάφραση στην Ελληνική διδαγμένου κειμένου στην Ιταλική γλώσσα, -ασκήσεις ειδικού και γενικού λεξιλογίου (ορολογίας), γραμματικής και συντακτικού.
--	---

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

– Σύντομα και απλά ακαδημαϊκά κείμενα στην Ιταλική γλώσσα από όλα τα γνωστικά αντικείμενα των ανθρωπιστικών και κοινωνικών σπουδών. – Πολυμεσικό και πολυτροπικό διδακτικό υλικό κατά περίπτωση. – Milioni, G. (2025). <i>Antologia di testi accademici italiani: Dalle parole al pensiero. letture interdisciplinari umanistiche e sociali</i>. Salonicco: Edizioni Disigma. – Drakouli, A. (2012 [2011]), <i>Le prime lezioni in italiano</i>, 3a ediz., Irakleio (Creta): Ed. Itanos. – Δρακούλη, Α. & Μαμιδάκη, Σ. (2019). <i>L'italiano non è solo...una lingua straniera!</i>, Atene: Edizioni Disigma. – Kapatu, G. (2015). <i>Grammatica della lingua italiana</i>, Atene: Primus Edizioni. – Rapacciuolo-Strani, A. (1999). <i>La lingua italiana. Esercizi</i>, vol. I, Αθήνα: εκδόσεις Σιδέρη.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ (μάθημα επιλεγόμενο από τα Τμήματα: ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ, ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ, ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ ΚΑΙ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΙΤΑΑ 030	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Από το 3 ^ο (χειμερινό εξάμηνο)
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ιταλική Γλώσσα και Ορολογία 030		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ ΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ		3	3
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.			

ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΕΠΙΘΥΜΗΤΗ Η ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΤΩΝ ΕΠΙΠΕΔΩΝ 010 ΚΑΙ 020 ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΙΤΑΛΙΚΗ ΚΑΙ ΕΛΛΗΝΙΚΗ
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ (απαραίτητη η καλή γνώση της ελληνικής γλώσσας)
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	ΔΙΑΤΜΗΜΑΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗΣ ΣΧΟΛΗΣ: https://elearn.uoc.gr/course/view.php?id=6103

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης

• Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης
και Παράρτημα Β

- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Το μάθημα *Ιταλική Γλώσσα και Ορολογία* αποβλέπει στην εκμάθηση της Ιταλικής γλώσσας και την αξιοποίησή της για ακαδημαϊκούς, ερευνητικούς και επαγγελματικούς σκοπούς. Πιο συγκεκριμένα, κατά το συγκεκριμένο επίπεδο (030) επιδιώκεται εκ μέρους των φοιτητών:

- η διαβαθμισμένη ορθή κατανόηση, πρόσληψη, και παραγωγή της υπό εκμάθηση γλώσσας, με έμφαση στον ακαδημαϊκό λόγο και τα ειδικά επιστημονικά λεξιλόγια των ανθρωπιστικών και των κοινωνικών σπουδών
- η εξοικείωσή τους με τη σχετική επιστημονική βιβλιογραφία στην Ιταλική γλώσσα.

Ειδικότερα, με την επιτυχή ολοκλήρωση του επιπέδου 30 του μαθήματος οι φοιτητές, ως σχετικά ανεξάρτητοι χρήστες της υπό εκμάθηση γλώσσας, προβλέπεται να είναι σε θέση:

- να καταλαβαίνουν, με τη χρήση λεξικού και γραμματικής, το περιεχόμενο εκτενέστερων (μέτριας δυσκολίας) κειμένων σχετικών με τα γνωστικά πεδία των ανθρωπιστικών και κοινωνικών σπουδών στην Ιταλική γλώσσα,
- να απαντούν σε ερωτήσεις κατανόησης των κειμένων αυτών,
- να αποδίδουν περιληπτικά το περιεχόμενό τους στην Ελληνική γλώσσα,
- να μεταφράζουν τον ιταλικό ακαδημαϊκό λόγο των κειμένων του επιπέδου αυτού στον αντίστοιχο ελληνικό,
- να αναγνωρίζουν, να κατανοούν και να αποδίδουν στην ελληνική γλώσσα τις λέξεις ορολογίας οι οποίες περιέχονται στα διδασκόμενα κείμενα,
- να κατακτήσουν τις μορφοσυντακτικές δομές που περιέχονται στα κείμενα που αναλύονται στην τάξη,
- να επεξεργάζονται άγνωστο λεξιλόγιο από τα συμφραζόμενα χρησιμοποιώντας μεταγνωστικές διαδικασίες,

- να συντάσσουν μέτριας δυσκολίας γραπτά κείμενα στην Ιταλική γλώσσα,
- να εκφράζονται προφορικά στη μελετώμενη γλώσσα σε επιμελημένο λόγο και ύφος, διατυπώνοντας απόψεις, κρίσεις, επιχειρήματα, αντίθεση ή αποδοχή,

να αξιοποιούν με τρόπο κατάλληλο επιστημονικά συγγράμματα της Ιταλικής για τις ακαδημαϊκές σπουδές τους (εκπόνηση εργασιών, σεμιναρίων, ...).

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και

ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Εργασία και συνεργασία σε διεθνές περιβάλλον

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Στο πλαίσιο της διδασκαλίας-εκμάθησης του μαθήματος αξιοποιούνται: διδακτικό υλικό σε μορφή κειμένων σχετικών με τα γνωστικά πεδία της Ιστορίας, της Αρχαιολογίας, της Γλωσσολογίας, της Λογοτεχνίας, των Κοινωνικών και Φιλοσοφικών Σπουδών, της Ψυχολογίας και των Επιστημών της Αγωγής, σχεδιαγράμματα και πίνακες μορφοσυντακτικών δομών και (χρηστικού και επιστημονικού) λεξιλογίου, αυθεντικό υλικό στην υπό εκμάθηση γλώσσα, διαβαθμισμένες ασκήσεις, ατομικές και ομαδικές, ελέγχου γνώσεων και ανάπτυξης των τεσσάρων βασικών γλωσσικών δεξιοτήτων: ανάγνωσης, κατανόησης, ομιλίας και γραφής, ανοικτού και κλειστού τύπου, μετάφρασης, περίληψης του περιεχομένου των κειμένων στην ελληνική γλώσσα, καθώς και σύνταξης απλών και σύντομων κειμένων στην Ιταλική γλώσσα.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο με την ενεργή συμμετοχή των φοιτητών	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Υποστήριξη διδακτικής-μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας https://elearn.uoc.gr . Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία και στην επικοινωνία με τους φοιτητές	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις-Ασκήσεις	39 ώρες
	Γλωσσικές Ασκήσεις	20 ώρες

βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	Αυτοτελής Μελέτη	13 ώρες
	Εξέταση μαθήματος	3 ώρες
	Σύνολο Μαθήματος	75 ώρες
		(25 ώρες φόρτου εργασίας ανά πιστωτική μονάδα)
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Εκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.		
1. Διαμορφωτική αξιολόγηση κατά τη διάρκεια των μαθημάτων στην τάξη: διαβαθμισμένες ασκήσεις (γραμματικής, συντακτικού και ορολογίας, μετάφρασης γνωστών κειμένων, κατανόησης και απόδοσης του περιεχομένου γνωστών κειμένων), ατομικές και ομαδικές, ελέγχου γνώσεων και ανάπτυξης των τεσσάρων βασικών γλωσσικών δεξιοτήτων (ανάγνωσης, κατανόησης, ομιλίας και γραφής), ανοικτού και κλειστού τύπου, καθώς επίσης και μετάφρασης και σύνταξης μέτριας δυσκολίας κειμένων. 2. Προαιρετική τελική εργασία (μετάφραση και περίληψη εκτενέστερου και πιο σύνθετου άγνωστου επιστημονικού κειμένου της Ιταλικής στην υπό εκμάθηση γλώσσα). 3. Γραπτή εξέταση στο πέρας του εξαμήνου – πρόοδος (υποχρεωτική παρακολούθηση) ή/και – τελική γραπτή εξέταση η οποία περιλαμβάνει: - μετάφραση στην Ελληνική διδαγμένου κειμένου στην Ιταλική γλώσσα, - ασκήσεις ειδικού και γενικού λεξιλογίου (ορολογίας), γραμματικής και συντακτικού - παραγωγή γραπτού λόγου στην ιταλική γλώσσα.		

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Εκτενέστερα και πιο σύνθετα ακαδημαϊκά κείμενα στην Ιταλική γλώσσα από όλα τα γνωστικά αντικείμενα των ανθρωπιστικών και κοινωνικών σπουδών.
- Πολυμεσικό και πολυτροπικό διδακτικό υλικό κατά περίπτωση.
- Milioni, G. (2025). *Antologia di testi accademici italiani: Dalle parole al pensiero. letture interdisciplinari umanistiche e sociali*. Salonicco: Edizioni Disigma.
- Δρακούλη Α. & Μαμιδάκη Σ. (2019). *L'italiano non è solo...una lingua straniera!*. Atene: Edizioni Disigma.
- Μηλιώνη, Γ. & Δρακούλη, Α. (2015). *Lingue speciali e settoriali in Italiano. Istruzioni per l'uso* (Parte I). Αθήνα: Εκδόσεις Δίσιγμα.

- Materassi, G. & Fornaini, G. (a cura di) (1989). *Grammatica Italiana*, voll. I & II. Firenze: Edizioni ci. elle. i.
- Rapacciuolo-Strani, M. A. (1999). *La lingua italiana*, voll. I & II. Αθήνα: Εκδόσεις Σιδέρη.
- Kapatu, G. (2015). *Grammatica della lingua italiana*. Atene: Primus Edizioni.

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ (ΕΜ)

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΜ 002	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	1^ο, 2^ο, 3^ο, 4^ο, 5^ο, 6^ο, 7^ο ή 8^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Διαδίκτυο και ανθρωπιστικές επιστήμες: ιστορική αναδρομή, μέθοδοι αξιολόγησης, διαδικτυακά ερευνητικά εργαλεία		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		2,5	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΟ, ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://elearn.uoc.gr/course/search.php?q=%CE%95%CE%9C-002&areaid=core_course-course		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης

• Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β

- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων;

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές/τριες θα πρέπει να είναι σε θέση:

- να κάνουν σωστή χρήση του διαδικτύου αξιολογώντας τις ιστοσελίδες με βάση τα κριτήρια-μεθόδους που θα έχουν διδαχτεί κατά τη διάρκεια των παραδόσεων και της πρακτικής εξάσκησης στο εργαστήριο

- να αναγνωρίζουν τις κατηγορίες των ιστοσελίδων που επισκέπτονται
- να γνωρίζουν και να μπορούν να χρησιμοποιούν διαδικτυακά εργαλεία επιστημονικού περιεχομένου που εμπίπτουν στα αντικείμενα της Ιστορίας και της Αρχαιολογίας, όπως είναι online βάσεις δεδομένων βιβλιογραφίας, συλλογών εικόνων, μουσείων κ.ά. (π.χ. Jstor, Persée, Project Muse, Scopus, Portico, Project Dyabola, Google Arts and Culture)

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;.

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Η διδασκαλία του μαθήματος περιλαμβάνει παρουσίαση και πρακτική εξάσκηση στο εργαστήριο Η/Υ της Φιλοσοφικής Σχολής.

Το μάθημα αποτελείται από τρεις ενότητες:

A. Ιστορία του μέσου – Κατηγορίες ιστοσελίδων

B. Μέθοδοι αξιολόγησης και σωστής χρήσης

Γ. Γνωριμία με διαδικτυακά εργαλεία της ιστορικής και αρχαιολογικής έρευνας

Στην **πρώτη ενότητα** γίνεται μία αναδρομή στην ιστορία του διαδικτύου (Internet) και του παγκόσμιου ιστού (World Wide Web). Επίσης, παρουσιάζονται οι βασικές κατηγορίες των ιστοσελίδων που φιλοξενούνται σήμερα στον παγκόσμιο ιστό.

Στη **δεύτερη ενότητα** παρουσιάζονται οι μέθοδοι αξιολόγησης και σωστής χρήσης των ιστοσελίδων, δηλ. τα κριτήρια που πρέπει να χρησιμοποιούμε προκειμένου να ελέγχουμε την αξιοπιστία, την ποιότητα και την εγκυρότητα των πληροφοριών που ανακαλύπτουμε στο διαδίκτυο.

Τέλος, στην **τρίτη ενότητα** παρουσιάζονται οι διάφορες κατηγορίες ιστοσελίδων/πηγών επιστημονικού περιεχομένου και τα διαδικτυακά εργαλεία που σχετίζονται με τα γνωστικά αντικείμενα που διδάσκονται στο Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας, όπως είναι:

- επιστημονικά περιοδικά

- διαδικτυακοί κατάλογοι υλικού από συλλογές Μουσείων, Ακαδημαϊκών Τμημάτων, Ερευνητικών Κέντρων, Βιβλιοθηκών κλπ

- ερευνητικά Ιδρύματα και ερευνητικά προγράμματα που σχετίζονται με τα επιστημονικά πεδία του Τμήματος

- syllabus/βιβλιογραφικές βάσεις δεδομένων για επιστημονικά περιοδικά (π.χ. Jstor, Persée, Project Muse, Scopus, Portico, Project Dyabola κ.ά.), για την αρχαία ελληνική γραμματεία (TLG) κ.ά.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο		
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, τα εργαστηριακά μαθήματα και την επικοινωνία με τους φοιτητές		
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Τα εργαστηριακά μαθήματα πληροφορικής του Τμήματος Ι&Α είναι προαιρετικού χαρακτήρα και δεν λαμβάνουν ECTS.		
	Ολοκλήρωση σειράς πρακτικών ασκήσεων στο εργαστήριο Η/Υ της Φιλοσοφικής Σχολής και τελική εξέταση με χρήση Η/Υ. Το μάθημα βαθμολογείται με τον χαρακτηρισμό «επιτυχώς» ή «ανεπιτυχώς». Η επιτυχής ολοκλήρωσή του μαθήματος αναγράφεται στο Παράρτημα Διπλώματος.		

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

--

ΠΕΡΙΓΡΑΦΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΜ 004	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	1 ^ο , 2 ^ο , 3 ^ο , 4 ^ο , 5 ^ο , 6 ^ο , 7 ^ο ή 8 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Χρήση εφαρμογών πληροφορικής και διαδικτυακών εργαλείων για την προετοιμασία εργασιών		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ		ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ

	2,5	
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.		
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Υποβάθρου , Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων	ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΟ, ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ	
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ	
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ	
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ	
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://elearn.uoc.gr/course/search.php?q=%CE%95%CE%9C-004&areaid=core_course-course	

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης

και Παράρτημα Β

- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων;

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές/τριες θα πρέπει να είναι σε θέση:

- να χρησιμοποιούν εφαρμογές πληροφορικής, καθώς και πλατφόρμες/εργαλεία που διατίθενται στο διαδίκτυο με ελεύθερη πρόσβαση και σχετίζονται με την επεξεργασία εικόνων (π.χ. GIMP), τη δημιουργία και επεξεργασία αρχείων pdf κ.ά.
- να βελτιώσουν την ποιότητα των παρουσιάσεων και των τελικών εργασιών που οφείλουν να παραδίδουν στο πλαίσιο των σεμιναριακών υποχρεώσεών τους κατά τη διάρκεια της φοίτησής τους στο Τμήμα

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και

ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
 Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
 Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
 Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
 Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
 Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Η διδασκαλία του μαθήματος περιλαμβάνει παρουσίαση και πρακτική εξάσκηση στο εργαστήριο Η/Υ της Φιλοσοφικής Σχολής.

Οι εφαρμογές/πρακτικές που παρουσιάζονται στο πλαίσιο του μαθήματος είναι οι ακόλουθες:

- λογισμικό σάρωσης εικόνας-εγγράφου
- κατέβασμα και αποθήκευση αρχείων εικόνας, ήχου, βίντεο από ιστοσελίδες συλλογών, διαδικτυακές βάσεις δεδομένων κλπ
- επεξεργασία εικόνας με χρήση εφαρμογών ελεύθερου λογισμικού [Gimp] και με το Πρόγραμμα επεξεργασίας εικόνων των Windows
- μετατροπή αρχείων διαφόρων τύπων σε αρχείο μορφής pdf και το ανάποδο
- επεξεργασία αρχείων pdf με χρήση διαδικτυακών εργαλείων
- χρήση διαδικτυακών πλατφορμών για τη μεταφορά μεγάλων αρχείων
- χρήση διαδικτυακών εφαρμογών εύρεσης, οργάνωσης, ταξινόμησης βιβλιογραφίας
- σύνταξη βιβλιογραφίας & βιβλιογραφικών αναφορών

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, τα εργαστηριακά μαθήματα και την επικοινωνία με τους φοιτητές	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες	Τα εργαστηριακά μαθήματα πληροφορικής του Τμήματος Ι&Α είναι προαιρετικού χαρακτήρα και δεν λαμβάνουν ECTS. Ολοκλήρωση σειράς πρακτικών ασκήσεων στο εργαστήριο Η/Υ της Φιλοσοφικής Σχολής και τελική εξέταση με χρήση Η/Υ. Το μάθημα βαθμολογείται με τον χαρακτηρισμό «επιτυχώς» ή «ανεπιτυχώς». Η επιτυχής ολοκλήρωσή του μαθήματος αναγράφεται στο Παράρτημα Διπλώματος.	

Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΜ 001	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	1^ο, 2^ο, 3^ο, 4^ο, 5^ο, 6^ο, 7^ο ή 8^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Βασικές υπολογιστικές εφαρμογές και χρήση ηλεκτρονικού υπολογιστή		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		2,5	
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Υποβάθρου , Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων	ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΟ, ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://elearn.uoc.gr/course/search.php?q=%CE%95%CE%9C-001&areaid=core_course-course		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης

• Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές/τριες θα έχουν αποκτήσει θεωρητικές γνώσεις γύρω από:

- την ιστορική αναδρομή των Τεχνολογιών Επικοινωνιών και Πληροφορικής (Τ.Π.Ε.)
- την τεχνολογική και κοινωνική διάσταση των Τ.Π.Ε.
- τις επιδράσεις της χρήσης των υπολογιστών
- την Κοινωνία της Πληροφορίας
- το υλικό - Λογισμικό υπολογιστών
- την αναπαράσταση δεδομένων
- την τεχνητή νοημοσύνη και τα έμπειρα συστήματα
- τα πληροφοριακά συστήματα
- τα δίκτυα υπολογιστών
- το Διαδίκτυο: Ιστότοποι - Ιστοσελίδες- Ιστολόγια
- τις διαδικτυακές υπηρεσίες
- τις τηλεματικές εφαρμογές
- τις ηλεκτρονικές υπηρεσίες

Επίσης, με την επιτυχή ολοκλήρωση των εργαστηριακών ασκήσεων οι φοιτητές/τριες θα έχουν αποκτήσει δεξιότητες στη χρήση:

- λειτουργικών συστημάτων Windows / MacOS / Linux
- λογισμικού επεξεργασίας κειμένου
- προγράμματος παρουσιάσεων
- λογιστικών φύλλων
- Διαδικτύου (e-mail, www, ftp, news, μέσων κοινωνικής δικτύωσης κ.ά.)

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγη νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και

ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα αποτελεί εργαστηριακό μάθημα ασκήσεων εισαγωγικής κατάρτισης στις Τ.Π.Ε. και της χρήσης των εφαρμογών της επιστήμης της Πληροφορικής από τους φοιτητές του Τμήματος με πρόσθετη εμβάθυνση στις δυνατότητες των βασικών εργαλείων ενός υπολογιστή, όπως είναι οι εφαρμογές γραφείου και η χρήση του Διαδικτύου.

Αναλυτικότερα ο σκοπός είναι: η εκμάθηση βασικών εφαρμογών - προγραμμάτων Η/Υ και χρήση αυτών για την άρτια διεκπεραίωση των εκπαιδευτικών καθηκόντων τους αλλά και των ερευνητικών μελετών. Πρακτικά αναμένεται να αποκτήσουν ικανότητες όχι μόνο στην δημιουργία αξιοπρεπών εγγράφων, αλλά και πιο εξειδικευμένων ηλεκτρονικών παρουσιάσεων των εργασιών τους.

Οι φοιτήτριες και οι φοιτητές αρχικά εισάγονται σε βασικές έννοιες με σκοπό την κατανόηση της δομής και της λειτουργίας του υπολογιστή ως εργαλείο και την εξοικείωση τους στη χρήση των ΤΠΕ. Με την ολοκλήρωση των μαθημάτων η φοιτήτρια ή ο φοιτητής αναμένεται να έχει αποκτήσει γνώσεις να κατανοεί την αποδοτική χρήση του υπολογιστή.

Η πρακτική εξάσκηση του μαθήματος προσφέρει υλοποίηση εφαρμογών πάνω στον υπολογιστή, ενώ το εργαστήριο θεωρείται απαραίτητο για την ανάδειξη των δεξιοτήτων της φοιτήτριας ή του φοιτητή.

Βασικές έννοιες της Πληροφορικής.

1.Τεχνολογία Υπολογιστών (Υλικό-περιφερειακές συσκευές υπολογιστικού συστήματος.

2.Ανάλυση της δομής και των λειτουργιών Λειτουργικού συστήματος

3.Επεξεργασία κειμένου

4.Υπολογιστικά φύλλα (Διαχείριση λογιστικών φύλλων-συναρτήσεις-γραφήματα)

5.Παρουσιάσεις

6.Χρήση Διαδικτύου (Γενικές έννοιες, φυλλομετρητής ιστού, ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, μηχανές αναζήτησης, πύλες).

Εργαστήριο

Πρόκειται για ένα εξαμηνιαίο κύκλο εργαστηριακών ασκήσεων, που υλοποιούνται σε τρίωρη εβδομαδιαία βάση από τους συμμετέχοντες φοιτητές/-τριες του Τμήματος.

Βασικά σημεία της διδακτέας ύλης του μαθήματος είναι η χρήση εφαρμογών ανοιχτού λογισμικού.

Επίσης, στο εργαστήριο παρουσιάζονται οι βασικές έννοιες και υπηρεσίες του διαδικτύου/ Internet (προγράμματα πλοήγησης, μηχανές εύρεσης, βιβλιοθήκες κτλ.) σε συνδυασμό με εφαρμογές σε κειμενογράφο και λογιστικά φύλλα.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i>	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, τα εργαστηριακά μαθήματα και την επικοινωνία με τους φοιτητές	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.</i>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου

Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS			
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Τα εργαστηριακά μαθήματα πληροφορικής του Τμήματος I&A είναι προαιρετικού χαρακτήρα και δεν λαμβάνουν ECTS. Πέραν από την ολοκλήρωση της κάθε εργαστηριακής άσκησης (ελάχιστο 8 στις 10 ασκήσεις), θα υπάρχει τελική αξιολόγηση (είτε με εξέταση, είτε με εργασία project) το αποτέλεσμα της οποίας βαθμολογείται με επιτυχώς (Ε) ή ανεπιτυχώς (Α) και θα δίνεται συνολικό αποτέλεσμα ανάλογα με την επιτυχή ή ανεπιτυχή προσπάθεια του φοιτητή /-τριας, και συνοδεύεται από αναφορά στο Παράρτημα Διπλώματος, Η συμμετοχή στο εργαστηριακό μάθημα είναι προαιρετική και αφορά σε προπτυχιακούς φοιτητές/-τριες όλων των ετών, αλλά καλό είναι να δηλώνεται από φοιτητές αρχικών ετών, το πρόγραμμα των οποίων δεν είναι ακόμα επιβαρυνμένο με πρόσθετες υποχρεώσεις, σεμινάρια κλπ. Να σημειωθεί ότι τα εργαστηριακά μαθήματα δεν υπολογίζονται στο βαθμό πτυχίου, αλλά ούτε και στο συνολικό αριθμό μαθημάτων για τη λήψη πτυχίου.		

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

--

ΠΕΡΙΓΡΑΦΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΜ 005	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	1^ο, 2^ο, 3^ο, 4^ο, 5^ο, 6^ο, 7^ο ή 8^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Αξιοποίηση εφαρμογών και εργαλείων Τ.Π.Ε. για την ανάπτυξη επιστημονικού και ερευνητικού ψηφιακού περιεχομένου		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		2,5	

Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.		
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου , Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΟ, ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ	
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ	
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ	
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ	
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://elearn.uoc.gr/course/search.php?q=%CE%95%CE%9C-005&areaid=core_course-course	

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης

• Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης
και Παράρτημα Β

- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές/-τριες θα μάθουν:

- να σχεδιάζουν ψηφιακό υλικό (ιστοσελίδα, ιστολόγιο, κλπ) αξιοποιώντας την εμπειρία τους από τις εργαστηριακές ασκήσεις
- να επιλέγουν ψηφιακά εργαλεία τα οποία έχουν τη βέλτιστη δυνατή απόδοση

Παράλληλα, οι φοιτητές/-τριες θα εξοικειωθούν και θα μάθουν πώς να χρησιμοποιούν διάφορες κατηγορίες σύγχρονων τεχνολογικών εργαλείων, όπως:

- διαδραστικά περιβάλλοντα
- προσομοιώσεις
- διαδικτυακές ή/και πολυμεσικές εφαρμογές
- ψηφιακές αφηγήσεις
- ψηφιακό βίντεο
- εικονικά περιβάλλοντα
- ψηφιακά παιχνίδια

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγη νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και

ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα αποτελεί εργαστηριακό μάθημα ασκήσεων σχετικά με την αξιοποίηση εφαρμογών και εργαλείων Τ.Π.Ε., για την ανάπτυξη επιστημονικού και ερευνητικού ψηφιακού περιεχομένου.

Απευθύνεται σε φοιτητές που έχουν βασική γνώση δεξιοτήτων Τ.Π.Ε., αλλά και ενδιαφέρον για τις νέες τεχνολογίες.

Αντικειμενικός Σκοπός Μαθήματος:

Αναλυτικότερα ο σκοπός είναι: η εκμάθηση βασικών εφαρμογών - προγραμμάτων Η/Υ και χρήση αυτών για την άρτια διεκπεραίωση των εκπαιδευτικών καθηκόντων τους αλλά και των ερευνητικών μελετών. Κυρίαρχη αντίληψη σήμερα αποτελεί η πεποίθηση ότι οι φοιτητές στο πλαίσιο των σπουδών τους πρέπει να έχουν δεξιότητες δημιουργίας ψηφιακού περιεχομένου και όχι να είναι απλοί χρήστες του περιεχομένου αυτού. Στο Τμήμα μας οι φοιτητές θεωρείται ότι πλέον έχουν τη δυνατότητα εκμάθησης δεξιοτήτων απλής χρήσης υπολογιστών και διαδικτύου από άλλα εργαστηριακά μαθήματα. Έτσι ο φοιτητής/-τρια έχει την ευχέρεια να σχεδιάσει και να αξιοποιήσει εφαρμογές Τ.Π.Ε., κυρίως ανοιχτού λογισμικού, για να υλοποιήσει ακαδημαϊκές εργασίες και ερευνητικές δράσεις, ώστε να αξιοποιήσει με ψηφιακά εργαλεία το επιστημονικό περιεχόμενο των σπουδών του/της με σκοπό τη βελτίωση των ικανοτήτων του/της στα μαθήματα της επιστήμης του/της. Το εργαστήριο στοχεύει στην ανάπτυξη, προσαρμογή και επικαιροποίηση ανοικτών εκπαιδευτικών πόρων και στην ανάδειξη και προβολή καλών πρακτικών αξιοποίησης ψηφιακού περιεχομένου.

Περιεχόμενα Μαθήματος:

1. Βασικές έννοιες ψηφιακών εργαλείων/Τεχνολογία Πολυμέσων
2. Ιστολόγια
3. Εργαλεία Web 2.0
4. Wiki
5. Ιστοσελίδες
6. Χρήση Διαδικτύου

Εργαστήριο

Πρόκειται για ένα εξαμηνιαίο κύκλο εργαστηριακών ασκήσεων, που υλοποιούνται σε τρίωρη εβδομαδιαία βάση από τους συμμετέχοντες φοιτητές/-τριες του Τμήματος.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	Πρόσωπο με πρόσωπο		
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i>	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, τα εργαστηριακά μαθήματα και την επικοινωνία με τους φοιτητές		
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</i> <i>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</i>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Τα εργαστηριακά μαθήματα πληροφορικής του Τμήματος Ι&Α είναι προαιρετικού χαρακτήρα και δεν λαμβάνουν ECTS.
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ <i>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</i> <i>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</i> <i>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</i>	Πέραν από την ολοκλήρωση της κάθε εργαστηριακής άσκησης (ελάχιστο 8 στις 10 ασκήσεις), θα υπάρχει τελική αξιολόγηση (είτε με εξέταση, είτε με εργασία project) το αποτέλεσμα της οποίας βαθμολογείται με επιτυχώς (Ε) ή ανεπιτυχώς (Α) και θα δίνεται συνολικό αποτέλεσμα ανάλογα με την επιτυχή ή ανεπιτυχή προσπάθεια του φοιτητή /-τριας, και συνοδεύεται από αναφορά στο Παράρτημα Διπλώματος, Η συμμετοχή στο εργαστηριακό μάθημα είναι προαιρετική και αφορά σε προπτυχιακούς φοιτητές/-τριες όλων των ετών, αλλά καλό είναι να δηλώνεται από φοιτητές αρχικών ετών, το πρόγραμμα των οποίων δεν είναι ακόμα επιβαρυνμένο με πρόσθετες υποχρεώσεις, σεμινάρια κλπ. Να σημειωθεί ότι τα εργαστηριακά μαθήματα δεν υπολογίζονται στο βαθμό πτυχίου, αλλά ούτε και στο συνολικό αριθμό μαθημάτων για τη λήψη πτυχίου.		

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

--

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΜ 006	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	1 ^ο , 2 ^ο , 3 ^ο , 4 ^ο , 5 ^ο , 6 ^ο , 7 ^ο ή 8 ^ο

ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Εισαγωγικές δεξιότητες σε εφαρμογές γεωπληροφορικής (GIS) και σχεδίασης με χρήση υπολογιστή		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	2,5		
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Υποβάθρου , Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων	ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΟ, ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://elearn.uoc.gr/course/search.php?q=%CE%95%CE%9C-006&areaid=core_course-course		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος. Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α - Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης - Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β - Περίληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων
Τα μαθησιακά αποτελέσματα που θα προκύψουν κατά τη διάρκεια του μαθήματος για τους φοιτητές και τις φοιτήτριες είναι: - ολοκληρωμένη και συμπαγής γνώση στις θεμελιώδεις αρχές που διέπουν τις τεχνικές διαχείρισης της Γεωγραφικής Πληροφορίας - δεξιότητες στη χρήση εξειδικευμένου λογισμικού, για την εφαρμογή των παραπάνω αρχών - διεπιστημονική εμβάθυνση στη συλλογή, γεωαναφορά, περιγραφή, ερμηνεία και απεικόνιση χωρικών δεδομένων του φυσικού, τεχνικού και κοινωνικοοικονομικού περιβάλλοντος - διεπιστημονική εμβάθυνση στην ανάλυση και το σχεδιασμό του χώρου όπου απαιτείται η σχεδίαση, ανάπτυξη και διαχείριση έργων GIS ή η χρήση λογισμικού και εφαρμογών GIS - εφαρμογή αποκτημένων γνώσεων στην αρχαιολογία, και συγκεκριμένα: διαχείριση-χαρτογράφηση αρχαιολογικών δεδομένων, συνδυαστική αποτύπωση τοπογραφίας και αρχαιολογικών δεδομένων και θέσεων, καταγραφή και ανάλυση στο χώρο, αποτύπωση

ανασκαφικών και ερευνητικών στοιχείων, μοντελοποίηση και πρόβλεψη πιθανών θέσεων, μετακινήσεων και σχέσεων κ.ά.	
Γενικές Ικανότητες	
<i>Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;</i>	
<i>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</i>	<i>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</i>
<i>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</i>	<i>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</i>
<i>Λήψη αποφάσεων</i>	<i>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</i>
<i>Αυτόνομη εργασία</i>	<i>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</i>
<i>Ομαδική εργασία</i>	<i>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</i>
<i>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</i>	<i>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</i>
<i>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</i>	
<i>Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</i>	
<i>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</i>	
<i>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</i>	
<i>Λήψη αποφάσεων</i>	
<i>Αυτόνομη εργασία</i>	
<i>Ομαδική εργασία</i>	
<i>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</i>	
<i>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</i>	
<i>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</i>	
<i>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</i>	
<i>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</i>	
<i>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</i>	

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το εργαστηριακό μάθημα EM-006 «Εισαγωγικές δεξιότητες σε εφαρμογές γεωπληροφορικής (GIS) και σχεδίασης με χρήση υπολογιστή (CAD)» έχει ως στόχο την εξοικείωση των εκπαιδευομένων φοιτητών σε βασικές γνώσεις και πρακτικές γύρω από τις αρχές των Γεωγραφικών Συστημάτων Πληροφοριών και την Σχεδίαση με Χρήση Υπολογιστή, σε συνδυασμό με την πρακτική εμβάθυνση τους στα επιστημονικά αντικείμενα του Τμήματος, με τη χρήση σύγχρονων πληροφοριακών μεθόδων και τεχνολογιών αιχμής σε Γεωγραφικά Συστήματα Πληροφοριών, τόσο στην κατεύθυνση της αρχαιολογίας, όπου υπάρχει ευρύ πεδίο εφαρμογών, όσο και στην κατεύθυνση της ιστορίας.

Αντικειμενικός Σκοπός Μαθήματος:

Βασικός σκοπός του εργαστηριακού μαθήματος είναι να συμβάλλει στην προώθηση και στην ανάπτυξη των δεξιοτήτων των εκπαιδευομένων φοιτητών σε δύο αρκετά αναπτυσσόμενα ψηφιακά εργαλεία στο χώρο των ανθρωπιστικών επιστημών, δηλ. των Γεωγραφικών Συστημάτων Πληροφοριών (GIS) και της σχεδίασης με χρήση υπολογιστή (CAD), συνδυάζοντας την απαραίτητη βασική θεωρητική γνώση γύρω από την τεχνολογία λειτουργίας τους, με την πρακτική εξάσκηση στη χρήση εξειδικευμένου (ελεύθερου ή εμπορικού) λογισμικού, για το σχεδιασμό, την υλοποίηση και την εφαρμογή ολοκληρωμένων λύσεων που σχετίζονται με τα Δεδομένα πληροφορίας και τον γεωγραφικό χώρο.

Εργαστήριο

Πρόκειται για ένα εξαμηνιαίο κύκλο εργαστηριακών ασκήσεων, που υλοποιούνται σε τριώρη εβδομαδιαία βάση από τους συμμετέχοντες φοιτητές/-τριες του Τμήματος.

Το μάθημα συνδυάζει μικρή θεωρητική κατάρτιση και πρακτική άσκηση με τη χρήση κυρίως του ελεύθερου λογισμικού Quantum-GIS (QGIS), αλλά και άλλων περισσότερο διαδεδομένων εμπορικών προγραμμάτων.

Το πρόγραμμα περιλαμβάνει τις θεματικές: · Εισαγωγή στα Γεωγραφικά Συστήματα Πληροφοριών · Δημιουργία Γεωχωρικών δεδομένων · Γεωγραφικές βάσεις Γεωχωρικών δεδομένων · Διαχείριση γεωχωρικών δεδομένων · Χωρική ανάλυση · Χαρτογραφία και ΓΣΠ

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, τα εργαστηριακά μαθήματα και την επικοινωνία με τους φοιτητές	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Τα εργαστηριακά μαθήματα πληροφορικής του Τμήματος Ι&Α είναι προαιρετικού χαρακτήρα και δεν λαμβάνουν ECTS.	
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Πέραν από την ολοκλήρωση της κάθε εργαστηριακής άσκησης (ελάχιστο 8 στις 10 ασκήσεις), θα υπάρχει τελική αξιολόγηση (είτε με εξέταση, είτε με εργασία project) το αποτέλεσμα της οποίας βαθμολογείται με επιτυχώς (Ε) ή ανεπιτυχώς (Α) και θα δίνεται συνολικό αποτέλεσμα ανάλογα με την επιτυχή ή ανεπιτυχή προσπάθεια του φοιτητή /-τριας. Η συμμετοχή στο εργαστηριακό μάθημα είναι προαιρετική και αφορά σε προπτυχιακούς φοιτητές/-τριες όλων των ετών, αλλά καλό είναι να δηλώνεται από φοιτητές αρχικών ετών, το πρόγραμμα των οποίων δεν είναι ακόμα επιβαρυνόμενο με πρόσθετες υποχρεώσεις, σεμινάρια κλπ. Να σημειωθεί ότι τα εργαστηριακά μαθήματα δεν υπολογίζονται στο βαθμό πτυχίου, αλλά ούτε και στο συνολικό αριθμό μαθημάτων για τη λήψη πτυχίου.	

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

--

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΤΟΜΕΑ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ (ΕΜ)

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΜ007	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	1^ο, 2^ο, 3^ο, 4^ο, 5^ο, 6^ο, 7^ο ή 8^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Αρχιτεκτονικό σχέδιο 1: Βασικές αρχές αποτύπωσης και αρχιτεκτονικού σχεδίου		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΟ ΜΑΘΗΜΑ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ – ΑΓΓΛΙΚΗ (ΓΛΩΣΣΑ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ ΓΙΑ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS)		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://elearn.uoc.gr/course/view.php?id=5428		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης

- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης

και Παράρτημα Β

- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Τα μαθησιακά αποτελέσματα που θα προκύψουν κατά τη διάρκεια του εργαστηρίου για τους

φοιτητές και τις φοιτήτριες είναι:

- η εξοικείωσή τους με βασικές γνώσεις και μεθόδους του αρχιτεκτονικού σχεδίου
- η απόκτηση γνώσεων και η εξοικείωσή τους με την αναπαράσταση τρισδιάστατων μορφών
- η ανάπτυξη της ικανότητας αρχιτεκτονικής αποτύπωσης και απόδοσης αρχαιολογικών καταλοίπων και ευρημάτων

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;.

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Αντικείμενο του εργαστηρίου είναι η κατανόηση των βασικών θεωρητικών αρχών αρχιτεκτονικής αποτύπωσης με συμβατικές μεθόδους και η εμπέδωση βασικών γνώσεων και μεθόδων που εμπεριέχονται στο αρχιτεκτονικό σχέδιο. Παράλληλα, στόχος του εργαστηρίου είναι η εξοικείωση με την αναπαράσταση μέσω γραφικών δισδιάστατων ή τρισδιάστατων μορφών. Αναδεικνύονται οι ιδιότητες και διαφορές ανάμεσα στο σκίτσο αποτύπωσης και το αρχιτεκτονικό σχέδιο. Απαρτίζεται από θεωρητικό και πρακτικό σκέλος, με το δεύτερο να κυριαρχεί μέσω πρακτικών ασκήσεων πεδίου και εργαστηρίου, προκειμένου να καταστεί σαφής η αντιστοίχιση μεταξύ θεωρίας και πράξης.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	Πρόσωπο με πρόσωπο		
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i>	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία και στην επικοινωνία με τους φοιτητές		
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών,</i>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	
	Διαλέξεις	10 ώρες	
	3 Ασκήσεις Πεδίου	9 ώρες	
	5 Εργαστηριακές Ασκήσεις	15 ώρες	

Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS		
	Σύνολο Μαθήματος	34 ώρες
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ		
Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Εργαστηριακή Εργασία	

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

--